

Tuarascáil Bhliantúil Bhus Átha Cliath agus Ráitis Airgeadais 2021

Athrú á Spreagadh ar mhaithe le Saol Inbhuanaithe

Clár na nÁbhar

An Cuspóir atá Againn	2	Stiúrthóirí agus Faisnéis Eile	25
Ráiteas na Stiúrthóirí	3	Tuarascáil na Stiúrthóirí	26
Athbhreithniú ón Bpríomhfheidhmeannach	6	Ráiteas um Rialú Inmheánach	36
Cultúr Sábháilteachta	9	Ráiteas Freagrachta na Stiúrthóirí	39
Cúrsaí Comhshaoil	10	Tuarascáil ón Iniúchóir Neamhspleách	40
Seirbhísí Bus ar Ardchaighdeán a Sholáthar do Mhuintir Bhaile Átha Cliath	12	Cuntas Brabúis agus Cailteanais	43
An Conradh Dírdhámhachtana	14	Ráiteas um Ioncam Cuimsitheach Iomlán	44
Ár Bpobal Féin	15	Clár Comhardaithe	45
Ár Bhfeidhmíocht	17	Ráiteas um Athruithe ar an Gcaipiteal Gnáthscaireanna	46
Ár Bhfostaithe	19	Ráiteas um Shreabhadh Airgid	47
Beathaisnéisí na Foirne Ardcheannaireachta	21	Nótaí a Ghabhann leis na Ráitis Airgeadais	48
Beathaisnéisí na Stiúrthóirí	23		

An Cuspóir atá Againn

Cad a dhéanaimid

Is é Bus Átha Cliath an soláthraí iompair phoiblí is mó in Éirinn. Le cúig bliana anuas tá os cionn 550 milliún aistear curtha ar fáil againn do chustaiméirí ar fud ghréasán busanna Bhaile Átha Cliath. Tá flit againn ina bhfuil níos mó ná 1,000 bus a ritheann ar 125 bealach, lena n-áirítear 19 mbealach ardmhínicíochta agus seirbhísí 24 uair an chloig. Tá 3,642 duine fostaithe againn, agus is tiománaithe bus iad 2,500 duine díobh sin. Tagann ár bhfostaithe as 74 tír éagsúil. Is muidne an soláthraí seirbhísí iompair phoiblí is mó in Éirinn, agus is é an aidhm atá againn seirbhísí iompair phoiblí ar ardchaighdeán a chur ar fáil chun freastal ar na riachtanais a bhíonn ag custaiméirí, tacú le fás geilleagrach na cathrach agus freastal ar ár gcuid mianta sóisialta agus comhshaoil, mianta a oireann do phríomhchathair Eorpach a bhfuil borradh fúithi.

An fhís atá againn

Seirbhís iompair a sholáthar ina mothaíonn daoine go bhfuil siad sábháilte, nasctha le chéile agus ina gcuid de shaol pobail inbhuanaithe i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath.

An misean atá againn

Feabhas leanúnach a chur ar eispéireas ár gcustaiméirí agus cur le líon na bpaisinéirí trína chinntiú go leagaimid tábhacht ar gach aistear, agus cur le líon na seirbhísí a chuirtear ar fáil dár gcustaiméirí.

Ár gcuid luachanna

Tá an tsábháilteacht i gcroílár an uile ruda a dhéanaimid. Bunaítear eispéireas ár gcustaiméirí agus ár bhfostaithe ar an tiomantas atá againn do chleachtais shábháilte.

Trí smaoineamh amhail is gur custaiméir muid, déanaimid ár ndícheall i gcónaí eispéireas ár gcustaiméirí a fheabhsú.

Glacaimid go fonnmhar leis an éagsúlacht i measc ár bhfostaithe agus tá meas againn uirthi, agus táimid meáite ar eispéireas fostaíochta sásúil a sholáthar.

Is mór againn ár gcumas pobail a nascadh agus cabhrú le daoine páirt iomlán a bheith acu sa tsochaí. Tá ár bhfostaithe agus ár gcustaiméirí neadaithe sa phobal agus léirítear é sin inár gcuid luachanna.

Ráiteas na Stiúrthóirí

Agus muid ag caitheamh súil siar ar 2021 agus ar an gcaoi ar fhreagair Bus Átha Cliath do phaindéim COVID-19, táimid bródúil as a bheith ar bhord an tsoláthraí iompair phoiblí is mó in Éirinn. Cé nach bhfuil amhras ar bith ann gur cuireadh ár ndúshlán i rith na bliana anuraidh, ba thréimhse í freisin ina bhfuaireamar léargas ar an neart agus an teacht aniar atá sa chuideachta, agus ar an gcumas atá againn féin í a oiriúnú agus a fheabhsú. Thugamar tús áite i gcónaí d'fholláine ár bhfostaithe, thacaíomar lenár gcustaiméirí agus chuireamar seirbhísí riachtanacha ar fáil do phobail ar fud Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath.

In 2021 bhí an t-iompar poiblí fós ar cheann de na tionscail is mó a ndeachaigh an phaindéim i bhfeidhm air, rud a chuir brú mór ar a lán dár n-oibríochtaí agus dár seirbhísí. Ina ainneoin sin, bhí an chuideachta in ann aghaidh a thabhairt ar na dúshláin iomadúla. Agus ár bhfostaithe á gcosaint againn, choinníomar seirbhísí ar bun dár gcustaiméirí, d'fhéachamar chuige go raibh cúrsaí airgeadais an ghnó fós cobhsaí agus leanamar ag déanamh dul chun cinn maidir leis na cuspóirí straitéiseacha atá againn.

Is de bharr na n-iarrachtaí den scoth a rinne foireann Bhus Átha Cliath – 3,642 duine – a baineadh amach an t-éacht sin den chuid is mó. Ba mhaith linn ár mbuíochas ó chroí a ghabháil lenár bhfostaithe go léir, agus buíochas ar leith a ghabháil lenár mbaill foirne túslíne a lean orthu ag obair gach lá inár n-iostaí agus in áiteanna eile le linn phaindéim COVID-19. Thar ceann Bhord Bhus Átha Cliath, ba mhaith linn buíochas a ghabháil freisin le gach oibrí túslíne a chabhraigh linn ar an iomaí bealach, chomh maith leis na heolaithe agus na hoibríthe cúraim sláinte a d'fhorbair agus a chur i bhfeidhm na vacsaíní atá ag tabhairt daoine slán agus a chuir ar ár gcumas dúinn an chathair seo a athoscailt. Is mór an spreagadh dúinn go léir a dtiomantas agus a seiftiúlacht.

Muintir Bhaile Átha Cliath a Choinneáil ar an mBóthar

Anuraidh, agus 70 milliún aistear á ndéanamh againn, chuidíomar le custaiméirí dul chuig a gceann scríbe agus abhaile go slán sábháilte. I gcomparáid leis an mbliain roimh an bpaindéim, tháinig laghdú 51% ar líon na n-aistear a rinne custaiméirí, de bharr COVID-19.

In ainneoin na ndúshlán a bhí romhainn ó thaobh oibríochtaí, tá ríméad orainn a fheiceáil go bhfuil an chuideachta ag déanamh an-dul chun cinn maidir leis na seirbhísí a fheabhsú agus a leathnú. Tá fáilte mhór roimh thabhairt isteach bealaí breise 24 uair an chloig i dtuaisceart Chill Dara agus in iarthar Bhaile Átha Cliath agus cuirfidh sé sin go mór leis an soláthar seirbhíse do dhaoine sna pobail sin. Tá seirbhísí ar feadh an lae agus na hoíche rithábhachtach freisin do ghnólachtaí ar fud na príomhchathrach. Cuidíonn earnáil an iompair phoiblí agus an geilleagar le chéile agus bíonn siad ag brath ar a chéile. Tá ceann de na geilleagair is oscailte ar domhan ag Éirinn, agus mar sin ní mór dúinn leanúint ar aghaidh ag cur le soláthar seirbhísí bus ar ardchaighdeán i mBaile Átha Cliath ionas gur féidir leis an gcathair dul chun cinn maith a dhéanamh agus í ag teacht chuici féin tar éis na paindéime.

Tionscadal BusConnects chun an Gréasán a Athdhearadh, tá sé rithábhachtach i dtaobh seirbhísí ardchaighdeán bus a chur ar fáil. Bhí ról lárnach ag Bus Átha Cliath maidir leis an gcéad dá chéim de thionscadal BusConnects a chur i bhfeidhm. Tá BusConnects thar a bheith nuálach agus spreagfaidh sé borradh faoin ngeilleagar agus faoin ngníomhaíocht ar son na haeráide. Beidh an deis le tapú freisin dá bharr chun na seirbhísí a bheith níos iontaofa, gearradh siar ar an achar ama a thógann aistir, agus eispéireas an chustaiméara a fheabhsú tuilleadh. Tá an chuideachta ag tnúth le cuidiú leis an Údarás Náisiúnta Iompair an tionscadal sin a thabhairt i gcrích.

Cuideachta atá inbhuanaithe i ndáiríre

Le linn bliain inar cuireadh ár ndúshlán, ba é an cúram práinneach a bhí orainn i gcónaí seirbhís a sholáthar dóibh siúd a bhíonn ag brath ar iompar poiblí agus, an tráth céanna, sláinte agus sábháilteacht custaiméirí agus fostaithe a chosaint. Is mar sin atá fós anois. Ach ní léiríonn an cúram sin a mhéid is féidir linn a dhéanamh mar chuideachta agus ní léiríonn sé a mhéid atá beartaithe ag Bus Átha Cliath a dhéanamh.

Táimid ar cheann de na gnólachtaí is mó in Éirinn agus aithnímid go bhfuil freagracht orainn agus deis againn gníomhú chun dul i ngleic le cuid de na dúshláin shóisialta agus chomhshaoil is práinní ar domhan anois. Toisc go n-imrímid tionchar ar shaol daoine ar fud na príomhchathrach, sna mílte pobal, is maith mar a thuigimid go bhfuil an deis againn i ndáiríre athrú a bhaint amach.

Bhí ríméad orainn dul chun cinn leanúnach na cuideachta a fheiceáil i réimsí comhshaoil éagsúla, agus déanaimid ár ndícheall cur lenár n-inbhuanaitheacht agus leis an teacht aniar atá ionainn san fhadtréimhse, rud a théann chun sochair do Bhus Átha Cliath agus do na pobail ar a bhfreastalaímid. Áirítear leis an dul chun cinn an méid seo a leanas:

- Tá raon beart laghdaithe dramhaíola agus beart athchúrsála glactha ag ár 3,642 fostaí, agus stopadh ag úsáid plaistigh aonúsáide ina measc
- Tá soilse LED suiteáilte chun fuinneamh a shábháil ar fud ár gcuid saoráidí
- Tá tuilleadh busanna hibrideacha tugtha isteach

Thar ceann an Bhoird, ba mhaith linn freisin comhghairdeas a dhéanamh leis an bPríomhfheidhmeannach agus lena fhoireann as Tuarascáil Inbhuanaitheachta na cuideachta a fhorbairt agus a fhoilsiú, tuarascáil a thaispeánann an bealach do chuideachtaí eile san earnáil chéanna. Leagtar béim sa tuarascáil sin ar an gcaoi a bhfuil inbhuanaitheacht chomhshaoil leabaithe san eagraíocht agus ar an bhéim a chuirimid ar chumhacht a thabhairt don phobal chun smaoineamh ar chúinsí comhshaoil trí úsáid a bhaint as ár gcuid seirbhísí. Tá sí ailínithe le beartas an Rialtais agus na hEorpa agus bainfidh tábhacht mhór léi ó thaobh Baile Átha Cliath a bheith inbhuanaithe i ndáiríre.

Teicneolaíocht

Le blianta fada anuas tá na buntáistí a bhaineann le glacadh teicneolaíochta feicthe againn inár saol agus inár ngnó. Fágann an teicneolaíocht gur fusa rudaí a úsáid agus gur fearr a bhíonn siad. Tá buntáistí na teicneolaíochta feicthe againn le blianta fada anuas sa tionscal iompair. Is a bhfuil leis an teicneolaíocht a d'éirigh linn na busanna a bheith níos inrochtana (rampaí rochtana, lúba ionductúcháin, fógraí fuaime, dathanna atá i gcodarsnacht le chéile a n-úsáid sna busanna), busanna ar ordú gan astaíochtaí ar bith ón sceithphíopa, tosaíocht ag na soilse tráchta do sheirbhísí iompair phoiblí agus faisnéis thráthúil do chustaiméirí. Táimid ag an staid anois ina bhfuil an tionscal teicneolaíochta agus an tionscal iompair ag cuidiú go mór le chéile. Ach pleanáil a dhéanamh le chéile agus leas a bhaint as buntáistí atá ann de bharr na teicneolaíochta agus an iompair, is féidir linn aistriú córa iompair a éascú agus ár spriocanna a bhaint amach i dtaobh an athraithe aeráide.

Áirítear le tionscnaimh ghearrthéarmacha úsáid a bhaint as ticéadú cuntasbhunaithe (i.e. ‘comhartha’ a úsáid chun an táille a íoc. Mar shampla, d’fhéadfadh sé gur fón cliste, uaireadóir cliste, cárta dochair nó cód QR é do chomhartha). I mí an Mhárta, leag an Rialtas amach cistiú chun dul chun cinn a dhéanamh faoi thionscadal BusConnects maidir le Ticéadú na Chéad Ghlúine Eile. Is féidir le ticéadú cuntasbhunaithe cuidiú linn amanna bordála níos tapa a bhaint amach, is féidir leas a bhaint as chun praghsáil dhinimiciúil a chur i bhfeidhm ar mhaithe leis an éileamh a bhainistiú, soláthraíonn sé córas íocaíochta aonair ar fud an chórais iompair, agus is féidir é a úsáid chun an táille is saoire a thairiscint i bhfíor-am, ag brath ar an aistear agus na córa iompair atá i gceist. Thairis sin, tá an Ticéadú Cuntasbhunaithe ina chuid d’éiceachóras atá ag teacht chun cinn ar a dtugtar MaaS – Soghluaisteacht ar Éileamh. Is comhtháthú den chéad leibhéal eile é MaaS inar féidir leas a bhaint as córas íocaíochta aonair (mar shampla, aip ar fhón cliste/cárta dochair) chun rogha a dhéanamh as measc roinnt bealaí iompair ‘ar éileamh’ (d’áireofaí leis sin comhroinnt rothar, comhroinnt carranna, tacsaithe, rothair leictreonacha, micrea-shoghluaisteacht agus oibreoirí poiblí agus príobháideacha).

Ina theannta sin, fágfaidh an teicneolaíocht go mbeidh iontaofacht agus éifeachtúlacht níos fearr i gceist leis na seirbhísí trí úsáid níos mó a bhaint as sonraí, anailísíocht agus intleacht shaorga. San am atá caite, níor bhain cuideachtaí seanbhunaithe a ndóthain leasa as a gcuid sócmhainní agus níor thapaigh siad na deiseanna a bhí ag gabháil leis an teicneolaíocht. Tá an deis ag an gcuideachta anois cur leis an gcáil atá uirthi trí theicneolaíocht nua a ghlacadh go luath chun luach a chothú agus a ghabháil dár gcustaiméirí agus don stát. I measc na samplaí tá úsáid a bhaint as cothabháil thuarthach chun cur le hiontaofacht, úsáid acmhainne fíor-ama, iompar ar bhonn éilimh agus bealaí solúbtha gréasáin chun freastal ar riachtanais na gcustaiméirí.

Cuidíonn an teicneolaíocht le forbairt inbhuanaithe na cathrach freisin trí chóras iompair ilmhódúil comhtháite a chur chun cinn. Go leor de na daoine a úsáideann seirbhísí iompair phoiblí, tá carranna acu freisin agus beidh gá i gcónaí le córacha taistil poiblí agus príobháideacha araon. Ní mór dúinn a chinntiú go dtabharfar tosaíocht do chóiracha iompair ardacmhainne ach go mbeidh na córacha éagsúla ag teacht go réidh le chéile. Ní mór dúinn aistriú córa iompair a bhaint amach ar bhealach a bheidh bainistithe go cúí.

Chuíge sin, beidh gá le comhdhearcadh maidir le prionsabail bainistíochta éilimh a chur i bhfeidhm sa chathair, rud is féidir a éascú leis an teicneolaíocht. Samplaí de sin is ea aithint uathoibríoch uimhirphlátaí, bóithre do bhusanna amháin (faoi cheangal ama nó ag brath ar phlódú tráchta de réir mar is gá), luasanna dinimiciúla (níos ísle) ar na bóithre do gach feithicil, tosaíocht ar feadh an aistear do chóiracha iompair phoiblí,

táillí plódaithe agus leithdháileadh breise bóithre do chóiracha iompair inbhuanaithe. Is furasta leas a bhaint as an teicneolaíocht agus na deiseanna nuálaíochta ach a bheith ar aon intinn ina leith.

Rialachas

Tá cáil ar Bhus Átha Cliath le fada an lá as ucht muinín atá bunaithe ar bhunsraith dhaingean na ceannaireachta láidre agus an dea-rialachais. Tá rialachas láidir ina bhonn agus ina thaca ag cultúr sláintiúil agus dea-iompraíocht chorparáideach, rud a léirigh an chuideachta inár bhfreagairt ar phaindéim COVID-19 agus san obair a dhéanaimid ó lá go lá. Cuireadh dúshlán ár bhfostaithe, ár gcuideachta agus ár ngeallsealbhóirí arís agus arís eile agus ba mhaith linn buíochas a ghabháil le Stiúrthóirí uile an Bhoird as a ndúthracht agus a ndíograis le linn na bliana anuraidh. Ba mhaith linn an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus a Fhoireann Ardcheannaireachta a mholadh – le bliain anuas, tá freagra Bhus Átha Cliath ar COVID-19 á stiúradh acu agus chomhlíon siad ár dtiomantas do shábháilteacht, cáilíocht, iontaofacht agus inbhuanaitheacht agus do na pobail a ndéanaimid freastal orthu a chosaint. Ba mhaith leis an mBord buíochas a ghabháil freisin leis an Údarás Náisiúnta Iompair agus le Eamon Ryan, an tAire Iompair, agus a chuid oifigeach as an tacaíocht a thug siad dúinn in 2021.

Ag dul chun cinn ar bhonn dóchais

Léiríodh arís eile in 2021 gur gnólacht atá i riocht maith agus a bhfuil teacht aniar ann is ea Bus Átha Cliath, agus go bhfuil fíis shoiléir agus cuspóir soiléir aige. D’fhág dúshlán na bliana seo caite gurbh éigean dúinn a fhiafraí dinn féin cad is gá dúinn a athrú agus a fheabhsú tuilleadh lena chinntiú go mbeimid fós ábhartha sna blianta atá romhainn agus go n-éireoidh go geal linn. Leanfaidh Bus Átha Cliath ar aghaidh ag glacadh cur chuige stuama chun ár n-acmhainní a neartú, lena n-áirítear bearta nuálaíochta, agus beidh deiseanna breise á meas againn chun na seirbhísí a chuirimid ar fáil dár gcustaiméirí a fheabhsú. Cé go bhfuil a fhios againn nach simplí an cúram é an téarnamh ón phaindéim COVID-19, tá muinín ag an mbord go dtiocfaimid chun cinn agus muid níos láidre agus níos cliste fós a bhuí le neart, inoiriúnaitheacht, luas agus fonn foghlama bhaill foirne Bhus Átha Cliath. Ar deireadh, thar ceann an Bhoird, ba mhaith linn buíochas a ghabháil arís leis na fostaithe go léir as an obair den scoth a rinne siad i rith na bliana. Beimid ag dul chun cinn go treallúsach le chéile agus é ina rún daingean againn leanúint ar aghaidh ag freastal ar mhuintir Bhaile Átha Cliath.

Athbhreithniú ón bPríomhfheidhmeannach

I gcroílár Bhus Átha Cliath tá ár bhfoireann 3,642 duine agus an tseirbhís a sholáthraimid do gach duine ar fud na príomhchathrach. Le linn na bliana seo atá imithe tharainn, bliain thar a bheith aisteach, ba dhíol suntais é dúthracht na bhfostaithe agus iad ag cur seirbhís ríthábhachtach ar fáil d'ainneoin na dúshlán mhóra a bhí le sárú acu. D'athraigh paindéim COVID-19 ár ngnó ar go leor bealaí, agus leagadh béim ar an teacht aniar as an ngnáth, an chruthaitheacht agus an diongbháilteacht atá ag ár bhfostaithe i dtaobh aghaidh a thabhairt ar chúinsí éiginnte agus ar dhúshlán an athraithe agus iad a bhainistiú, agus seirbhísí riachtanacha á soláthar agus obair riachtanach innealtóireachta á déanamh acu an tráth céanna. Agus an méid sin ar fad á dhéanamh againn, chuidíomar le hoibrithe riachtanacha dul ag obair agus choinníomar ár bhfostaithe slán sábháilte, agus muid ag cuidiú leathadh COVID-19 a choinneáil faoi chois. Ba mhaith liom mo bhuíochas ó chroí a ghabháil leis na fostaithe go léir as an obair thar na bearta a rinne siad chun an chathair a choinneáil ag gluaiseacht agus chun cur leis an iarracht náisiúnta.

Táimid ag díriú i gcónaí ar thurais shábháilte, chompordacha agus éifeachtúla a sholáthar do chustaiméirí, an custaiméir a chur i gcroílár gach a ndéanaimid agus ár gcuid oibre go léir a chur ar an eolas

Seirbhísí bus ar ardchaighdeán a sholáthar

Dírímid i gcónaí ar aistir shábháilte, chompordacha, éifeachtacha a sholáthar do chustaiméirí, agus bíonn ár gcuid oibre ar fad dírithe ar na custaiméirí. Agus an cuspóir sin san áireamh againn, in 2021 chuireamar leis an tsármhaitheas oibriúcháin agus leis an teacht aniar atá sa ghréasán trí dhá bhealach nua 24/7 a thabhairt isteach a sholáthróidh seirbhísí ar feadh an lae agus ar feadh na hoíche do chustaiméirí i mBaile Átha Cliath Thiar agus i gCill Dara Thuaidh. In 2021 freisin thosaigh an chuideachta ag cur chun feidhme Thionscadal BusConnects chun an Gréasán a Athdhearadh, tionscadal de chuid an Údaráis Náisiúnta Iompair, agus tugadh i gcrích Céim 2 i mí na Samhna. Tá cur i bhfeidhm BusConnects ríthábhachtach do thodhchaí Bhus Átha Cliath agus tá sé ríthábhachtach freisin chun sprioc na cuideachta a bhaint amach i dtaobh a bheidh ina rogha comhpháirtí soláthair ag an Údarás Náisiúnta Iompair.

De bharr na ndúshlán a tháinig leis an bpaindéim, spreagadh bearta nuálaíochta tábhachtacha freisin a dhearamar ionas go bhféadfaimis coinneáil orainn ag obair go mbeadh an phaindéim thart, agus seirbhísí agus eispéireas níos fearr a sholáthar do chustaiméirí amach anseo. In 2021, bhí an chuideachta ag obair le Transport for Ireland (TFI) chun táille nua 90 nóiméad a chur i bhfeidhm. Is feabhas mór é sin ar an tairiscint do chustaiméirí. Spreagfaidh an táille nua 90 nóiméad úsáid ár seirbhísí agus cabhróidh sé linn ár spriocanna uailmhianacha a bhaint amach i dtaobh athrú córa iompair.

Baile Átha Cliath a fheabhsú

Tá áthas orm a thuairisciú, maidir le hinbhuanaitheacht chomhshaoil, go bhfuil ag éirí go maith linn san iarracht an sprioc fhadtéarmach atá againn maidir le bheith saor ó astaíochtaí a bhaint amach faoi 2050. Tá uaimhianta móra againn, mar tá an-tuiscint againn ar an ról atá againn chun athrú fiúntach, dearfach a bhaint amach sa chathair.

I mo ról mar Phríomhfheidhmeannach ba mhaith liom aistriú mór a bhaint amach ó thaobh cóir iompair, ón gcarr príobháideach go dtí an bus, ós rud é go bhfuil a fhios agam go bhfuil sé sin rithábhachtach chun cathair atá fíor-inbhuanaithe a thógáil. Gach uair a roghnaíonn duine dár gcustaiméirí an bus, seachas an t-aistear céanna a dhéanamh i gcarr, tá a lorg carbóin féin á laghdú aige nó aici agus tá sé nó sí ag cuidiú leis an gcomhshaoil. Gach bus lán a ritheann Bus Átha Cliath, is ionann é agus laghdú 92% ar astaíochtaí carbóin in aghaidh gach ciliméadair a thaistealaíonn ár gcustaiméirí i gcomparáid leis an aistear céanna a dhéanamh i gcarr.

Is é an t-iompar poiblí inbhuanaithe cnámh droma na soghluaisteachta uirbí. Samhlaímid seirbhís ar chostas íseal, seirbhís mhinic agus seirbhís saor ó astaíochtaí atá comhtháite go hiomlán le réitigh iompair sholúbtha éagsúla a fhágann go mbeidh aistir ó dhoras go doras éasca agus taitneamhach dár gcustaiméirí go léir. Creidimid gur féidir leis sin cur go mór leis an gcuspóir atá againn Baile Átha Cliath a bheith ar cheann de na cathracha is inbhuanaithe san Eoraip agus ar cheann de na cathracha is fearr le maireachtáil inti agus le cuairt a thabhairt uirthi. Is muidne an chuideachta iompair phoiblí is mó sa stát agus tá a fhios againn go bhfuil sé de fhreagracht orainn cleachtais inbhuanaithe a leabú i ngach gné dár ngnó, idir na feithiclí a iompraíonn ár gcustaiméirí agus an fuinneamh agus na hábhair a úsáidimid ar fud na heagraíochta.

Is maith mar a thuigim go bhfuil cúram ollmhór orainn agus muid ag cur i gcoinne an athraithe aeráide. Beidh obair chrua, dúthracht agus tiomantas ag teastáil chun an sprioc a bhaint amach, ach tá an obair sin á déanamh againn toisc gurb é an rud ceart é dár gcuideachta, dár bpobail, dár gcathair agus don saol atá romhainn. Ag féachaint romhainn, is eol dom, ach an infheistíocht cheart a dhéanamh san fhadtréimhse, gur féidir le Bus Átha Cliath an bealach a threorú ar an gclár oibre inbhuanaitheachta, agus a chinntiú gur téarnamh inbhuanaithe a bhainfear amach chomh maith le téarnamh láidir geilleagrach.

Cuideachta a bhfuil teacht aniar inti

Léiríonn ár bhfeidhmíocht in 2021 an dul chun cinn atá déanta againn ó thaobh solúbthacht oibriúcháin agus teacht aniar buanseasmhach i dtaobh airgeadais a leabú sa ghnó agus bhí na bearta a rinneamar ag teacht go hiomlán leis na colúin straitéiseacha fáis a leagtar amach i bplean na cuideachta, Straitéis 2021. Roimh an ráig COVID-19, bhí dul chun cinn ollmhór déanta againn chun cúrsaí airgeadas Bhus Átha Cliath a chur ar bhonn níos láidre. Mar a bhí amhlaidh in 2020, áfach, bhí tionchar leanúnach ag an bpaindéim ar ár gcúrsaí airgeadais anuraidh agus daoine ag cloí le comhairle an Rialtais i dtaobh fanacht sa bhaile chun a chéile a chosaint.

Táim buíoch den Rialtas agus don Údarás Náisiúnta Iompair as a dtacaíocht leanúnach. Ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil freisin leis an mbord as a dtacaíocht agus as an gcabhair a thug siad don chuideachta le linn na tréimhse dúshlánaí seo. Is sa chomhthéacs sin is mian liom mo bhuíochas a ghabháil lenár gCathaoirleach atá ag dul as oifig, an tUasal Ultán Courtney, as a dhíograis agus as an tacaíocht a thug sé dúinn ó thosaigh sé sa phost sin in 2014.

Táimid dírithe ar sholáthar

Tugadh chun solais le bliain anuas a tábhachtaí is atá seirbhís bus inacmhainne, inrochtana do Bhaile Átha Cliath. Ní hionann Baile Átha Cliath anois agus an chathair mar a bhí sí anuraidh. Bhí na sráideanna tréigthe, ní raibh cead ag daoine bualadh le chéile sna tithe agus bhí an pobal faoi ghruaim. Anois, is féidir linn breathnú chun cinn agus dóchas againn. Tá rún daingean agam a chinntiú nach gcaillfear an dul chun cinn atá déanta againn – lena n-áirítear an dul chun cinn a leagtar amach sa tuarascáil seo – i dtreo córais iompair níos fearr, níos glaise, níos sábháilte agus níos inbhuanaithe, ach go leanfar leis sa bhliain atá romhainn. Ag breathnú dom ar na dúshláin agus na deiseanna atá amach romhainn, tá gealladh faoin mbliain 2022 maidir leis na dúshláin sin a shárú agus na deiseanna sin a thapú. Tá a fhios agam go n-éiríonn le Bus Átha Cliath a bhuí leis na hiarrachtaí aonair a dhéanann gach duine dár bhfostaithe. Tá áthas orm aird a dhíriú ar an dul chun cinn atá déanta againn agus a léiriú conas a chuidimid le Baile Átha Cliath a bheith ina chathair níos fearr le maireachtáil inti, le bheith ag obair inti agus le cuairt a thabhairt uirthi.

Cultúr Sábháilteachta

Tá Bus Átha Cliath lántiomanta do chomhlíonadh fhorálacha an Achta um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005, agus do chomhlíonadh na rialachán náisiúnta eile go léir agus na rialachán go léir de chuid an Aontais Eorpaigh. Tá Córas Bainistíochta Sábháilteachta Bhus Átha Cliath deimhnithe i leith an chaighdeáin is déanaí ISO 45001.

Mar chuid den chomhlíonadh, rinne NSAI iniúchadh faireachais seachtrach in 2021 lena chinntiú go raibh na ceanglais go léir a leagtar amach sa chóras sin i bhfeidhm agus go raibh siad ag obair go héifeachtach. Coinníodh leis an laghdú ar threochtaí foriomlána timpistí i mBus Átha Cliath in 2021. Leanadh le hoiliúint riachtanach sábháilteachta in ainneoin na paindéime agus tá béim mhór fós ar an tsábháilteacht i ngach cleachtas oibre laistigh de Bhus Átha Cliath.

Lean an phaindéim dhomhanda COVID-19 ar aghaidh ag cur isteach go mór ar gach cuid dár ngnó, ar shaol na bhfostaithe, ar an tsochaí agus ar ár ngeilleagar. Lean Bus Átha Cliath ag obair i ndlúthpháirt le roinnt comhlachtaí rialtais lena chinntiú go bhfeidhmeofaí ár n-ionad oibre agus ár seirbhísí ar an mbealach is sábháilte agus ab fhéidir. Rinneadh na bearta agus na rialuithe a tugadh isteach ag tús na paindéime a bheachtú agus a nuashonrú chun teacht leis an treoir a bhí ag teacht chun cinn maidir le bainistiú COVID-19.

Nuashonraíodh an Plean Freagartha ar COVID-19 le linn 2021 i gcomhréir leis an treoir ón Rialtas agus leis an dea-chleachtas. Sa Phlean Freagartha sin, sonraítear na beartais, na cleachtais agus an fhaisnéis atá riachtanach chun go gcomhlíonfaidh an fostóir an leagan athbhreithnithe de Phrótacal an Rialtais um Fhilleadh ar an Obair go Sábháilte agus chun leathadh COVID-19 san ionad oibre a chosc. Tugtar forbheathnú ann ar phríomhréimsí nach mór d'fhostóirí a mheas chun comhlíonadh an phrótacail a chinntiú agus chun an baol d'fhostaithe agus do dhaoine eile a íoslaghdú.

Tá Bus Átha Cliath fós á aicmiú mar sheirbhís riachtanach agus lean sé ar aghaidh i mbun oibre le linn na paindéime, agus é ag féachaint chuige go bhféadfadh oibríthe cúraim sláinte agus oibríthe riachtanacha eile taisteal go slán sábháilte agus a róil thábhachtacha a chomhlíonadh. Ina theannta sin, tá sé tugtha ar aird gur príomhchumasóir geilleagrach é an t-iompar do dhaoine agus gnólachtaí i lár na cathrach agus ar fud Mhórchearntar Bhaile Átha Cliath. Mar chuid den fhreagairt leanúnach ar COVID-19 i mBus Átha Cliath:

- Forbraíodh pleananna cumarsáide chun teachtaireachtaí sábháilteachta a threisiú maidir le

comharthaí agus airíonna COVID-19 ionas go mbeadh a laghad cásanna ab fhéidir den ghalar i measc gartheagmhálaithe.

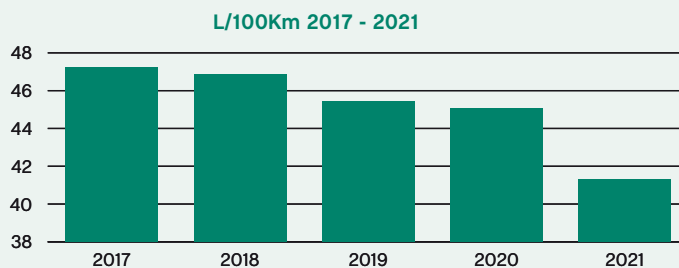
- Béim níos mó ar chlúdaigh aghaidh a chaitheamh i ngach láthair de chuid Bhus Átha Cliath.
- Fuarthas clúdaigh aghaidhe ath-inúsáidte nua, agus bunaíodh conarthaí fadtéarmacha chun soláthar leanúnach díobh a chur ar fáil do gach fostaí.
- Fuarthas rogha indiúscartha freisin d'fhostaithe sa Rannóg Innealtóireachta.
- Nuashonraíodh prótacail na bhfostaithe chun ceanglais bhreise a áireamh bunaithe ar na ceachtanna a foghlaimíodh ó roinnt cásanna a tharla.
- Na bearta rialaithe atá ann cheana, bhíodar éifeachtach i dtaobh cuidiú linn ráigeanna a sheachaint.
- Tríd an obair a rinneamar le haonad rianaithe teagmhála FSS, bhíomar in ann plé a dhéanamh faoi chásanna sonracha a d'fhéadfadh tarlú.
- Forbraíodh agus cuireadh i bhfeidhm beartas maidir leis an Obair ón mBaile, agus dáileadh trealamh TF ionas go bhféadfaí an leas is fearr is féidir a bhaint as an gcianobair.
- Eisíodh measúnú maidir le bheith ag obair ón mbaile do gach fostaí a bhí á dhéanamh sin.
- Cuireadh chun feidhme scaradh sóisialta agus uaireanta oibre agaithe i bhfoirgnimh agus in iostaí.
- Cuireadh scáileáin in airde i gceaintíní, laghdaíodh líon na suíochán agus na mbord agus cuireadh comharthaí ar na boird. Cuireadh bus 'sosa' ar na céanna le haghaidh sosanna na dtiománaithe.
- Leanadh le cruinnithe ar líne agus reáchtáladh aon chruinnithe fisiceacha in áiteanna ina bhféadfaí cloí leis an scaradh sóisialta (agus seomraí cruinnithe lasmuigh den láthair san áireamh).
- Tá saoráidí rianaithe teagmhála i bhfeidhm i ngach láthair.
- Lean Bus Átha Cliath ar aghaidh freisin ag féachaint ar theicneolaíocht nua chun cuidiú linn an ceann is fearr a fháil ar COVID-19. Baineadh triail as teicnící nua chun dromchlaí a dhíghalrú ag baint úsáid as Ózón.
- Tá díghalráin lámh ar fáil ar na busanna, i bhfoirm cúr neamh-alcólach. Eisíodh fiseán do chustaiméirí chun paisinéirí a chur ar an eolas faoi sin.
- Leanadh ar aghaidh le córais fheabhsaithe ghlantacháin agus díghalraithe dromchla in áitribh agus ar fheithiclí uile Bhus Átha Cliath.

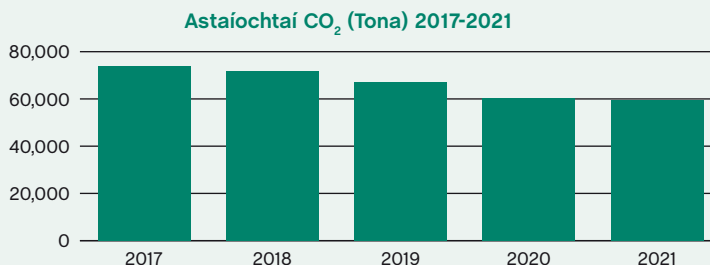
Cúrsaí Comhshaoil

Ár Lorg

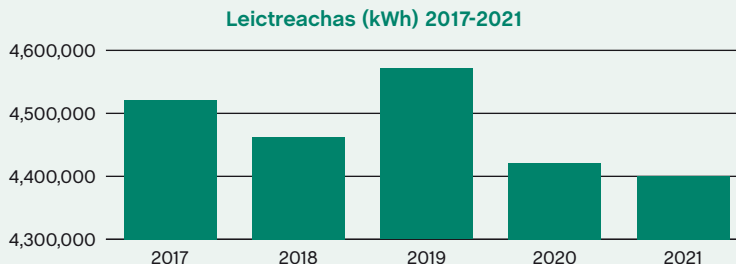
Flít Iomlán	
Bliain	L/100Km 2017-2021
2017	47.21
2018	46.89
2019	45.41
2020	45.05
2021	41.32

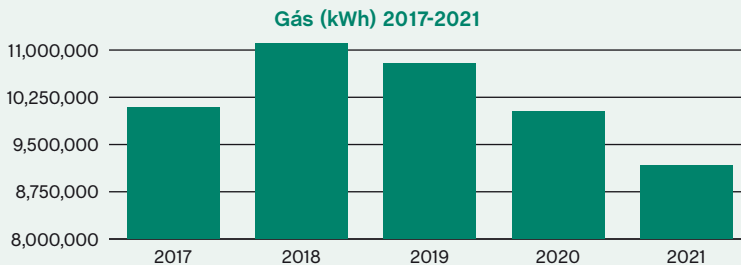
Astaíochtaí ón bhFlít amháin	
Bliain	Astaíochtaí CO ₂ (Tona) 2017-2021
2017	73,982
2018	71,715
2019	67,077
2020	60,138
2021	59,446

Saoráidí Amháin	
Bliain	Leictreachas (kWh) 2017-2021
2017	4,521,016
2018	4,462,532
2019	4,571,434
2020	4,420,875
2021	4,400,513

Saoráidí Amháin	
Bliain	Gás (kWh) 2017-2021
2017	10,084,202
2018	11,111,298
2019	10,785,221
2020	10,019,336
2021	9,162,729

Tá Bus Átha Cliath ina chuid dhílis den réiteach chun cuidiú linn Éire níos inbhuanaithe a chothú trí aistriú córa iompair agus trí bheith ina ghnó freagrach ar fud ár n-oibríochtaí uile in eagraíocht a bheidh níos glaine, níos glaise agus nach mbeidh astaíochtaí á sceitheadh aici ar an nglanleibhéal.

Tá ár straitéis chomhshaoil agus ár gcóras bainistíochta fuinnimh, atá deimhnithe ag ISO, ina mbonn agus ina dtaca leis an tiomantas atá againn ár dtionchar ar an gcomhshaoil a laghdú ar fud an ghréasáin, in ocht n-iosta agus sna hoifigí tacaíochta. Cinntítear leo freisin go ndéanaimid an dul chun cinn a thomhas agus a thuairisciú ar bhealach trédhearcach, fiúntach. Chun ár lorg foriomlán a fheabhsú tuilleadh, tá straitéis inbhuanaitheachta fhoirmiúil á forbairt ag Bus Átha Cliath faoi láthair.

Sular forbraíodh an straitéis, rinneadh atheagrú mór ar an Rannóg Comhshaoil, Sláinte agus Sábháilteachta in 2021 lena chinntiú go mbeadh ár ndóthain acmhainní againn chun forbairt agus cur chun feidhme na straitéise a éascú. Leis an atheagrú sin, atá críochnaithe anois, cuireadh le saineolas agus taithí fhostaithe Bhus Átha Cliath sa Rannóg agus leis an saineolas agus taithí atá ag conraitheoirí seachtracha chun tacú le gach feidhm laistigh de Bhus Átha Cliath. Beidh sé sin ina bhuntáiste dúinn agus muid ag glacadh cur chuige níos fairsinge i leith réimse na hinbhuanaitheachta i mBus Átha Cliath.

Áirítear leis an dul chun cinn a rinneadh in 2021 an méid seo a leanas:

- 87,354 carr bainte den bhóthar gach lá.
- Feabhas 24% ar éifeachtúlacht breosla i gcomparáid le bonnlíne na bliana 2008.
- Laghdú 39% ar astaíochtaí CO₂ i gcomparáid le bonnlíne na bliana 2008.
- Innill Euro 6 atá in 60% dár bhflít feithiclí anois.
- É 58% níos saoire taisteal ar bhus ná i gcarr, rud a fhágann go dtéann iompar poiblí chun tairbhe do phóca agus an phláinéid.
- Caighdeán bainistíochta fuinnimh ISO 50001 bainte amach.
- Gealltanas Carbóin de chuid *Business in the Community Ireland* sínithe agus tuairisciú á dhéanamh anois ar astaíochtaí faoi scóip 3.
- Cosc curtha ar phlaistigh aonúsáide.
- Ráta athchúrsála 63% bainte amach i gcás dramhaíl neamhghuaiseach.
- Tionscnamh beachaireachta in iosta Bhaile Phib.
- Baineadh amach rátáil B ar fud Ghrúpa CIÉ i leith an Tionscadail um Nochtadh Carbóin in 2021.
- 172 feithicil hibrideach tugtha isteach sa fhlít ó mhí na Nollag 2021.
- Córas grianghainéal feistithe in iosta Bhaile Phib.

D'ídiomar 235,072 MWh fuinnimh in 2021, mar seo a leanas:

- Díosal don fhlít busanna 221,482 MWh.
- Leictreachas 4,401 MWh.
- Gás nádúrtha 9,189 MWh.
- I gcomhréir leis na spriocanna nua a leagtar amach faoin gClár Rialtais agus faoin bPlean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2021, tá sé geallta ag Bus Átha Cliath ár n-astaíochtaí Gás Ceaptha Teasa a laghdú 51% faoi 2030 agus tá sé geallta aige freisin go mbeimid saor ó astaíochtaí ar an nglanleibhéal faoi 2050. Sa Treoir ón Aontas Eorpach maidir le Feithiclí Glana, leagtar amach spriocanna do fhlíteanna feithiclí tromshaothair san earnáil phoiblí agus, faoin treoir sin, táimid ag obair chun astaíochtaí ísle a bheith ag 45% de na feithiclí sa fhlít nó iad a bheith saor ó astaíochtaí faoi 2026, agus 65% de na feithiclí faoi 2030. Tá sé beartaithe ag an Údarás Náisiúnta Iompair an flít iomlán busanna uirbeacha a leictriú faoi 2035 chun cabhrú linn na spriocanna sin a bhaint amach.

Chun na spriocanna sin a bhaint amach agus tógáil ar an dul chun cinn atá déanta againn, áirítear ar ár bpleananna i gcomhair 2022:

- Leanúint leis an bpleanáil i gcomhar leis an Údarás Náisiúnta Iompair agus ESB Networks maidir le bonneagar luchtaithe d'fheithiclí ceallra-leictreacha ceallraí.
- Tosaíochtaí agus tionscadail a ailíniú chun rochtain a fháil ar Chiste Inbhuanaitheachta CIÉ.
- Bonneagar luchtaithe a sholáthar do bhusanna lánleictreacha ag dhá láthair.
- Bailiú báistí in iosta Chnoc an tSamhraidh, beart a chuirfear i bhfeidhm in iostaí eile freisin.
- Leanúint ar aghaidh le feachtais maidir le feasacht ó thaobh fuinnimh de.
- Deimhniú bainistíochta comhshaoil ISO 14001 a bhaint amach.
- Naoi gcinn lárnacha de Spriocanna na Náisiún Aontaithe um Fhorbairt Inbhuanaithe a chur chun feidhme.
- Bláthanna fiáine a chur ar chlaifort iosta na Cloiche Leithne.
- Tionscnamh beachaireachta ag iosta na Cloiche Leithne.
- Staidéar féidearthachta chun foirgnimh ag gach láthair a mheasúnú i leith éifeachtúlacht fuinnimh agus chun spriocanna na bliana 2030 a bhaint amach.
- Cur amú bia a laghdú agus cur le feasacht na bhfostaithe trí chomhpháirtíocht a bhunú leis an gclár *Foodtalks* agus le Grúpa CIÉ.
- Straitéis Rialachais Shóisialta Timpeallachta a chur chun feidhme ar fud na cuideachta.
- An beartas soláthair inbhuanaithe a thabhairt cothrom le dáta ionas go mbeidh sé ag teacht leis na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe agus leis na treoirlínte maidir le Soláthar Poiblí Glas.

Seirbhísí Bus ar Ardchaighdeán a Sholáthar do Mhuintir Bhaile Átha Cliath

Ghoill paindéim COVID-19 go mór ar chuideachtaí iompair cosúil le Bus Átha Cliath: bhí tréimhsí dianghlása i bhfeidhm i ngach margadh inar cuireadh diansrianta taistil i bhfeidhm – agus fiú nuair a cuireadh deireadh leis an dianghlásáil, ba é an treoir a fuarthas ó go leor rialtas ná gur cheart do dhaoine gan taisteal agus gur cheart dóibh fanacht sa bhaile dá bhféadfaí é.

Bhí tionchar mór ag an bpaindéim ar uainiú, scála agus ábhar go leor dár bpríomhthionscadal agus dár bpríomhthorthaí don bhliain airgeadais 2021. Bhíomar dírithe go mór in 2021 ar chustaiméirí agus oibríthe riachtanacha a thabhairt go dtí a gceann scríbe agus ar eispéireas sábháilte, dearfach a sholáthar, fiú agus an iomaí dúshlán nua le sárú againn.

Tá cur i bhfeidhm roinnt mórhionscadal iompair ag croílár an chuspóra tús áite a thabhairt don iompar poiblí, agus Baile Átha Cliath a bheith níos inbhuanaithe. Ba é an príomhdhúshlán oibriúcháin a bhí againn in 2021 ná cuidiú leis an Údarás Náisiúnta Iompair le tionscadal BusConnects, tionscadal a chosnóidh breis is €2 bhiliún, a chur i bhfeidhm. Is cuid lárnach de bheartas an Rialtais é na seirbhísí iompair phoiblí a fheabhsú agus dul i ngleic leis an athrú aeráide i mBaile Átha Cliath agus i gcathracha eile ar fud na hÉireann. Cuimsítear le BusConnects sraith naoi dtionscadal idirghaolmhara agus is iad an dá phríomhthionscadal ná Athdhearadh an Ghréasáin (na bealaí bus) agus Croí-Chonair Bhus (an bonneagar ar an láthair).

Tá BusConnects san áireamh sna straitéisí beartais Rialtais seo a leanas:

- An Plean Forbartha Náisiúnta 2018-2027
- An Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2021
- Ár dTodhchaí le Chéile – Clár an Rialtais 2020-2025

Tá gealltanas tugtha infheistíocht breis is €2 bhiliún a dhéanamh sa chóras busanna uirbeacha agus fáiltítear roimh an infheistíocht sin. Beidh an bus uirbeach fós ar an gcóir iompair phoiblí inbhuanaithe is tábhachtaí i mBaile Átha Cliath ar feadh i bhfad, tráth a bhfuil an chathair ag méadú go tréan. Fágfaidh BusConnects go mbeidh an deis le tapú cur le hiontaofacht na seirbhísí, gearradh siar ar an achar ama a thógann aistir, agus eispéireas an chustaiméara a fheabhsú tuilleadh.

Seoladh Céim 1 (Conair H) de BusConnects an 27 Meitheamh 2021 in Iosta Chluain Tarbh, tráth ar cuireadh bealaí 6, H1, H2, H3 agus H9 in ionad bealaí 29a, 31, 31a, 31b agus 32. Méadaíodh líon agus minicíocht na seirbhísí dá bharr sin, go háirithe ag uaireanta seachbhuaice agus ag an deireadh seachtaine, i gceantar Oirthuaisceart Bhaile Átha Cliath. Ba é seo a leanas toradh na céime sin:

- 609 aistear breise gach seachtain,
- 11,000 ciliméadar breise,
- méadú 32% ar aistir ó Luan go hAoine,
- méadú 49% ar aistir ar an Satharn, agus
- méadú 71% ar aistir ar an Domhnach.

Seoladh Céim 2 (Conair C) de BusConnects an 29 Samhain 2021, tráth ar cuireadh bealaí C1, C2, C3, C4, C5 agus C6 in ionad bhealaí 25a/b/d/x, 66/e/x agus 67/x. Tháinig méadú 19% ar líon na n-aistear in aghaidh na seachtaine (+400 aistear in aghaidh na seachtaine), agus clúdaíodh 7,000 km breise gach seachtain. B'éigean líon na bhfeithiclí a mhéadú 48% chun freastal ar na bealaí nua.

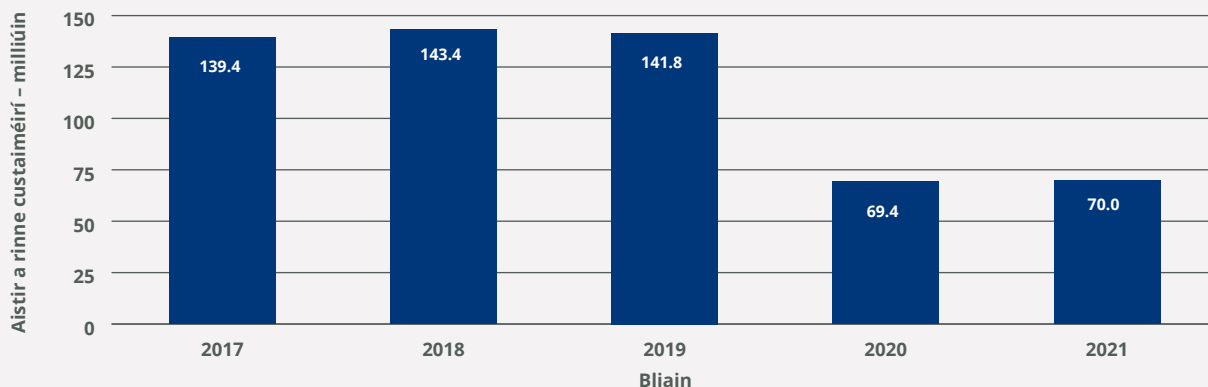
Ina theannta sin, seoladh ceithre bhealach nua (nasc áitiúil), L53, L54, L58 agus L59, a fhreastalaíonn ar an mbealach idir Baile Adaim agus Gleann na Life agus idir River Forest agus an Bhó Dhearg (LUAS) agus Collchoill. Flít 30 bus san iomlán atá ar na bealaí nua sin. Tá gach bealach ar Chonair C ag feidhmiú ó iostaí Bhaile Phib, na Rinne, Bhóthar Conyngham agus na Cloiche Leithne.

Ina theannta sin chuireamar dhá bhealach nua lenár seirbhís 24/7 do chustaiméirí. Is céim rithabhachtach iad seirbhísí bus 24 uair an chloig chun cabhrú le gach duine taisteal go tapa, sábháilte san oíche, agus is céim eile chun cinn iad freisin i dtaobh lánacmhainneacht an gheilleagair oíche i mBaile Átha Cliath a bhaint amach.

Leis seirbhísí nua C5 agus C6, cuirfear ar a gcumas do chustaiméirí i dTuaisceart Chill Dara agus in Iarthar Bhaile Átha Cliath an leas is fearr a bhaint as an gcathair istoíche agus cuideoidh sé sin linn an leas is fearr a bhaint as geilleagar bríomhar oíche Bhaile Átha Cliath, geilleagar a bhfuil borradh faoi anois.

Nuair a bheidh sé i bhfeidhm go hiomlán, beidh BusConnects thar a bheith nuálach agus spreagfaidh sé borradh faoin ngeilleagar agus faoin ngníomhaíocht ar son na haeráide. Bhí príomhról riamh ag an iompar poiblí sa tsoghluaisreach shóisialta agus anois i gcúinsí aisteacha ár linne is tábhachtaí ná riamh é cuidiú le téarnamh geilleagach a chumasú trí rochtain shábháilte a sholáthar ar an obair, ar oideachas, ar ionaid mhiondíola agus ar chaitheamh aimsire. I gcásanna inar cuireadh deireadh le srianta, tá téarnamh gasta ar an éileamh le sonrú. Tháingamar isteach i bpaindéim COVID-19 i riocht láidir, ghníomhaíomar go cinntitheach le linn na géarchéime agus, toisc go mbímid ag díriú gan staonadh ar shármhaitheas oibriúcháin a bhaint amach, is maith an riocht ina bhfuilimid ó thaobh teacht chun cinn go tréan mar phríomhoibrítheoir seirbhísí iompair poiblí na hÉireann.

Aistir a rinne custaiméirí ó 2017 go 2021

An Conradh Dírdhámhachtana

Dhámh an tÚdarás Náisiúnta lompair conradh dírdhámhachtana ar Bhus Átha Cliath i gcomhréir leis an reachtaíocht Eorpach agus reachtaíocht na tíre seo. Clúdaíonn an conradh sin feidhmiú bealaí ar fud Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath agus is é príomhfhoinsé ioncaim Bhus Átha Cliath é. Tháinig sé i bhfeidhm an 1 Nollaig 2019, agus clúdaítear tréimhse 5 bliana leis.

Sainítear feidhmíocht an chonartha go príomha trí roinnt príomhtáscairí feidhmíochta arna leagan síos ag an Údarás, lena gclúdaítear gach gné d'oibriú agus soláthar seirbhíse. Áirítear leo sásraí i leith pionós agus dreasachtaí ag brath ar fheidhmíocht i gcoinne sprice.

Go hachomair, cuimsítear leis na príomhspricanna poncúlacht, iontaofacht, líon na gcliméadar a oibrítear i gcomparáid leis an sceideal, chomh maith le raon ceanglas a bhaineann le rúnsiopadóirí agus sonraí. An conradh atá i bhfeidhm faoi láthair, tá sé bunaithe ar chonarthaí roimhe seo ach tá ceanglais feidhmíochta níos déine i gceist leis agus díreann níos mó ar chaighdeán an tsoláthair seirbhíse.

Bhí tionchar ag paindéim COVID-19 ar chomhlíonadh an chonartha i dtéarmaí seirbhíse laghdaithe agus dálaí oibriúcháin an-difriúil, a bhí ag athrú i gcomhréir le leibhéal na srianta a bhí i bhfeidhm ag aon am ar leith. Comhaontaíodh athruithe ar an gconradh leis an Údarás chun na cúinsí neamhghnácha a bhí i bhfeidhm a chur san áireamh agus athbhreithníodh iad chomh luath agus a bhí indéanta nuair a maolaíodh tionchar na paindéime.

Aithníonn Bus Átha Cliath an gá atá leis an bhfeabhsú leanúnach atá de dhíth chun an conradh a chomhlíonadh agus mar sin rinne sé athbhreithniú ar struchtúir inmheánacha athbhreithnithe agus ar thuairisciú ionas gur féidir cur chuige solúbtha a ghlacadh maidir le seirbhíse a sholáthar agus a bhainistiú, agus, ar deireadh thiar, an conradh a chomhlíonadh. Bhí athrú agus comhoibriú ar fud na heagraíochta i gceist leis an tsolúbthacht sin, agus cé gur chuir paindéim COVID-19 isteach ar go leor gnéithe den obair, léiríonn an soláthar seirbhíse le linn an ama sin ardchumas feidhmíochta agus solúbthacht na mball foirne.

In ainneoin srianta COVID-19, lean Bus Átha Cliath ar aghaidh ag comhlíonadh príomhcheanglais an chonartha. Chomh maith le bainistíocht seirbhíse i gcúinsí deacra, i gcompháirtíocht leis an Údarás Náisiúnta lompair, chuir Bus Átha Cliath i bhfeidhm céimeanna tosaigh BusConnects agus thug sé isteach busanna hibrideacha in ainneoin gur cuireadh ár ndúshlán i mbliain inar tháinig an-athrú ar chúinsí bonnlíne.

D'aistrigh Bus Átha Cliath go dtí conradh ollchostais in 2021. Faoin gconradh sin tagann sruth ioncaim OSP na cuideachta ón Údarás Náisiúnta lompair, trí na seirbhíse sceidealaithe a oibriú ar bhonn costas plus. Is beart suntasach don chuideachta é an t-aistriú chuig conradh ollchostais ó chonradh glanchostais: déantar ioncam ó phaisinéirí a thaifeadadh anois mar ioncam de chuid an Údarás Náisiúnta lompair agus bíonn an t-ioncam sin á riar ag an Údarás.

Mar chuid de BusConnects, glacadh cur chuige nua maidir le seirbhíse a thomhas agus a sholáthar. Bhí athruithe ar phríomhtáscairí feidhmíochta i gceist leis, mar aon le hathruithe ar an modh oibríochta agus ar fheidhmíocht a tugadh isteach le linn na srianta in 2021.

Áirítear ar na pointí is tábhachtaí i dtaobh feidhmíochta:

- Rinne Bus Átha Cliath bainistiú ar oibríochtaí i rith na bliana agus, in ainneoin ráta ard neamhláithreachta agus dúshlán ó thaobh foirne ar fud an tionscail mar gheall ar COVID-19, clúdaíodh 98.4% den líon ciliméadar a leagtar amach faoin gconradh in 2021.
- Tá próisis struchtúrtha forbartha ag Bus Átha Cliath chun freastal ar na hathruithe atá á ndéanamh ar sheirbhíse faoi thionscadal BusConnects chun féachaint chuige go mbeidh an fhaisnéis do chustaiméirí cothrom le dáta agus go mbeidh sí cruinn.
- Tugadh isteach athruithe ar an gcóras príomhtáscairí feidhmíochta chun athruithe ar na cúinsí oibríocháin agus ar an timpeallacht oibríocháin a chur san áireamh.

Ár bPobal Féin

Rannpháirtíocht sa Phobal

Tá Bus Átha Cliath tiomanta do dhea-thionchar sóisialta a bheith againn ar na pobail, pobail ar cúis bhróid againn é freastal orthu. Tá an méid sin le feiceáil inár dTionscnamh Meoin Pobail, a bhfuil sé ina aidhm leis feabhas a chur ar shaol na ndaoine sna pobail ina bhfeidhmíonn ár seirbhísí, agus tacú leo.

Cuimsítear leis an tionscnamh sin na réimsí seo a leanas:

- Na Gradaim Meoin Pobail
- An Clár Oideachais Scoileanna
- Tacaíocht d'imeachtaí áitiúla agus imeachtaí cultúir

Ar an drochuair, bhí tionchar ag COVID-19 ar chuid de na cláir a bhíonn ar bun faoin tionscnamh meoin pobail. Cuireadh ar ceal Gradaim Meoin Pobail na bliana 2021 agus bhí ár gClár Oideachais Scoileanna, lena gcuidítear pobail a choinneáil slán trí oideachas a chur ar shaoránaigh óga faoin tábhacht a bhaineann le meas a bheith acu ar na seirbhísí iompair phoiblí, fós ar fionraí. Fógraíodh buaiteoirí Ghradaim Meoin Pobail Bhus Átha Cliath 2020 i mí na Bealtaine 2021, áfach. Bronnadh deontas €1,000, €2,000, nó €5,000 ar 65 grúpa pobail agus grúpa deonach a bhíonn ag feidhmiú i gceantar na hArdchathrach agus i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath. Leis na gradaim sin, cuirtear airgead a bhfuil géarghá leis ar fáil do ghrúpaí ionas gur féidir leo leanúint ar aghaidh ag tairiscint seirbhísí rithábhachtacha agus meon pobail a chothú.

Is é éiteas an chláir sin tacú lenár gcustaiméirí, lenár gcomhghleacaithe agus lenár ngeallsealbhóirí, agus muid ag obair chun comhpháirtíochtaí straitéiseacha a fhorbairt sna pobail ina mbímid ag obair.

Bród agus GCN – Thugamar faoi chomhpháirtíocht nua rannpháirtíochta sa phobal le Gay Community News (GCN) le haghaidh na féile Bród 2021, mar chuid dár dtacaíocht leanúnach don phobal LADTAI+ agus d'fhostaithe LADTAI+. Is é GCN an t-aon fhoilseachán náisiúnta atá dírithe ar an bpobal LADTAI+ in Éirinn. Is seirbhís faisnéise rithábhachtach, saor in aisce é do phobal LADTAI+ na hÉireann ó 1988 i leith.

Bhí DoDublin, feachtas de chuid Bhus Átha Cliath, agus GCN ag obair le chéile chun an feachtas fógraíochta faoin aer 'Coming Out With...' a chur ar bun ar 100 bus agus 70 póstaer mórfhormaíde ag stadanna bus ar fud na hardchathrach. Faoin bhfeachtas, bhí grúpa speisialta daoine a bhfuil cónaí orthu i mBaile Átha Cliath á gcur féin in iúl ar na fógraí, agus bhí a gcuid scéalta pearsanta le léamh ar GCN.ie. Postáladh físeán speisialta ar fud ardáin shóisialta Bhus Átha Cliath ag gabháil leis sin.

An Oíche Chultúir – Is cúis bhróid againn é tacú le tionscnaimh agus imeachtaí cultúir ar fud na cathrach. Thairis sin, fágann sé an deis againn cuidiú le tionscnaimh a théann chun tairbhe na bpobal áitiúil agus dul ag obair i gcomhpháirt leo. I mí Mheán Fómhair 2021, chuir Bus Átha Cliath busanna don Oíche Chultúir ar fáil saor in aisce ar thrí bhealach bus oiriúnaithe, mar chuid den ról atá againn mar chomhpháirtí iompair oifigiúil na hOcéide. Le linn na hOíche Cultúir nasctar muintir Bhaile Átha Cliath le gníomhaíochtaí cultúrtha ina gceantair féin: cuireadh ar siúl 300 imeacht saor in aisce, ar líne agus san fhíorshaol, ag 240 ionad ar fud na cathrach agus an chontae. Chun siamsaíocht a choinneáil leis na cuairteoirí, d’óstáil Bus Átha Cliath preabléirithe de ‘The Commitments’ ar an urlár uachtair i gceann de bhusanna turais cáiliúla DoDublin sa chathair. Bhí ceol ón scannán mór le rá sin le cloisteáil ó aisteoirí a bhí páirteach ann nuair a cuireadh ar an stáitse in *West End* Londan an chéad lá riamh é.

Tá Bus Átha Cliath ina bhall de *Business in the Community Ireland* (BITCI), grúpa cuideachtaí atá ag iarraidh inbhuanaitheacht a chothú in earnáil an ghnó. Is é cuspóir BITCI gnólachtaí a spreagadh agus a chumasú chun geilleagar inbhuanaithe, ísealcharbóin agus sochaí níos cuimsithí a bhaint amach, ina n-éireoidh go geal le gach duine. Tá an eagraíocht sin ag cuidiú linn faoi láthair le hathbhreithniú ar ár dtionscnaimh um rannpháirtíocht sa phobal. Is é atá i gceist leis sin breathnú arís ar an gcur chuige atá againn lena chinntiú go mbeidh an tionchar sóisialta is inbhuanaithe ag gach tionscadal agus go dtacóidh na tionscadail lenár gcroí-straitéis ghnó. Críochnófar an t-athbhreithniú in 2022.

Inrochtaineacht

Bíonn Bus Átha Cliath ag obair chun cineál iompair atá slán sábháilte agus inbhuanaithe a sholáthar lena nasctar daoine agus pobail ar fud Bhaile Átha Cliath, ag cur ar a gcumas do dhaoine saol fóna a chaitheamh. Tá Bus Átha Cliath meáite ar fheabhas a chur ar eispéireas an aistir dár gcustaiméirí atá faoi mhíchumas agus a bhfuil lagú gluaisteachta orthu.

Tá an flít feithiclí atá againn lán-inrochtana agus tá spás amháin do chathaoir rothaí ar gach bus agus spás do chathaoir rothaí agus do bhugaí ar 79% de na busanna. Tá faisnéis chlosamhairc faoi na stadanna ar fáil ar gach bus.

Cuireadh tús arís le scéim cúnamh taistil Bhus Átha Cliath ag deireadh mhí an Mheithimh 2021 – bhí an scéim sin ar fionraí seal mar gheall ar COVID-19. Sa dara leath den bhliain d’éirigh lenár gcúntóirí taistil an méid seo a leanas a bhaint amach:

- 879 babhta cúnamh leis an taisteal
- 53 caint os comhair grúpaí daoine scothaosta faoi bheith sábháilte agus iad ag taisteal ar sheirbhísí iompair phoiblí
- 11 seisiún chun bus a thaispeáint do dhaoine, an taobh istigh san áireamh

D’fhostaigh Bus Átha Cliath beirt chúntóirí taistil nua in 2021, rud a fhágann go bhfuil ceathrar cúntóirí san iomlán ag obair linn. Tá an méadú sin bunaithe ar éileamh breise de bharr thionscadal BusConnects.

Ár bhFeidhmíocht

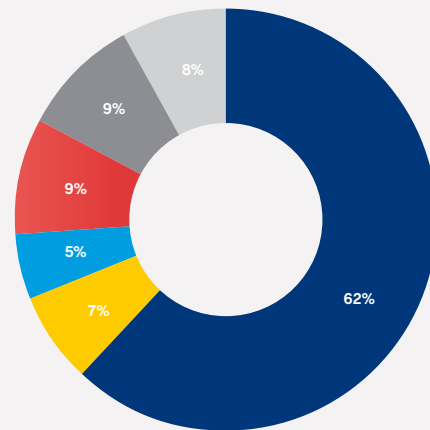
Thuiriscigh an chuideachta barrachas €5.8 milliún, tar éis mír eisceachtúil, lena n-áirítear brabús €2.3 milliún ar Sheirbhísí OSP agus brabús €3.5 milliún ar ghníomhaíochtaí eile. Baineadh amach TRÚDA (Tuilleamh roimh Ús, Cánacha, Dímheas agus Amúchadh) dearfach €1.9 milliún i gcomparáid le TRÚCDA diúltach €2.1 milliún in 2020.

Ba thoradh maith é sin ar bhliain dheacair agus léirítear leis feidhmíocht láidir leanúnach na cuideachta i dtaobh an Conradh Dírdhámhachtana a chur i bhfeidhm agus i dtaobh na bainistíochta ar Sheirbhísí Tráchtála le linn tréimhse inar deimhin gur cuireadh dúshlán an ghnólachta.

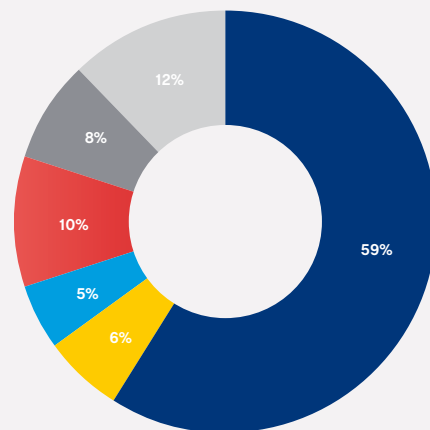
Ar bhonn an toraidh sin, beidh an chuideachta in ann na deiseanna atá romhainn a thapú agus na príomhdhúshláin atá romhainn a bhainistiú.

Tá laghdú tagtha ar iomlán na gcostas díreach ó €274.6 milliún in 2020 go €270.8 milliún in 2021, sin glanlaghdú €3.8 milliún. Tháinig méadú ar chostais áirithe le tabhairt isteach bealaí de chuid BusConnects, faoinar cuireadh seirbhísí breise ar fáil, agus leis an méadú ar sholáthar na seirbhísí OSP, i gcomparáid le 2020, i gcomhréir leis na treoirlínte ón Rialtas. Mar thoradh ar na bearta sin tháinig méadú ar an gcaiteachas, go háirithe maidir le costais tiománaithe, costais bhreosla agus costais chothabhála. Léirítear sa chaiteachas freisin airgead a sábháladh de bharr leasuithe eile ar sheirbhísí chomh maith le héifeachtúlachtaí costais eile a bhain an chuideachta amach i réimsí éagsúla in 2021.

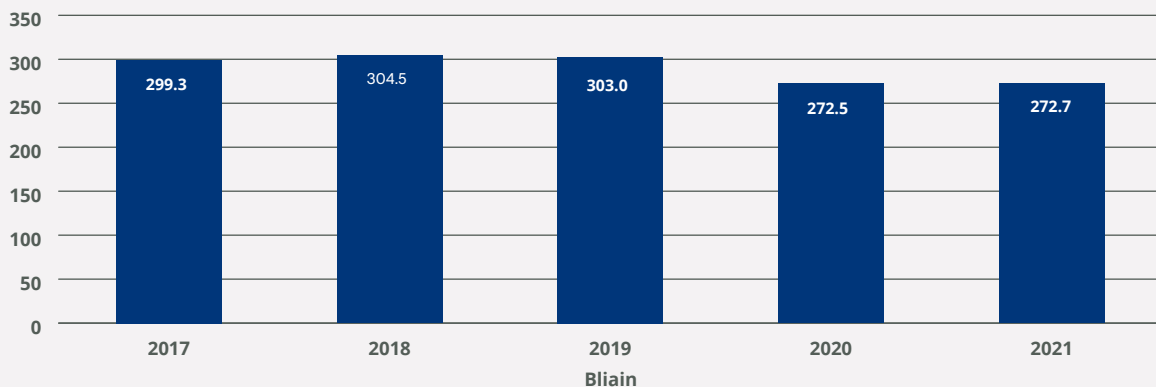
Costais 2021

Costais 2020

- Pá agus Tuarastail
- Costais Árachais Shóisialta
- Costais Eile um Shochar Scoir
- Luach Saothair agus Sochair na Stiúrthóirí
- Breosla agus Bealadh
- Ábhair
- Costais Eile

Toradh Oibriúcháin OSP agus an Staid Airgeadais

Lean Bus Átha Cliath ar aghaidh ag cur seirbhísí OSP ar an mbóthar i gcomhréir leis an gConradh Dírdhámhachtana le linn 2021. In 2021 bhí an chuideachta ag feidhmiú faoi chonradh ollchostais agus rinneadh lánchistiú uirthi faoin gconradh OSP. Ba mhaith leis na stiúrthóirí aitheantas a thabhairt don tacaíocht ón Údarás Náisiúnta Iompair agus ón Státchiste le linn 2021, rud a chuir ar ár gcumas dúinn seirbhísí iompair phoiblí riachtanacha a choinneáil ar bun.

Rinne an chuideachta barrachas beag €2.3 milliún ar na seirbhísí OSP. Aithníonn na geallsealbhóirí go léir go mbaineann an-tábhacht le barrachas réasúnta ar an gconradh OSP ionas go mbeidh ar chumas na cuideachta leanúint ar aghaidh ag díriú ar chobhsaíocht airgeadais, rud as a n-eascróidh cistí chun infheistíocht riachtanach a dhéanamh agus seasmhacht níos fearr maidir le seirbhísí iompair phoiblí a sholáthar. Lean an chuideachta ar aghaidh ar feadh 2021 leis an mionphlé leis na geallsealbhóirí go léir faoi thoradh cuí i leith seirbhísí OSP.

Tá an bord aireach ar an ngá atá ann a chinntiú go mbeidh an chuideachta fós i riocht airgeadais cobhsaí agus go mbeidh dea-bhail uirthi chun freastal ar riachtanais iompair an phobail. Tá an chuideachta meáite go fóill ar chur leis an luach ar airgead agus ar bhearta éifeachtúlachta costais a chur i bhfeidhm ar fud na gcatagóirí caiteachais go léir.

Tháinig laghdú ar chostas oibriúcháin na seirbhísí OSP ó €268.5 milliún in 2020 go €267.5 milliún in 2021, sin laghdú €1 mhilliún. Léiríonn toradh na bliana 2021 i leith seirbhísí OSP an tionchar a d'imir srianta COVID-19, ach lean an chuideachta ar aghaidh ag feidhmiú sceideal cuimsitheach seirbhísí i rith na bliana. Sheol Bus Átha Cliath, i gcomhar leis an Údarás Náisiúnta Iompair, seirbhísí breise faoin tionscadal BusConnects. Tá Bus Átha Cliath fós ag obair i ndlúthpháirt leis an Údarás Náisiúnta Iompair chun feabhas eile fós a chur ar an ngréasán seirbhísí agus ar chaighdeán na seirbhísí a thairgimid do na custaiméirí. Rinneadh costas na seirbhísí breise sin a fhritháireamh den chuid is mó leis an airgead a sábháladh i dtaobh éileamh agus breosla agus i dtaobh cláir oibre ar cuireadh moill orthu de bharr COVID-19.

Choinnigh an tÚdarás Náisiúnta Iompair air ag plé leis an gcuideachta lena chinntiú go leanfar le hinfheistíochtaí caipitil sa fhlít feithiclí OSP agus i mbearta feabhsúcháin do chustaiméirí mar chuid den tiomantas comhphárteach atá ag an Údarás agus Bus Átha Cliath maidir le seirbhísí OSP a fheabhsú.

Toradh Oibriúcháin agus Staid Airgeadais i leith Seirbhísí Tráchtála

Bhí tionchar mór ag COVID-19 ar na Seirbhísí Tráchtála dár gcuid a bhí dírithe ar thionscal na turasoíreachta. Cuireadh bearta bainistíochta i bhfeidhm go tapa chun na cailleanais a shrianadh go €7 milliún i leith 2020 agus 2021. Mar chuid den bheart sin, cuireadh deireadh in 2021 le feidhmiú ár Seirbhísí Aerlink, a bhí ar fionraí ar feadh cuid mhór den bhliain 2020.

Cuireadh tús arís lenár ngníomhaíochtaí faoin mbranda DoDublin ar bhonn trialach in 2021, agus feidhmíodh seirbhís theoranta ó Mheán Fómhair ar aghaidh, tar éis dóibh a bheith ar fionraí i ó Aibreán 2020. Cúis mhisnigh dúinn is ea líon na gcustaiméirí ar na seirbhísí sin, cé gurbh éigean líon na seirbhísí a ghearradh siar go mór.

D'fhéach an chuideachta freisin ar ghníomhaíochtaí tráchtála eile lena n-áirítear seirbhísí a sholáthraítear don Údarás Náisiúnta Iompair maidir le tionscadal BusConnects chun an Gréasán a Athdhearadh.

Ar an iomlán, áfach bhí an t-ioncam tráchtála níos lú ná 20% de na leibhéil a bhíodh i gceist roimh COVID-19.

Tá an lucht bainistíochta fós ag breathnú ar na roghanna go léir lena bhféadfaí feidhmiú leanúnach na ngníomhaíochtaí tráchtála a éascú ar bhonn inbhuanaithe airgeadais. Tá foireann ag gabháil go gníomhach do thionscadail nua tráchtála a iniúchadh, chun tacú le hinmharthanacht an ghnólachta amach anseo.

Barrachas/(easnamh) i leith Seirbhísí Tráchtála 2021	2021 €'000	2020 €'000
Ioncam iomlán	2,341	2,919
Costais roimh mhíreanna eisceachtúla	(2,853)	(8,032)
Easnamh oibriúcháin roimh mhíreanna eisceachtúla	(512)	(5,113)
Míreanna eisceachtúla	4,501	(5,878)
Barrachas/(easnamh) i leith Seirbhísí Tráchtála	3,989	(10,991)

Ár bhFostaithe

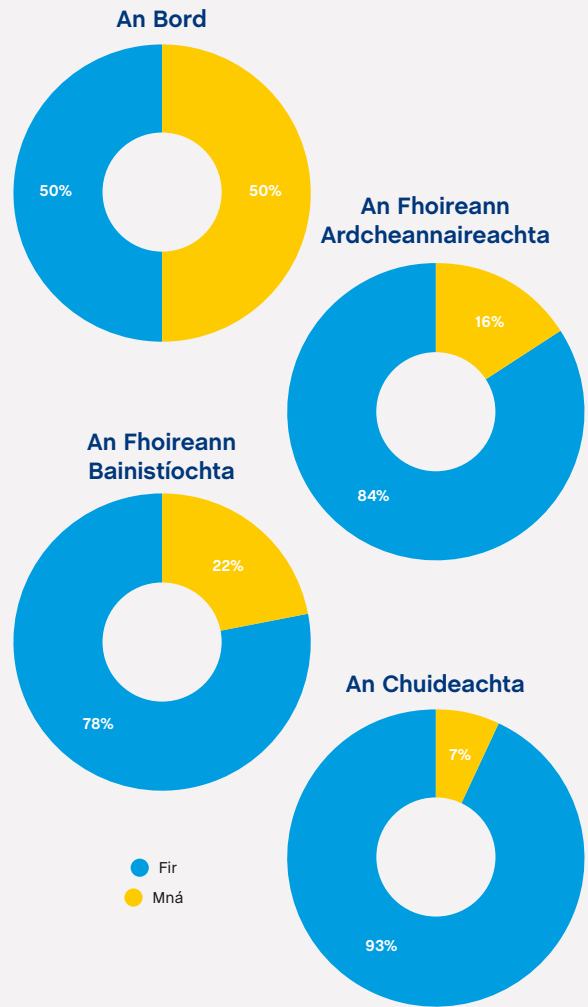
Dea-fhostóir

Is é ár gcuspóir a bheith inár Rogha Fostóra trí thacú le sláinte agus folláine ár bhfostaithe – dream éagsúil, tréitheach – ionas gur féidir leo lán a gcumas a bhaint amach i dtimpeallacht neamh-idirdhealaitheach ina bhfuil fáilte roimh gach duine, ina léirítear meas orthu agus ina gcaitear leo le dínit. Táimid dírithe ar ár gcultúr san ionad oibre a chothú agus a fheabhsú go leanúnach. Tugadh aitheantas dár gcuid oibre sa réimse sin in 2021 nuair a bhronn an *Sunday Independent* agus *Statista* an teideal ‘príomhfhostóir dúchasach na hÉireann’ ar an gcuideachta.

Ag breathnú chun cinn dúinn, leagann Bus Átha Cliath béim mhór ar an gcumarsáid inmheánach agus ar rannpháirtíocht fostaithe. Trí chomhoibriú ar fud ranna agus trí phróisis a fhorbairt is féidir linn dúshlán a shárú ar bhealach níos éifeachtaí agus níos éifeachtúla. Ó thosaigh an phaindéim COVID-19 leagadh tábhacht ollmhór ar an gcumarsáid inmheánach agus infheistíodh acmhainní chun cumarsáid a dhéanamh leis na fostaithe go léir, faoi stiúir na foirne ardcheannaireachta. Tá an chumarsáid tábhachtach i ngach gné den obair ach tá cumarsáid inmheánach láidir riachtanach chun rannpháirtíocht ar fud na cuideachta a chinntiú agus chun cultúr agus luachanna na heagraíochta a chur chun cinn, an gnó féin a chur chun cinn, tionscnaimh dhearfacha a fhorbairt don chuideachta agus na hoibríochtaí foriomlána a threorú.

Tá réimse acmhainní i bhfeidhm againn mar chuid dár bpleananna chun fostaithe a fhorbairt. Soláthraimid clár meantóireachta agus Scéim Tacaíochta Oideachais d’fhostaithe. Cuirtear oiliúint ardchaighdeán ar ár dtiománaithe bus, san ionad oiliúna den scoth atá againn i mBaile Phib. In 2021, chuir dáréag printíseach nua tús lena n-oiliúint sa chéad bhliain agus cháiligh seachtar eile tar éis dóibh ceithre bliana oibre a dhéanamh. Faoin scéim *Earn as you Learn* atá againn, spreagtar daoine óga chun iarratas a dhéanamh ar bheith ina meicneoirí tromfheithiclí leis an gcuideachta. Is féidir le duine ar bith atá sé bliana déag d’aois nó os a chionn iarratas a chur isteach ach critéir áirithe oideachais a chomhlíonadh.

Éagsúlacht agus Cuimsiú

Tá Bus Átha Cliath ar cheann de phríomhfhostóirí na tíre, agus tá 3,642 duine fostaithe againn. Déanaimid ionadaíocht ar Bhaile Átha Cliath agus ar an tsochaí chomhaimseartha le fórsa saothair éagsúil ina gcuirtear fáilte roimh dhaoine a bhfuil eitneachas, reiligiúin, aoiseanna agus cumais éagsúla acu. Léiríonn ár mBeartas Éagsúlachta agus Cuimsithe tiomantas leanúnach Bhus Átha Cliath do chomhionannas, éagsúlacht agus neamh-idirdhealú i gcás na bhfostaithe, na gcustaiméirí agus an phobail i gcoitinne.

Tá daoine as 74 tír sa lucht saothair againn, rud atá ag teacht le héagsúlacht na bpobal a ndéanaimid freastal orthu. Déanaimid ár ndícheall beartais chuimsithe a fhorbairt, amhail an Beartas um Aistriú Inscne, a bhfuil gradam bronnta orainn ina leith, agus oiliúint faoi éagsúlacht agus cuimsiú a sholáthar do na fostaithe.

In 2021, rinneamar EY a choimisiúnú chun anailís a dhéanamh ar an mBearna Phá idir Mná agus Fir. Mar a sonraíodh sna torthaí, níl dóthain ban ag obair i mBus Átha Cliath – is mná iad 7% de na fostaithe san iomlán agus 3.5% de na tiománaithe bus. Tá Bus Átha Cliath meáite ar dhul i ngleic leis an éagothroime sin sa chuideachta. Mar chuid den phlean gníomhaíochta in 2019, reáchtáil an chuideachta sraith laethanta oscailte ag ar tugadh cuireadh chuig an Ionad Oiliúna do mhná ar spéis leo a bheith ag obair linn. Tugadh an deis dóibh bus a thiomáint agus bualadh le mná eile ar tiománaithe agus cigirí iad. Is é an cuspóir fadtéarmach atá leis an mbeart sin líon na mban atá ina dtiománaithe linn a dhúbailt.

Cé gurbh éigean na laethanta oscailte sin a chur ar fionraí mar gheall ar phaindéim COVID-19, idir Lúnasa 2019 agus Nollaig 2021 tháinig méadú 57% ar líon na dtiománaithe mná i mBus Átha Cliath, agus bhí 70% de na fostaithe nua sin tar éis freastal ar lá oscailte. Díreofar air sin arís eile inár bplean gníomhaíochta i gcomhair 2022.

Arís eile, níorbh ionann Bród 2021 agus na féilte a tháinig roimhe i gcás Bhus Átha Cliath agus chathair Bhaile Átha Cliath. Níor cuireadh an ócáid mhór ar bun i mbliana. Mar sin féin, dhíríomar ar ár gcuspóirí maidir le rannpháirtíocht sa phobal agus chuamar i gcomhpháirtíocht le *Gay Community News* (GCN). Ba é ‘Pobal’ téama na bliana 2021 agus díríodh ar an obair ríthábhachtach a dhéanann eagraíochtaí agus seirbhísí LADTAI+ a chur chun cinn. Díríodh aird inár bhfeachtas ar bhaill den phobal LADTAI+ nach raibh in ann ‘teacht amach chuig Bród’ ach ‘a tháinig amach’ go poiblí ar thaobhanna bus lena thaispeáint gur Ábhar Bróid ag Baile Átha Cliath iad.

In 2021 bronnadh an Gradam Cré-umha d’Infheisteoirí san Éagsúlacht ar Bhus Átha Cliath. Sin an chéad chéim as trí cinn chun Gradam EDI d’Infheisteoirí san Éagsúlacht a bhaint amach. Díreofar inár bplean gníomhaíochta i gcomhair 2022 ar an nGradam Airgid a bhaint amach.

Folláine na bhFostaithe

Mar gheall ar COVID-19, bhíothas ag díriú ar aire a thabhairt dúinn féin, idir shláinte choirp agus mheabhairshláinte. Aithníonn Bus Átha Cliath an méid sin agus tacaíonn sé leis an tábhacht a bhaineann le meas a bheith againn ar gach duine dár bhfostaithe. Cuimsítear leis sin a meabhairshláinte, a sláinte choirp, cúrsaí cothaithe, a sábháilteacht agus a bhfolláine fhoriomlán san ionad oibre agus sa bhaile.

Tá suíomh gréasáin idirghníomhach folláine ag Bus Átha Cliath, *DBWellbeing*, chun tacaíocht, oideachas agus faisnéis a sholáthar dár bhfostaithe ar ábhair éagsúla chun tacú lena sláinte agus lena bhfolláine fhoriomlán. I measc na n-ábhar a phléitear air tá siad seo a leanas:

- an mheabhairshláinte,
- folláine choirp,
- cothú,
- stíl mhaireachtála,
- sláinte shóisialta agus obair.

Tá foireann sheachtrach de ghairmithe cáilithe a bhfuil taithí acu sa réimse sin ag cuidiú linn le *DBWellbeing*, dream ón earnáil sláinte agus folláine, lena n-áirítear daoine a bhíonn ag plé le meabhairshláinte, sláinte choirp agus cothú. Chomh maith leis sin cuirimid faisnéis ar fáil maidir le tionscnaimh agus feachtais folláine inmheánacha éagsúla.

Reáchtálaimid ‘Wellbeing Wednesday’ gach seachtain chun aird a dhíriú ar thopaicí éagsúla a bhaineann leis an bhfolláine, chun rannpháirtíocht a chur chun cinn, agus chun cur leis an gcumarsáid faoi shaincheisteanna tábhachtacha.

Leanfaimid orainn ag cur lenár gClár Cúnaimh d’Fhostaithe, clár seanbhunaithe faoina soláthraítear seirbhís neamhspleách comhairleoireachta chun cabhrú le fostaithe fadhbanna pearsanta agus fadhbanna a bhaineann leis an obair a réiteach, ar cinn iad a d’fhéadfadh dul i bhfeidhm ar fholláine agus ar fheidhmíocht ag an obair.

In 2021 bhain Bus Átha Cliath amach Gradam *KeepWell* de chuid IBEC, rud a fhágann go bhfuil creat againn chun cur arís eile lenár dtiomantas don fholláine.

Beathaisnéisí na Foirne Ardcheannaireachta

Ray Coyne

Thosaigh Ray Coyne ag obair le Bus Átha Cliath in 1991 agus tá eolas mionsonraithe aige ar oibríochtaí an tionscail gnó agus iompair de bharr róil shinsearacha a bhí aige ag plé le hOibríochtaí, Forbairt Gnó agus Acmhainní Daonna. Bhí athruithe móra ar an ngréasán iompair faoina stiúir le deich mbliana anuas, faoinar cuireadh cláir chasta bainistíochta athraithe i bhfeidhm laistigh den ghnólacht agus sa tionscal. Mar gheall go bhfuiltear ag díriú go leanúnach ar bhainistíocht costas agus ar cháilíocht seirbhíse, cuireadh feabhas, bliain i ndiaidh bliana, ar ioncam, ar fheidhmíocht i leith custaiméirí agus ar éifeachtúlacht.

Tá Ray ina bhall de Choiste AE UITP, tá dioplóma aige i Stiúradh Cuideachtaí ón Institiúid Stiúrthóirí, agus is céimí é de chuid Scoil Smurfit UCD (MBA) agus Scoil Ghnó Harvard (PLDA).

Ceapadh Ray ina Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin i mí Iúil 2015.

Andrea Keane

Is í Andrea Keane Príomhoifigeach Airgeadais agus Rúnaí Cuideachta Bhus Átha Cliath. Thosaigh sí ag obair leis an gcuideachta i mí Mheán Fómhair 2016. Roimhe sin bhí Andrea ina Príomhoifigeach Airgeadais agus ina Rúnaí Cuideachta le Bus Éireann.

Sa ról atá aici faoi láthair, is í Andrea atá freagrach as cúrsaí airgeadais sa chuideachta, agus ina cáil mar Rúnaí Cuideachta is íse atá freagrach as comhairle a chur ar an mBord, tríd an gCathaoirleach, ar cheisteanna rialachais. Is ball í Andrea d'Institiúid Cairte na gCuntasóirí Bainistíochta agus bhí sí ar an liosta den 100 Príomhoifigeach Airgeadais is fearr a bhí ag feidhmiú i margadh na hÉireann in 2021. Roimhe seo, bhíodh sí ag obair mar Bhainisteoir na gCuntas Bainistíochta in Iarnród Éireann,

Phil Donohue

Ceapadh Phil Donohue ina Cheann Acmhainní Daonna agus Forbartha in 2010. Roimhe sin bhí sé ina Bhainisteoir um Chaidreamh le Fostaithe. Sa phost ina bhfuil sé faoi láthair tá sé freagrach as an bhfeidhm Acmhainní Daonna a threorú agus a bhainistiú agus as ceapadh, cur chun feidhme agus cothú na straitéise foriomláine acmhainní daonna a mbaineann an-tábhacht léi i dtaobh a chinntiú go mbeidh rath fós ar Bhus Átha Cliath sna blianta amach romhainn.

Thosaigh Phil ag obair le Bus Átha Cliath in 1984 agus bhí poist oibríochta éagsúla aige, lena n-áirítear post an Bhainisteora Rannáin i limistéar an iarthair, limistéar an iarthuaiscirt agus limistéar an deiscirt.

Beathaisnéisí na Foirne Ardcheannaireachta (ar lean)

Sorin Costica

Ceapadh Sorin Costica ina Cheann Oibríochtaí i mí Lúnasa 2020. Tá sé freagrach as an bhfeidhm Oibríochtaí a threorú, a bhainistiú agus a fhorbairt agus as straitéis fhoriomlán a cheapadh agus a chur i bhfeidhm maidir le hoibríochtaí paisinéirí bóthair. Thosaigh sé le Bus Átha Cliath in 2001 agus bhí sé ag obair i ról éagsúla oibríochta lena n-áirítear Riarthóir Iosta in Iosta na Rinne agus Bainisteoir Oibríochtaí Ceantair sa Lárionad Rialaithe sa Chloch Leathan.

Tá Diplóma sa Bhainistíocht Iompair ag Sorin ó Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath agus Diplóma sa Teicneolaíocht Faisnéise ó Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath.

James McHugh

Ceapadh James McHugh ina Phríomhinnealtóir le Bus Átha Cliath i mí na Nollag 2022. Sa phost atá aige faoi láthair tá sé freagrach as an bhfeidhm Innealtóireachta a threorú, a bhainistiú agus a fhorbairt agus as an straitéis iomlán Innealtóireachta a cheapadh, a chur chun feidhme agus a bhainistiú.

Thosaigh sé leis an gcuideachta i mí an Mhárta 2008 agus bhí sé ag obair i ról éagsúla lena n-áirítear Bainisteoir Innealtóireachta d'Iosta Chluain Tarbh, Bainisteoir Sláinte agus Sábháilteachta Comhshaoil, agus ansin Innealtóir Sinsearach. Bhí sé ag obair san earnáil phríobháideach freisin, i ról éagsúla innealtóireachta agus bainistíochta.

Tá Céim san Innealtóireacht Mheicniúil ag James ó Choláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath agus Céim Máistir sa tSábháilteacht agus Sláinte Cheirde ó Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath.

Ciarán Rogan

Thosaigh Ciarán Rogan ag obair le Bus Átha Cliath in 2017 mar Cheann um Fhorbairt na Tráchtála agus an Ghnó. Tá sé freagrach sa ról sin as cáilíocht agus as eispéreas na gcustaiméirí; feidhmíocht tráchtála agus forbairt gnó; margáiocht, cumarsáid agus gnóthaí poiblí; gnóthaí rialála; faisnéis do chustaiméirí agus gníomhaíocht dhigiteach.

Tá an-taithí ag Ciarán ar an iompar poiblí óna chuid oibre le Translink i dTuaisceart Éireann agus tríd an gCumann Idirnáisiúnta Iompair Phoiblí. Bhíodh sé ag obair freisin in earnálacha an ardoideachais, na turasóireachta, an agraibhia agus an chomhairliúcháin.

Tá céim bainte amach ag Ciarán ó Choláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath agus tá cáilíochtaí iarchéime aige ón Université Catholique de Louvain agus ó Ollscoil Uladh.

Beathaisnéisí na Stiúrthóirí

Lynda Carroll

Ceapadh Lynda Carroll ar an mbord an 5 Aibreán 2019. Tá taithí breis is 30 bliain ag Lynda ar sheirbhísí airgeadais ar leibhéal Boird agus Ardfheidhmeannaigh san earnáil phríobháideach agus san earnáil phoiblí araon. Bhí sí ina Stiúrthóir Bainistíochta ar De Lage Landen Ireland agus ina Leas-Uachtarán ar Global Structured Finance Europe, ina príomh-mhaoirseoir stuamachta le Banc Ceannais na hÉireann ar cheann de bhainc cholúin na hÉireann agus ina Ceann um Leithdháileadh Caipitil agus Praghsáil Riosca-Bhunaithe le Banc-Aontas Éireann plc. Tá Máistreacht sna hEalaíona aici ón gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath agus is Cuntasóir Cairte agus Comhairleoir Cánach Cairte í. Tá Dioplóma de chuid Chuntasóirí Cairte Éireann aici i gCaighdeán Idirnáisiúnta Tuairiscithe Airgeadais agus tá Dioplóma Gairmiúil sa Rialachas Corparáideach aici ó Scoil Ghnó Iarchéime Michael Smurfit UCD. Tá sí ina comhalta de Bhord Gobharnóirí agus Caomhnóirí Dhánlann Náisiúnta na hÉireann, agus de na boird seo a leanas; Diversified Notes plc, UniCredit Bank Ireland plc, National Bank of Canada Global Finance Limited, The Ark, Children's Cultural Centre Company agus European Movement Ireland. Tá Lynda ag obair anois mar Stiúrthóir Neamhspleách Neamhfheidhmiúcháin san earnáil seirbhísí airgeadais, san earnáil stáit agus san earnáil dheonach. Athcheapadh Lynda ar an mbord ar feadh téarma cúig bliana eile i mí Aibreáin 2022.

Stephen Hannan

Ceapadh Stephen Hannan ina chomhalta den bhord i mí na Nollag 2017 tar éis é a thoghadh ar Bhord Clé faoi na hAchtanna um Páirteachas Lucht Oibre (Fiontair Stáit), 1977 go dtí 2001. Tiománaí bus is ea é i nGaráiste na Rinne. Tá sé in SIPTU agus bhí réimse leathan post aige sa cheardchumann sin le beagnach 30 bliain anuas. Tá sé ina Uachtarán ar Choiste na dTiománaithe Bus, ina Leas-Chathaoirleach ar Choiste na hEarnála Iompair, ina chomhalta den Choiste Rannán, agus is ionadaí iosta é.

Elaine Howley

Ceapadh Elaine Howley ar an mbord i mí Lúnasa 2018. Tá taithí na mblianta ag Elaine ag tacú le cearta agus rannpháirtíocht iomlán daoine faoi mhíchumas. Tá spéis ar leith aici in iompar poiblí agus sa rochtain ar sheirbhísí, ar fhaisnéis agus ar áiteanna poiblí. Tá sí ag plé le seirbhísí do dhaoine faoi mhíchumas le breis agus 25 bliain anuas. Ba í Elaine an chéad Oifigeach Idirchaidrimh do mhic léinn faoi mhíchumas agus bhí sí i measc bhunaitheoirí an Chumann um Rochtain agus Míchumas san Ardoideachas. Bhí sí ina Stiúrthóir Abhcóideachta agus Beartais le Comhairle Náisiúnta na nDall in Éirinn (NCBI) agus ina Príomhoifigeach Feidhmiúcháin ar Sheirbhísí NCBI. Is í Elaine atá ina comhordaitheoir ar Líonra Lagamhairc Aontas na nDall san Eoraip. Áirítear leis an obair abhcóideachta atá déanta ag Elaine feachtais idirnáisiúnta ar nós an fheachtais chun daingniú a dhéanamh ar Chonradh Marrakech agus ar Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe maidir le Cearta Daoine faoi Mhíchumas. Tá Céim Máistir ag Elaine san Obair Shóisialta, Cáilíocht Náisiúnta san Obair Shóisialta agus Ard-Dioplóma i dTeiripe Shistéamach Teaghlach. Is comhalta í Elaine d'Institiúid na Stiúrthóirí agus tá Dioplóma Gairmiúil aici maidir le Cuideachtaí a Threorú, Cearta an Duine agus Comhionannas. Athcheapadh Elaine ar an mbord ar feadh téarma cúig bliana eile i mí Lúnasa 2021.

Beathaisnéisí na Stiúrthóirí (ar lean)

Dermot Healy

Ceapadh Dermot Healy ar an mbord i mí na Nollag 2021. Tá sé ina thiománaí bus le Bus Éireann ag losta Bhaile an Róistigh i Luimneach. Thosaigh sé ag obair le CIÉ in 1983 mar fhreastalaí sóisearach proinnchairr agus ansin bhog sé go Rannóg na bPaisinéirí Bóthair an bhliain dár gcionn agus é i ról amhail Cúntóir Oifige agus Stiúrthóir Bus sular thosaigh sé ag obair mar thiománaí ó 1991 i leith. Tá páirt ghníomhach aige sa cheardchumann ina bhfuil sé, NBRU, ó 1997 nuair a toghadh ar dtús é ar choiste a chraoibhe ceantair. D'fhóin sé mar Leas-Chathaoirleach agus Cathaoirleach ar Chraobh Luimnigh sular toghadh ar an gComhairle Feidhmiúcháin Náisiúnta é in 1999. Is comhalta é d'Fhoireann Náisiúnta Caibidlíochta NBRU. Tá taithí fhairsing aige ar shaincheisteanna Caidrimh Thionsclaíoch lena n-áirítear roinnt babhtáí caibidlíochta leis an gCoimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre agus ag éisteachtaí de chuid na Cúirte Oibreachais.

Keith Wallace

Ceapadh Keith Wallace ar an mbord an 5 Aibreán 2019. Tá an-taithí ag Keith i réimse an iompair phoiblí agus is mór aige an dea-rialachas corparáideach. Tá sé ina Stiúrthóir ar a ghnó comhairleoireachta féin agus roimhe sin bhí poist shinsearacha feidhmiúcháin aige le Caledonian Sleeper, Govia Thameslink Railway agus Scott Wilson. D'fhóin sé freisin i gcáil neamhfheidhmiúcháin ar roinnt bord. Faoi láthair tá Keith ina Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin ar Scottish Autism agus ina chathaoirleach neamhfheidhmiúcháin ar Crossrail International. Tá Céim san Innealtóireacht Shibhialta ag Keith ó Ollscoil Heriot-Watt i nDún Éideann agus is Innealtóir Cairte agus Stiúrthóir Cairte é. Athcheapadh Keith ar an mbord ar feadh téarma trí bliana eile i mí Aibreáin 2022.

Rachel Widdis

Ceapadh an Dr Rachel Widdis ar an mbord i mí Aibreáin 2019. Tá Rachel ina Stiúrthóir i leith Réigiún na hEorpa, an Mheánoirthir, agus na hAfraice (EMEA) le Article One, sainchomhairleoireacht a bhíonn ag plé le gnó agus cearta daonna, nuálaíocht fhreagrach agus inbhuanaitheacht. Is Ollamh Taca cúnta í a mhúineann Gnó agus Cearta Daonna sa Scoil Dlí i gColáiste na Tríonóide. Roimhe seo bhí poist ag Rachel ag plé le hairgeadas struchtúrtha in ABN-AMRO i Lucsamburg agus le Forbairt Gnó EMEA i bPáras agus bhí sí ina hAnailísí Airgeadais le Citigroup i Londain. Tá céimeanna Máistir aici sa Ghnó agus sa Dlí. Baineann a PhD (2021) leis na freagrachtaí atá ar ghnólachtaí maidir le meas a léiriú ar chearta an duine agus le forbairt dlíthíochta i dtaobh ábhair comhshaoil, ábhair shóisialta agus rialachas. Áirítear le sainréimse Rachel rialachán nua lena gceanglaítear ar chuideachtaí dícheall cuí a dhéanamh maidir le cearta an duine agus an comhshaoil. Bhí sí ag obair ar roinnt boird agus coistí deonacha a bhíonn ag plé le hoideachas, cultúr agus spórt. Athcheapadh Rachel ar an mbord ar feadh téarma ceithre bliana eile i mí Aibreáin 2022.

Stiúrthóirí agus Faisnéis Eile

An Bord Stiúrthóirí amhail an 6 Aibreán 2022

L. Carroll Uasal
An tUasal S. Hannan
E. Howley Uasal
An tUasal D. Healy
An tUasal K. Wallace
An Dr R. Widdis

An Príomhfheidhmeannach

An tUasal R. Coyne

Rúnaí Cuideachta

A. Keane Uasal

Oifig Chláraithe

Bus Átha Cliath
59 Sráid Uí Chonaill Uachtarach
Baile Átha Cliath 1

Teileafón: +353 1 872 0000

Suíomh Gréasáin: www.dublinbus.ie

Uimhir Chláraithe: 119569

Cuideachta faoi theorainn scaireanna atá cláraithe mar Chuideachta Gníomhaíochta Ainmnithe faoi Acht na gCuideachtaí, 2014

Iniúcháirí Neamhspleácha

Mazars
Seirbhísí Iníúcháireachta agus Ráthaíochta
Bloc 3 Ionad Fhearchair
Bóthar Fhearchair
Baile Átha Cliath 2

Tuarascáil na Stiúrthóirí

Tá a dtuarascáil bhliantúil á cur i láthair ag na stiúrthóirí de réir a n-oibleagáidí faoi Acht na gCuideachtaí, 2014, faoin Acht Iompair, 1950 agus faoin Acht Iompair (Córas Iompair Éireann a Atheagrú) 1986, i leith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2021.

Ráiteas ó na Stiúrthóirí um Beartas maidir le Comhlíonadh

Chun críocha Alt 225 d'Acht na gCuideachtaí, 2014 ('an tAcht'), déanaimidne, na stiúrthóirí, an méid seo a leanas:

1. Admhaimid go bhfuilimid freagrach as a chinntiú go bhfuil an chuideachta ag comhlíonadh a cuid oibleagáidí iomchuí mar a shainítear in Alt 225 (1) den Acht ('na hoibleagáidí iomchuí'); agus
2. Deimhnímid:
  - (i) Gur ullmhaíodh ráiteas um beartas maidir le comhlíonadh (mar a shainmhínítear in Alt 225 (3) (a) den Acht) ina leagtar amach beartais na Cuideachta (a mheasaimid is cuí maidir leis an gCuideachta) maidir le comhlíonadh a cuid oibleagáidí iomchuí ag an gcuideachta;
  - (ii) gur cuireadh i bhfeidhm comhshocraíochtaí nó struchtúir iomchuí, a mheasaimid a dheartar chun comhlíonadh ábhartha oibleagáidí iomchuí na cuideachta a áirithiú; agus
  - (iii) go ndearnadh athbhreithniú ar na comhshocraíochtaí nó na struchtúir dá dtagraítear i mír (ii) thuas le linn na bliana airgeadais lena mbaineann an tuarascáil seo.

Thug Bus Átha Cliath agus cuideachtaí eile de chuid Ghrúpa CIÉ faoi phróiseas mionsonraithe ionas go mbeadh ceanglais Acht na gCuideachtaí, 2014 á gcomhlíonadh go hiomlán acu i ndáil le Ráitis ó Stiúrthóirí um Beartas maidir le Comhlíonadh. Cuireadh athbhreithniú i gcrích ionas go bhféadfaí an deimhniú sin a thabhairt. Choimisiúnaigh Grúpa CIÉ an t-athbhreithniú sin thar ceann na gcuideachtaí oibríochas go léir atá i nGrúpa CIÉ agus is í Rannóg Iniúchóireachta Inmheánaí Ghrúpa CIÉ a bhí ina bhun. Cuireadh tuarascáil chuimsitheach faoi bhráid Choiste Iniúchóireachta, Airgeadais agus Riosca Bhus Átha Cliath agus rinne an Coiste sin athbhreithniú mionsonraithe air. Deimhníodh sa tuarascáil go raibh Bus Átha Cliath ag cloí go hiomlán leis na ceanglais a bhaineann le Ráitis ó Stiúrthóirí um Beartas maidir le Comhlíonadh.

Taifid chuntasaíochta

Is iad na bearta atá glactha ag na stiúrthóirí d'fhonn a chinntiú go gcomhlíonfar oibleagáid na cuideachta i dtaobh taifid chuntasaíochta leordhóthanacha a choimeád de réir Alt 281 go dtí 285 d'Acht na gCuideachtaí, 2014 ná córais agus nósanna imeachta iomchuí a úsáid agus daoine inniúla a fhostú. Tá na taifid chuntasaíochta á gcoimeád ag Bus Átha Cliath, 59 Sráid Uí Chonaill Uachtarach, Baile Átha Cliath 1.

Scairchaipiteal

Leagtar amach i nóta 18 sonraí i dtaobh scairchaipiteal na cuideachta. Ní raibh aon ghluaiseachtaí sa scairchaipiteal i rith na bliana.

Níl fochuideachta ar bith ag an gcuideachta ná infheistíocht ar bith i gcuideachtaí eile agus sin mar a bhí amhlaidh an bhliain roimhe sin.

Cruinnithe na scairshealbhóirí

Déantar cruinníú ginearálta bliantúil na cuideachta a thionól uair amháin gach bliain féilire cibé tráth (nach faide ná cúig mhí dhéag tar éis an chruinnithe ginearálta bhliantúil roimhe sin) agus cibé áit a leagfaidh na stiúrthóirí síos. Féadfaidh na stiúrthóirí cruinníú ginearálta urghnách den chuideachta a thionól aon uair a mheasann siad gur cuí sin nó ar iarraidh ó Chóras Iompair Éireann.

Gnóthas leantach

Tá geilleagar na hÉireann fós ag cloí le pleananna an Rialtais maidir le 'Maireachtáil le COVID-19'. An príomhthionchar ar Bhus Átha Cliath, baineann sé le laghdú a bheith fós ar líon na n-aistear a dhéanann paisinéirí i gcomparáid leis na leibhéil a bhíodh i gceist roimh an bpaindéim. Bhreithnigh na stiúrthóirí freisin na dálaí dúshlánacha geilleagracha a bhaineann leis an gcogadh san Úcráin, agus tionchar na smachtbhannaí a forchuireadh ar an Rúis. Baineann an príomhthionchar ar an gcuideachta leis an mbaol go dtiocfaidh ardú ar chostais, chomh maith le dúshláin maidir le soláthar ábhar.

Tá breithniú cúramach déanta ag na stiúrthóirí ar bhunús ullmhúcháin an ghnóthais leantaigh agus tá siad deimhin de gur iomchuí ráitis airgeadais na bliana 2021 a ullmhú ar an mbonn sin.

I measc na bpríomhthosca a breithníodh agus an cinneadh sin á dhéanamh, bhí an méid seo a leanas:

- staid trádála na Seirbhísí OSP;
- staid trádála na Seirbhísí Tráchtála; agus
- staid leachtachta na cuideachta agus Ghrúpa CIÉ.

Le bonn an ghnóthais leantaigh, glactar leis go mbeidh acmhainní leordhóthanacha ag an gcuideachta chun leanúint ar aghaidh ag feidhmiú ar feadh ar a laghad 12 mhí ón dáta ar ar formheasadh na ráitis airgeadais seo.

Seirbhísí OSP

Bhí an chuideachta ag feidhmiú faoi chonradh ollchostais ón 1 Eanáir 2021. Faoin gconradh ollchostais aistrítear an t-ioncam ón mbosca táillí agus ioncam eile ó phaisinéirí chuig an Údarás Náisiúnta Iompair. Feidhmeoidh an chuideachta faoi chonradh ollchostais ar feadh ré an Chonartha Dírdhámhachtana atá i bhfeidhm faoi láthair, go dtí mí na Samhna 2024. Is é an toradh a bheidh ar an gconradh ollchostais ná gur ón Údarás Náisiúnta Iompair amháin a thiocfaidh an t-ioncam chun na seirbhísí sceidealaithe a oibriú.

Lean Bus Átha Cliath ar aghaidh ag cur seirbhísí OSP ar an mbóthar i gcomhréir leis an gConradh Dírdhámhachtana le linn 2021. Bhí an chuideachta lánchistithe in 2021 faoin gconradh agus ba mhaith leis na stiúrthóirí aitheantas a thabhairt don chistiú breise a fuarthas tríd an Údarás Náisiúnta Iompair agus an Státchiste le linn 2021, rud a chuir ar ár gcumas dúinn seirbhísí iompair phoiblí riachtanacha a choinneáil ar bun.

Tá sé deimhnithe ag an Údarás Náisiúnta Iompair go bhfuil sé ar intinn aige leanúint de chistiú OSP a sholáthar i gcomhréir leis an gconradh in 2022 agus tá an t-airgead go léir atá dlite don chuideachta faighte go dtí seo i gcomhréir leis an gconradh.

Bhreithnigh na stiúrthóirí an méid cistithe is dócha a bheadh ag teastáil i leith 2022 agus 2023. Ba ghné riachtanach de mheasúnú na stiúrthóirí ar staid airgeadais na cuideachta é an toimhde go bhféadfaí leibhéil chuí chistiúcháin OSP a sholáthar in 2022 agus 2023. Tá na stiúrthóirí deimhin de:

- go bhfuil sé fós ar intinn ag an Údarás Náisiúnta Iompair cistiú a sholáthar do Bhus Átha Cliath chun seirbhísí OSP a oibriú i gcomhréir leis an gConradh Dírdhámhachtana;
- gur fhág an phleanáil mhionsonraithe a rinneadh ar chásanna go bhféadfaí measúnaithe réasúnta a dhéanamh ar an leibhéal cistithe is dócha a bheidh ag teastáil;
- gur áiríodh i mbuiséad Státchiste 2022 soláthar leordhóthanach chun íoc as an gconradh in 2022; agus
- go bhfaighidh an tÚdarás Náisiúnta Iompair dóthain cistithe ón Státchiste chun íoc as an gConradh OSP i leith Bhus Átha Cliath in 2022 agus 2023.

Seirbhísí Tráchtála

Cuireadh na Seirbhísí Tráchtála ar fionraí i mí Aibreáin 2020 mar gheall ar Phaindeim COVID-19. Laghdaíodh na cailteanais fhoriomlána ar Sheirbhísí Tráchtála, áfach, mar gheall ar an ngníomh tapa a rinne an bord agus an lucht bainistíochta in 2020.

Chuir an gnólacht tús arís leis na hoibríochtaí, ar scála níos lú, sa dara leath de 2021 ar bhonn trialach.

Tá sé formheasta ag an mbord go leanfaidh foireann bheag daoine ar aghaidh ag obair chun deiseanna a fhorbairt do na Seirbhísí Tráchtála de réir mar a thiocfaidh feabhas ar chúinsí. Tar éis cásanna agus réamh-mheastacháin mhionsonraithe a bhreithniú, tá na stiúrthóirí deimhin de, i gcás chandam na gcaillteanas a réamh-mheastar i leith 2022, go bhfuil an leibhéal sin inbhuanaithe agus go bhfuil dóthain acmhainní ag an gcuideachta chun na cailteanais sin a chlúdach.

Leachtacht Ghrúpa CIÉ

Feidhmíonn Grúpa CIÉ córas cisteáin chomhthiomsaithe agus braitheann Bus Átha Cliath ar shaoráidí baincéireachta an Ghrúpa chun a chuid oibríochtaí a bhainistiú i gcomhréir leis an bplean gnó formheasta.

Iarmhéid féichiúnaí idirchuideachta €165 milliún a bhí ag an gcuideachta amhail an 31 Nollaig 2021.

Tá iarmhéid airgid €235 milliún ag an nGrúpa faoi láthair amhail an 31 Nollaig 2021 agus tá comhaontú saoráide baincéireachta i bhfeidhm aige go dtí mí Eanáir 2025. Faoin gcomhaontú saoráide sin is ionann iasacht an Ghrúpa amhail an 31 Nollaig 2021 agus €16 mhilliún. Déanfar an iasacht sin a amúchadh thar thréimhse ceithre bliana. Is é €80 milliún an méid neamhtharraingthe atá ar fáil don Ghrúpa faoi shaoráidí creidmheasa imrothlaigh an Ghrúpa.

Measann na stiúrthóirí go leanfaidh an Grúpa ar aghaidh ag comhlíonadh na n-oibleagáidí atá air faoin gcomhaontú ar feadh na tréimhse 12 mhí ar a laghad ó dháta formheasa na ráiteas airgeadais seo.

Tá fianaise ar thacaíocht leanúnach Ghrúpa CIÉ do Bhus Átha Cliath sa Litir Thacaíochta ó CIÉ chuig Bus Átha Cliath dar dáta an 6 Aibreán 2022.

Leagtar amach tuilleadh sonraí i Nóta 2 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

Príomhghníomhaíochtaí agus athbhreithniú airgeadais

Is é príomhghníomhaíocht na cuideachta seirbhís chuimsitheach bus a sholáthar do chathair Bhaile Átha Cliath agus don cheantar máguaird.

Is ag Córas Iompair Éireann (CIÉ), comhlacht reachtúil atá ar lánúinéireacht ag Rialtas na hÉireann agus a thuairiscíonn don Aire Iompair, atá 100% de scairchaipiteal eisithe na cuideachta.

Ioncam iomlán €272.7 milliún a bhí ann in 2021 i gcomparáid le €272.5 milliún an bhliain roimhe sin. D'fheidhmigh Bus Átha Cliath faoi chonradh ollchostais in 2021 den chéad uair, faoinar íocadh an t-airgead ón mbosca táillí agus ioncam eile ó phaisinéirí leis an Údarás Náisiúnta Iompair agus faoinar ghearr an cuideachta airgead ar an Údarás ar bhonn chandam na seirbhísí a soláthraíodh faoi théarmaí an Chonartha Dírdhámhachtana.

Lean Bus Átha Cliath ar aghaidh ag cur seirbhísí OSP ar an mbóthar i gcomhréir leis an gConradh Dírdhámhachtana le linn 2021. Ba mhaith leis na stiúrthóirí aitheantas a thabhairt don bhainistiú a rinne an tÚdarás Náisiúnta Iompair agus an Státchiste ar an gconradh sin le linn 2021 i bhfianaise na ndúshlán airgeadais a bhí ann mar gheall ar an laghdú mór a tháinig ar líon na bpaisinéirí de bharr phaindéim COVID-19.

Rinne an cuideachta barrachas €2.3 milliún i leith na seirbhísí OSP a oibriú faoin gConradh Dírdhámhachtana. Lean an cuideachta ar aghaidh ar feadh 2021 leis an mionphlé leis na geallsealbhóirí go léir faoi thoradh cuí i leith seirbhísí OSP. Trí chomhoibriú leis an Údarás Náisiúnta Iompair, thug an cuideachta isteach líon nach beag seirbhísí breise in 2021 faoi thionscadal BusConnects chun an Gréasán a Athdhearadh.

Tá an bord aireach ar an ngá atá ann a chinntiú go mbeidh an cuideachta fós i riocht airgeadais cobhsaí agus go mbeidh dea-bhail uirthi chun freastal ar riachtanais iompair an phobail. Tá an cuideachta meáite go fóill ar chur leis an luach ar airgead agus ar bhearta éifeachtúlachta costais a chur i bhfeidhm ar fud na gcatagóirí caiteachais go léir.

Cuireadh na Seirbhísí Tráchtála ar fionraí i mí Aibreáin 2020 mar gheall ar phaindéim COVID-19. A bhfuil le cinnti deacra a rinneadh in 2020, bhí Rannóg na Seirbhísí Tráchtála in ann gearradh siar ar chostais agus teacht chun cinn arís agus í cuid mhaith ní ba lú sa dara leath de 2021. Cé nár fheidhmigh na seirbhísí Airlín in 2021, cuireadh na Turais ar an gCathair i bhfeidhm arís ar bhonn teoranta ag teannadh le deireadh na bliana agus ábhar misnigh a bhí san éileamh a bhí ag na custaiméirí orthu in ainneoin go raibh srianta de bharr phaindéim COVID-19 fós i bhfeidhm.

Thabhaigh an gnólacht cailteanas €0.5 milliún in 2021 roimh mhíreanna eisceachtúla agus meastar go gcuirfidh sé go mór le líon na seirbhísí a chuireann sé ar fáil in 2022 faoi réir comhairle sláinte poiblí agus srianta taistil maidir le paindéim COVID-19. Leanann an cuideachta d'athbhreithniú a dhéanamh ar na roghanna go léir a d'fhéadfadh cuidiú léi cur leis na gníomhaíochtaí tráchtála ar bhealach a bheadh inbhuanaithe ó thaobh an airgeadais de; ní mór go leanfar ag athoscailt margáí turasóireachta agus fóillíochta chuige sin.

Tá méadú 15% tagtha ar ghlansócmhainní na cuideachta ó €38.8 milliún in 2020 go €44.5 milliún in 2021. Staid leachtachta dhearfach atá ag Bus Átha Cliath fós agus coibhneas 2.6 atá i gceist idir na sócmhainní reatha agus an dliteanas reatha.

Déanann na stiúrthóirí athbhreithniú ar na cuntais thréimhsiúla bhainistíochta agus airgeadais agus ar na príomhtháscairí feidhmíochta airgeadais agus neamhairgeadais agus na buiséid ag na cruinnithe atá ar sceideal bhord Bhus Átha Cliath.

Tá an cuideachta ag brath ar chistiú ón Údarás Náisiúnta Iompair chun seirbhísí iompair phoiblí a chur ar fáil atá inmhianaithe ón ngné shóisialta ach nach bhfuil tairbhe gheilleagrach le baint astu.

Díbhinní

Níor íocadh ná níor fógraíodh aon díbhinní in 2021 ná in 2020.

Na príomhrioscaí agus an bhainistíocht riosca

Tá an cuideachta tiomanta do rioscaí a bhainistiú ar bhealach córasach, smachtaithe. Aithnítear na príomhrioscaí atá le sárú ag an gcuideachta trí phróiseas bainistíochta riosca ar fud na cuideachta. Leis an gCreat Bainistíochta Riosca agus an Córas Faisnéise um Bainistíocht Riosca, is féidir tuairisciú i bhfíor-am a dhéanamh ar rioscaí atá faoi réir measúnachta agus athbhreithnithe. Déanann an lucht bainistíochta é sin gach mí agus déanann an bord gach ráithe é. Bhí córas i bhfeidhm i rith na bliana chun rioscaí a chur in ord tosaíochta ar bhonn cuspóra, córas a dhíríonn aird an bhoird ar na rioscaí arna n-aithint.

Téann CIÉ i mbun socrúithe réamhcheannacháin breosla agus airgeadra thar ceann Bhus Átha Cliath nuair a bhreithníonn sé go bhfágann an cur chuige sin go bhfuil luach níos fearr agus riosca níos lú ann don ghrúpa. Is é CIÉ an contrapháirtí i leith na n-idirbheart sin.

Tá cúrsaí leachtachta á mbainistiú go cúramach ar bhonn Ghrúpa CIÉ, ag foireann ghairmiúil ar leith a dhéanann comhordú ó lá go lá ar bhainistiú airgid agus cisteáin, mar aon le pleanáil bhliantúil agus ilbhliantúil agus cistiú corparáideach a fháil ó bhainc ar leor é ionas gur féidir le Grúpa CIÉ leanúint ar aghaidh ag feidhmiú.

Infheistíocht chaipitiúil

Leandadh le hinfeistíocht a dhéanamh chun seirbhísí a fheabhsú le cabhair ón Údarás Náisiúnta Iompair. Le linn 2021, leanadh leis an infheistíocht sna busanna agus fuair Bus Átha Cliath 172 bus hibrideach a thógfaidh áit seanfheithiclí díosail agus a mbainfear leas astu freisin chun breis suíochán a chur ar fáil chun freastal ar thionscadal BusConnects chun an Gréasán a Athdhearadh. Áiríodh leis an gcaiteachas mór eile cláir athchóirithe busanna a bhí dírithe ar cháilíocht agus iontaofacht na seirbhísí a chinntiú ar mhaithe leis na custaiméirí.

Caiteachas ar shainchomhairleoireacht

Faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016, ceanglaítear go nochtfar sa Tuarascáil Bhliantúil sonraí faoin gcaiteachas ar shainchomhairleoirí/comhairleoirí seachtracha i rith na bliana airgeadais. Ghlac an chuideachta an sainmhíniú seo a leanas ar an gcaiteachas ar shainchomhairleoireacht:

“Is é is sainchomhairleoireacht ann an cás ina bhfostaítear duine, eagraíocht nó grúpa chun seirbhísí intleachtúla nó seirbhísí eolais a sholáthar (mar shampla, anailís agus comhairle shaineolach) trí thuairiscí, staidéir, measúnuithe, moltaí, tograí etc. a sholáthar a chuidíonn le cinnteoireacht nó le ceapadh beartais in údarás conarthach. Ba cheart go bhfostófaí an duine nó na daoine ar feadh tréimhse ama theoranta chun cúram (nó sraith cúraimí) sonracha a bhfuil teorainn ama leis a chur i gcrích lena n-éilítear sainscileanna nó sainchumas nach mbeifí ag súil a bheadh ag daoine laistigh den údarás conarthach féin de ghnáth. Is é an fhaisnéis atá á lorg leis an nochtadh seo ná leibhéal an chaiteachais ar shainchomhairleoireacht a thabhaigh an comhlacht Stáit i rith na bliana airgeadais. Níl sé i gceist go n-áireofaí leis caiteachas ar phróisis ghnáthghnó a rinneadh a sheachfhoinníú.”

De réir an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016, leagtar amach sa tábla thíos na costais sainchomhairleoireachta a thabhaigh an chuideachta in 2021 atá san áireamh leis na hábhair agus na seirbhísí (nóta 6):

Catagóir	2021 €000
Caidreamh tionsclaíoch	8
Dlí	24
Straitéis eagrúcháin	334
Caidreamh poiblí agus margáíocht	141
Rialú agus sábháilteacht	71
Comhairle faoi chúrsaí cánach agus airgeadais	47

An bord

Is tríd an mbord stiúrthóirí atá an chuideachta á rialú. Thionóil an bord deich gcruinniú in 2021 (dhá cheann déag in 2020) agus is ann do sceideal míreanna ar leith atá le formheas aige.

Stiúrthóirí

Is é an tAire Iompair a cheapann stiúrthóirí na Cuideachta. Seo thíos ainmneacha na ndaoine a bhí ag feidhmiú mar stiúrthóirí i rith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2021 nó a ceapadh ó shin i leith. Mura luaitear a mhalairt, bhí siad ina stiúrthóirí ar feadh na tréimhse iomláine go dtí an dáta ar a ndearnadh na ráitis airgeadais seo a fhorghéas.

An tUasal U. Courtney	ar scor an 5 Nollaig 2021
L. Carroll Uasal	
An tUasal S. Hannan	
An tUasal D. Healy	ceapadh é an 1 Nollaig 2021
E. Howley Uasal	
S. Madden Uasal	ar scor an 10 Meitheamh 2021
An tUasal T. O'Connor	ar scor an 30 Samhain 2021
An tUasal J. Quinn	ar scor ar 10 Meitheamh 2021
An tUasal K. Wallace	
An Dr R. Widdis	

Ní raibh leas ar bith ag aon duine de na stiúrthóirí ná ag an rúnaí i scair ná bintiúr ar bith de chuid na cuideachta, dá cuideachta sealbhaíochta ná dá comh-fhochuideachtaí tráth ar bith le linn na bliana.

Ní raibh aon chonradh ná socrú a rinneadh i gcaitheamh na bliana ina raibh leas ábhartha ag stiúrthóir i dtaca le gnó na cuideachta.

An Coiste Iniúcháireachta, Airgeadais agus Riosca

Amhail an 6 Aibreán 2022, is iad na comhaltaí neamhfheidhmiúcháin seo a leanas den Bhord atá ar an gCoiste Iniúcháireachta, Airgeadais agus Riosca (CIAR): L. Carroll Uasal (Cathaoirleach) agus an tUasal K. Wallace. Is comhaltaí seachtracha de CIAR iad an tUasal C. Maybury agus an tUasal K. Kelly. Chuaigh an tUasal J. Quinn agus S. Madden Uasal ar scor ón mbord agus ón gcoiste an 10 Meitheamh 2021.

Cé go bhfuil sé de dhualgas ar gach stiúrtóir gníomhú ar mhaithe leis an gcuideachta, tá ról ar leith ag CIAR, ag gníomhú dó go neamhspleách ar an lucht feidhmiúcháin, maidir lena chinntiú go ndéanfar leasanna na scairshealbhóirí a chosaint go cuí i ndáil leis an maoirseacht ar an tuairisciú airgeadais, ar an rialú inmheánach, ar an iniúchóireacht inmheánach agus sheachtrach, ar an mbainistíocht riosca agus ar an rialachas corparáideach.

I rith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2021, rinne an coiste faireachán ar an bpróiseas buiséadach, agus choinnigh sé faoi athbhreithniú éifeachtacht rialuithe inmheánacha agus chóras bainistíochta riosca na cuideachta. Go háirithe, rinne an coiste an méid seo a leanas:

- bhí ról an-ghníomhach aige maidir leis an gcuideachta a stiúradh ar feadh thréimhse dhúshlánach phaindéim COVID-19 trí threoir a thabhairt agus dúshlán a chur araon i réimsí ar nós rioscaí a bhaineann le COVID-19 a chur leis an gclár rioscaí agus plé a dhéanamh ar a oiriúnaí is a bhí na toimhdí i dtaobh gnóthas leantach i leith 2020 agus 2021,
- chuaigh sé i gcomhairle leis an mBainisteoir Riosca ar bhonn rialta maidir leis na príomhrioscaí agus na príomhábhair neamhchinnteachta a bhfuil tionchar acu ar an gcuideachta, lena n-áirítear na rioscaí a bhí ann de bharr phaindéim COVID-19 agus an baol go dtarlódh cibearionsaí, agus rinne sé faireachán ar an gcóras Bainistíochta Riosca,
- chuaigh sé i gcomhairle leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin, le Bainisteoir na gCóras Gnó agus leis an Oifigeach Slándála Faisnéise ar bhonn rialta maidir le slándáil faisnéise, lena n-áirítear cibear-riosca.
- chuaigh sé i gcomhairle leis an iniúchóir seachtrach chun ceisteanna a chur ionas go mbeidís deimhin de go bhfuil an té sin ag feidhmiú ar bhonn neamhspleách,
- chuaigh sé i gcomhairle leis an bPríomhoifigeach Airgeadais agus leis an iniúchóir seachtrach lena chinntiú go raibh siad sásta leis na breithiúnais chuntasaíochta a cuireadh i bhfeidhm sna ráitis airgeadais, lena n-áirítear a oiriúnaí is a bhí sé prionsabal an ghnóthais leantaigh a chur i bhfeidhm agus an tionchar airgeadais a bhí ann de bharr phaindéim COVID-19,
- bhí plé príobháideach aige, gan an lucht bainistíochta i láthair, leis na hiniúcháirí seachtracha lena chinntiú nach raibh aon ábhar imní i gceist agus chun eolas a chur ar cheisteanna a d'eascair as an iniúchadh a rinne siad,
- chuir sé in iúl go soiléir do na hiniúcháirí seachtracha go bhféadfaidh siad cruinniú leis an gcoiste a iarraidh tráth ar bith má mheasann siad go bhfuil ceann de dhíth chun mír nó míreanna ar leith a phlé,
- chuaigh sé i gcomhairle leis an iniúchóir seachtrach chun measúnú a dhéanamh ar a mhéid a bhféadfadh an coiste brath ar obair agus conclúidí a fhoirne, agus bhí plé príobháideach aige, gan an lucht bainistíochta i láthair, leis an iniúchóir seachtrach lena chinntiú nach raibh aon ábhar ba chúis imní dóibh agus chun eolas a chur ar cheisteanna a d'eascair as an iniúchadh a rinne siad,
- bhuail sé leis an bPríomhoifigeach Soláthair chun a bheith deimhin i dtaobh dhéine na mbeartas agus na nósanna imeachta a bhaineann le bainistíocht soláthair agus conarthaí,
- rinne sé athbhreithniú rialta ar thorthaí oibriúcháin na bliana 2021 agus rinne sé deimhin de réasúnacht Bhuiséad 2022,
- rinne sé faireachán ar chur chun feidhme na moltaí a eascraíonn as Tuarascálacha Iniúchóireachta Inmheánaí,
- chuaigh sé i gcomhairle leis an bPríomhoifigeach Airgeadais, ar a laghad dhá uair sa bhliain, chun ráiteas a fháil uaithi á dhearbhuí nach eol di aon ábhar a bhaineann le calaois nár cuireadh ar a súile do chomhaltaí an choiste i ngnáthchúrsa an tuairiscithe do CIAR,
- chaith sé am agus aird nach beag ag plé leis na ceanglais a leagtar amach faoi Acht na gCuideachtaí, 2014 agus Acht na gCuideachtaí (Iniúchtaí Reachtúla), 2018 agus, go háirithe, rinne sé maoirseacht thar ceann an bhoird ar bhunú an Phróisis Dearbhaithe um Chomhlíontacht Stiúrtóirí,
- rinne sé faireachán ar chur chun feidhme bheartas na cuideachta i dtaobh Nochtadh Cosanta i gcásanna ina bhfuarthas gearáin,
- d'éascaigh sé athbhreithniú seachtrach ar ár bhfeidhmíocht mar a cheanglaítear faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016 agus chuir sé chun feidhme na moltaí a tháinig chun cinn,
- rinne sé faireachán ar aistriú na cuideachta go dtí an Conradh Dírdhámhachtana agus ar fheidhmiú an Chonartha sin idir mí na Nollag 2019 agus mí na Samhna 2024 agus bhí sé i mbun plé leis an lucht ardbhainistíochta maidir le gach gné airgeadais, oibriúcháin agus tráchtála den chonradh nua trí láithreoireachtaí a rinne an chuideachta, comhairleoirí dlí agus saineolaithe seachtracha eile, agus trí bhabhtaí plé leo,
- bhí sé i mbun plé leis an bPríomhoifigeach Airgeadais agus leis na hiniúcháirí seachtracha maidir le meastacháin agus toimhdí rithabhachtacha cuntasaíochta a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear an cur chuige cuntasaíochta arna ghlacadh ag an gcuideachta i ndáil le busanna OSP a sholáthraíonn an tÚdarás Náisiúnta Iompair faoi chomhaontú léasa agus luacháil na soláthar i dtaobh éilimh dhiliteanais tríú páirtí/fostóra,
- rinne sé faireachán agus athbhreithniú ar an gcaoi a gcomhlíonann an chuideachta ceanglais na Rialachán um Chosaint Sonraí Ginearálta,
- rinne sé athbhreithniú ar an tuarascáil ISAE 3402 a d'ullmhaigh Iniúcháirí an Údarás Náisiúnta Iompair agus ar an tuarascáil ISAE 3000 ónár gcuid iniúcháirí féin,
- rinne sé faireachán agus athbhreithniú ar mheasúnú na cuideachta ar thionchar an Bhreathneachta,

- rinne sé faireachán agus athbhreithniú ar an gcaoi a gcomhlíonann an chuideachta ceanglais an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016, agus
- chuaigh sé i gcomhairle leis an lucht bainistíochta i ndáil le cur chun cinn agus neartú leanúnach a dhéanamh ar Chód Eitice na cuideachta.

Tá Téarmaí Tagartha CIAR formheasta ag an mbord. Déantar athbhreithniú orthu gach bliain agus déantar iad a leasú nuair is cuí. Bhuail Cathaoirleach an choiste le Cathaoirleach na cuideachta chun plé a dhéanamh ar ábhair a eascraíonn as stiúradh ghnó CIAR. Tháinig an coiste le chéile sé huair in 2021 (deich n-uair in 2020). Is é CIAR a chomhlíonann ról an Choiste Iniúcháireachta a cheanglaítear a bhunú faoi Alt 167 d'Acht na gCuideachtaí, 2014.

Níor sholáthair na hiniúcháirí aon seirbhísí ábhartha neamhiniúcháireachta i rith na bliana atá faoi athbhreithniú. Dá bhrí sin, tar éis do CIAR gach caidreamh idir an chuideachta agus an gnólacht iniúcháireachta seachtraí a mheas, ní dóigh leis go ndéanann an caidreamh sin dochar do bhreithiúnas ná neamhspleáchas an iniúcháora.

Coiste Sábháilteachta an Bhoird

Amhail an 6 Aibreán 2022, is iad na comhaltaí boird seo a leanas atá ar Choiste Sábháilteachta Bhord Bhus Átha Cliath (CSB): An tUasal K. Wallace (Cathaoirleach), an tUasal S. Hannan agus E. Howley Uasal. Chuaigh an tUasal T. O'Connor ar scor ón mbord agus ón gcoiste an 30 Samhain 2021.

Bunluach de chuid Bhus Átha Cliath is ea féachaint chuige go mbíonn na fostaíthe agus na custaiméirí sábháilte. Gníomhaíonn an chuideachta ar bhonn an luacha sin trí sheirbhísí iompair a sholáthar ina mbraitheann daoine go bhfuil siad sábháilte agus ina bhfuil eispéiris na gcustaiméirí agus na bhfostaithe bunaithe ar thiomantas seasta do chleachtais shábháilte.

Sa chomhthéacs sin, tá ról lárnach ag an gCoiste Sábháilteachta i dtaobh a chinntiú go mbeidh an tsábháilteacht seasta i gcroílár an ghnó, agus go ndéanfar cuspóirí agus tosaíochtaí tábhachtacha sábháilteachta a bhainistiú agus a chomhlíonadh go héifeachtach.

Is iad seo a leanas na Téarmaí Tagartha atá ag CSB:

- ullmhaíonn an lucht bainistíochta Pleananna Sábháilteachta agus tugann siad cothrom le dáta iad gach uile bhliain
- ullmhaíonn an lucht bainistíochta tuarascáil bhliantúil ar an Athbhreithniú ar na Córais Bainistíochta Sábháilteachta
- caidreamh agus comhoibriú iomchuí idir an lucht bainistíochta agus na húdaráis sábháilteachta reachtúla ábhartha, lena n-áirítear an Roinn Iompair, an tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre agus an tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta

- ullmhaíonn an lucht bainistíochta príomhtháscairí feidhmíochta sábháilteachta agus déanann siad tuairisciú ina leith
- aon ábhair eile a bhaineann le sláinte, sábháilteacht agus an comhshaol arna gcur faoi bhráid an Choiste ag bord nó lucht bainistíochta Bhus Átha Cliath

Tá an coiste údaraithe ag bord Bhus Átha Cliath chun imscrúdú a dhéanamh ar aon ghníomhaíocht a thagann faoina théarmaí tagartha, chun na hacmhainní atá de dhíth chuige sin a fháil agus chun rochtain iomlán a bheith aige ar fhaisnéis.

Tá sé údaraithe chun aon fhaisnéis atá de dhíth air a éileamh ó aon fhostaí, agus treoraítear do gach fostaí comhoibriú le haon iarraidh ón gcoiste.

Tá an coiste údaraithe ag an mbord chun comhairle ghairmiúil sheachtrach a lorg agus, más gá, chun iarraidh ar chomhairleoirí seachtracha a bhfuil taithí chuí acu freastal ar chruinnithe.

D'fhormheas an bord Téarmaí Tagartha an choiste agus déantar athbhreithniú orthu gach bliain agus leasaítear iad nuair is cuí. Tháinig an coiste le chéile ceithre huair in 2021 (ceithre huair in 2020) i gcomhréir leis an sceideal atá beartaithe dá chruinnithe. Bhí siad seo a leanas i measc na míreanna tábhachtacha a ndearnadh athbhreithniú orthu i rith na bliana:

- clár sláinte agus folláine fostaíthe 'Waist Management' chun sláinte agus feasacht na bhfostaithe a chur chun cinn i réimsí sláinte choirp agus meabhairshláinte
- pleanáil maidir le COVID-19 agus freagairt éigeandála ar an bpaindéim dhomhanda
- athbhreithniú leanúnach ar shrianta COVID-19 agus ar éifeachtúlacht na mbearta a glacadh
- glacadh Phrótaicail an Rialtais um Fhilleadh ar an Obair agus comhlíonadh na gceanglas
- athdheimhniú na Rannóige Sábháilteachta agus Sláinte Comhshaoil i leith ISO 45001
- a mholadh go rachadh Bus Átha Cliath i mbun rannpháirtíocht réamhghníomhach trí mheán teachtaireachtaí sonracha a bhaineann le sábháilteacht
- glacadh príomhthionscnamh sábháilteachta do 2022, lena n-áirítear iad seo a leanas:
  - Próiseas tástála drugaí agus alcóil a chur chun feidhme
  - Cultúr inbhuanaithe sábháilteachta a bhunú agus a shainiú laistigh de Bhus Átha Cliath
  - Feabhas breise a chur ar phróisis sábháilteachta ar fud Bhus Átha Cliath trí úsáid a bhaint as cur chuige caighdeánaithe i ndáil le Cinnteoireacht ar Bhonn Sonraí (DDDM)

- Roinnt feachtais feasachta sábháilteachta a chur chun feidhme mar aon le straitéis sláinte agus folláine
- Feabhas ar na feithiclí a fhiosrú, agus aird ar theicneolaíocht nua agus teicneolaíocht atá ar na bacáin maidir le feithiclí, agus ar athruithe ar ionchas na gcostaiméirí

Coiste Luacha Saothair agus Comharbais an Bhoird

Amhail an 6 Aibreán 2022, is iad na comhaltaí neamhfheidhmiúcháin seo a leanas den Bhord atá ar an gCoiste Luacha Saothair agus Comharbais: an Dr R. Widdis (Cathaoirleach), L. Carroll Uasal, agus E. Howley Uasal. Chuaigh an tUasal U. Courtney ar scor ón mbord agus ón gcoiste an 5 Nollaig 2021.

Agus aitheantas á thabhairt do sheasamh Bhus Átha Cliath mar a chinntear é faoi Alt 14(1) den Acht Iompair, 1986, is iad seo a leanas feidhmeanna an Choiste:

- a chinntiú go gcuirfear chun feidhme an beartas rialtais maidir le luach saothair an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin agus na mbainisteoirí a thuiriscionn dó ar bhonn díreach, agus a chinntiú go gcuirfear chun feidhme na socrúite atá déanta ag an Roinn Airgeadais, ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus ag an Roinn Iompair i dtaobh luach saothair an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin a chinneadh agus a fhorpheas, agus go gcloifear leo
- a chinntiú go gcuirfear le haon treoirlínte ón Rialtas agus le Beartais Bhus Átha Cliath/Ghrúpa CIÉ maidir le luach saothair na n-ardbhainisteoirí
- formheas a dhéanamh ar phacáiste luacha saothair agus ceapadh/athcheapadh an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin, agus gach ardbhainisteora a thuiriscionn go díreach don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin
- critéir feidhmíochta a chinneadh a ndéanfar feidhmíocht an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin a mheasúnú ina gcoinne, atá ag teacht leis an bplean corparáideach arna fhorpheas ag an mbord
- ag teacht le beartas an rialtais, aon bheartas a bhaineann le feidhmíocht a fhorpheas i ndáil leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin agus le haon bhainisteoirí a thuiriscionn go díreach dó. Is é Cathaoirleach an bhoird a dhéanfaidh an t-athbhreithniú ar fheidhmíocht an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin
- pleananna comharbais a bhaineann le ról an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin a fhorpheas agus a nuashonrú go rialta, agus breithniú a dhéanamh ar aon mholtaí a dhéanfaidh an Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin maidir le scileanna, pleanáil chomharbais nó líon na foirne
- sa chás ina dtogrófar socrúite speisialta a dhéanamh maidir le ceapacháin ar leith, na socrúite sin a fhorpheas agus a chinntiú go bhformheasfaidh an Roinn Airgeadais, an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus an Roinn Iompair iad
- athbhreithniú agus formheas a dhéanamh ar an rannán sa litir bhliantúil ón gCathaoirleach chuig an Aire Iompair a bhaineann leis an dearbhú go bhfuil Treoirlínte an Rialtais á gcomhlíonadh i ndáil le táillí arna n-íoc le stiúrthóirí an bhoird (ceanglaítear an litir sin a sheoladh de bhun an Chóid Chleachtais Chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016)
- athbhreithniú agus formheas a dhéanamh ar na codanna den Tuarascáil Bhliantúil agus de na Ráitis Airgeadais atá le foilsiú ag an gcuideachta a bhaineann le sonraí na dtáillí a bheidh le hóc le gach stiúrthóir boird, na speansais arna n-íoc leis na stiúrthóirí agus tuarastal an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin
- a chinntiú go bhfuil pleananna cuí i bhfeidhm i gcás an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin a bheith as láthair gan choinne
- aon fheidhmeanna eile a oireann do Choiste Luacha Saothair agus Comharbais a chomhlíonadh, mar aon le feidhm ar bith a shannfaidh an bord dó ó am go ham

Bunaíodh an Coiste Luach Saothair agus Comharbais go foirmiúil le cinneadh ó bhord Bhus Átha Cliath in 2014. D'fhorpheas an bord Téarmaí Tagartha an choiste agus déantar athbhreithniú orthu gach bliain agus leasaítear iad nuair is cuí. Ag teacht leis an gclár oibre atá aontaithe ina leith, tháinig an Coiste le chéile ceithre huair in 2021 (faoi dhó in 2020).

In 2021, thug an coiste, thar ceann an bhoird, aird mhór arís ar phleanáil comharbais an bhoird chun féachaint chuige go mbeidh na scileanna agus an taithí ag an mbord amach anseo is gá chun a chuid freagrachtaí reachtúla a chomhlíonadh agus chun dul i ngleic go hiomlán leis na saincheisteanna straitéiseacha atá i gceist i gcás Bhus Átha Cliath.

Ina theannta sin, chuaigh an coiste i gcomhairle le Cathaoirleach Bhus Átha Cliath maidir le Pleanáil Comharbais an Lucht Ardbhainistíochta. Ina theannta sin, chuaigh an coiste i gcomhairle leis an lucht bainistíochta maidir le Forbairt Bainistíochta Tallainne san eagraíocht agus maidir le forbairtí eile a chothú chun tacú le héagsúlacht agus cuimsiú i ngach cuid den chuideachta.

Grúpa Athbhreithnithe Straitéise agus Inbhuanaitheachta an Bhoird

Bunaíodh Grúpa Athbhreithnithe Straitéise agus Inbhuanaitheachta an Bhoird in 2021 agus thóg sé áit Ghrúpa Athbhreithnithe Straitéise an Bhoird nuair a leathnaíodh téarmaí tagartha an choiste chun príomhréimse gnó na hinbhuanaitheachta a chuimsiú leis.

Amhail an 6 Aibreán 2022, is iad na comhaltaí neamhfheidhmiúcháin seo a leanas den Bhoird atá ar an nGrúpa Athbhreithnithe Straitéise agus Inbhuanaitheachta: an tUasal K. Wallace (Cathaoirleach), L. Carroll Uasal, E. Howley Uasal agus an Dr R. Widdis. Chuaigh S. Madden Uasal agus an tUasal J. Quinn ar scor ón mbord agus ón gcoiste an 10 Meitheamh 2021. Chuaigh an tUasal U. Courtney ar scor ón mbord agus ón gcoiste an 5 Nollaig 2021.

Is é an sainchúram atá leagtha ag an mbord ar an nGrúpa:

- Athbhreithniú a dhéanamh ar straitéis mheántéarmach agus fhadtéarmach na cuideachta lena n-áirítear breithniú a dhéanamh ar aschur agus moltaí ó aon tionscnaimh pleanála straitéisí de chuid Ghrúpa CIÉ a bhaineann le Bus Átha Cliath
- A chinntiú go bhfuil Bus Átha Cliath ina chuid lárnach den réiteach chun cuidiú linn féachaint chuige go mbeidh Éire níos inbhuanaithe trí phróisis éifeachtacha

a ghlacadh maidir le Rialachas Inbhuanaithe, Tuairisciú i dtaobh na hinbhuanaitheachta agus Airgeadais Inbhuanaithe

- A chinntiú go léiríonn na cuspóirí gnó an straitéis fhormheasta
- Athbhreithniú a dhéanamh ar na príomhthoidhí straitéiseacha lena dtreoraítear na Pleananna Gnó rollacha cúig bliana

I rith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2021, thug an Grúpa Athbhreithnithe Straitéise agus Inbhuanaitheachta faoi athbhreithniú mionsonraithe ar phlean straitéiseach na cuideachta agus rinne sé athbhreithniú freisin ar na príomhcheisteanna straitéiseacha atá roimh an gcuideachta sna blianta amach romhainn, lena n-áirítear tionchar Chonradh Dírdhámhachtana nua na bliana 2019; cur i bhfeidhm thionscadal BusConnects chun an Gréasán a Athdhearadh.; réitigh shoghluaiseachta atá ag teacht chun cinn; agus COVID-19. Déanann an Grúpa faireachán leanúnach ar phríomhtháscairí feidhmíochta straitéiseacha.

Tá Téarmaí Tagartha an Ghrúpa formheasta ag an mbord agus déantar iad a leasú nuair is cuí. Tháinig an coiste le chéile faoi dhó in 2021 (faoi dhó in 2020).

Freastal ar chruinnithe Boird agus ar chruinnithe na gCoistí

Seo thíos tinreamh na stiúrthóirí boird ag cruinnithe an bhoird agus na gcoistí le linn 2021.

Stiúrthóir	An Bord	Coiste Airgeadais, Iniúchóireachta & Riosca	Coiste Sábháilteachta	Coiste Luacha Saothair & Comharbais	Grúpa Athbhreithnithe Straitéise agus Inbhuanaitheachta an Bhoird
Ultan Courtney (Cathaoirleach)	10/10			4/4	2/2
Lynda Carroll	10/10	6/6		4/4	2/2
Stephen Hannan	10/10		4/4		
Elaine Howley	8/10		4/4	4/4	2/2
Siobhán Madden	4/4	2/2	2/2		1/1
Thomas O'Connor	9/10		3/4		
Joe Quinn	4/4	2/2			0/1
Keith Wallace	10/10	6/6	2/2		2/2
Rachel Widdis	9/10			4/4	2/2

Forbairt na bhfostaithe

Tá Bus Átha Cliath tiomanta dá chinntiú go n-aithneofar agus go bhforbrófar na scileanna agus an t-eolas atá riachtanach ionas go mbíonn an deis ag gach fostaí forbairt a dhéanamh air féin nó uirthi féin agus cion dearfach a dhéanamh i leith na cuideachta. Baintear leas as creat inniúlachta chun an iompraíocht, na scileanna agus an cumas a aithint atá ag teastáil i ról éagsúla na bhfostaithe chun seirbhís ardchaighdeán a sholáthar lena gcomhlíonfar na caighdeán atá leagtha síos.

Cuireann Ionad Oiliúna Bhus Átha Cliath clár oiliúna éagsúla ar bun lena chinntiú go gcuirfear oiliúint ardchaighdeán ar na tiománaithe bus ionas gur féidir leo seirbhís atá sábháilte, éifeachtúil agus iontaofa a chur ar fáil dár gcustaiméirí. Glacann na tiománaithe bus ar fad páirt i lá oiliúna amháin gach bliain ionas go mbronnfar Deimhniú ar Inniúlacht Ghairmiúil (CPC) orthu i gcomhréir le Treoir 2003/59/CE ón Aontas Eorpach agus go mbainfidh siad amach faomhadh ón Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre.

Chomh maith leis an CPS, cuirtear clár forbartha inniúlachta i scileanna tiomána ar fáil do gach tiománaí. Baintear leas as córas oiliúna físeáin (ar a dtugtar 'Vigil Vanguard') sa chlár sin chun éascú don fhoghlaim mhachnamhach agus don athrú iompraíochta. Cuireann an tIonad Oiliúna clár ionduchtaithe ar fáil freisin do tiománaithe bus nua.

Sláinte agus sábháilteacht

Tá Bus Átha Cliath lántiomanta do chomhlíonadh fhorálacha an Achta um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005, agus do chomhlíonadh na rialachán náisiúnta eile go léir agus na rialachán go léir de chuid an Aontais Eorpaigh. Tá Córas Bainistíochta Sábháilteachta Bhus Átha Cliath deimhnithe i leith an chaighdeán is déanaí ISO 45001.

Mar chuid den chomhlíonadh, rinne NSAI iniúchadh faireachais seachtrach in 2021 lena chinntiú go raibh na ceanglais go léir a leagtar amach sa chóras sin i bhfeidhm agus go raibh siad ag obair go héifeachtach. Coinníodh leis an laghdú ar threochtaí foriomlána timpistí i mBus Átha Cliath in 2021. Leanadh le hoiliúint riachtanach sábháilteachta in ainneoin na paindéime agus tá béim mhór fós ar an tsábháilteacht i ngach cleachtas oibre laistigh de Bhus Átha Cliath.

Éagsúlacht agus cuimsiú

Tá Beartas Éagsúlachta agus Cuimsithe ag Bus Átha Cliath a ndéantar athbhreithniú rialta air. Is é is aidhm leis an straitéis atá againn timpeallacht oibre éifeachtach, shásúil a chinntiú dár bhfostaithe, freastal ar athruithe ar riachtanais ár gcustaiméirí agus bonn taca a chur faoina n-eispéireas agus iad ag baint leas as na seirbhísí dár gcuid, agus neartú a dhéanamh ar an gceangal leis na pobail éagsúla ar a bhfreastalaímid.

Tá cuntas teiste againn a bhfuilimid bródúil as. Tá córais earcaíochta agus ardaithe céime forbartha againn atá bunaithe ar chomhionannas, éagsúlacht agus neamh-idirdhealú. Tá bearta tacaíochta á bhforbairt againn dár bhfostaithe LADTAI+. Tá méadú tagtha ar líon na mban ar leibhéal an lucht feidhmiúcháin ar fud na heagraíochta.

D'fhéachamar chuige go bhfuil rochtain ag daoine faoi mhíchumas ar ár seirbhísí, lena n-áirítear scéim cúnaimh taistil do dhaoine scothaosta agus daoine faoi mhíchumas a dteastaíonn cúnaimh breise uathu chun taisteal ar ár gcuid seirbhísí.

Is mór againn ár gcultúr bainistíochta atá oscailte, fáilteach agus freagrúil dár bhfostaithe agus dár gcustaiméirí. Tá Oifigeach Comhionannais agus Éagsúlachta fostaithe againn agus cuirimid oiliúint chomhionannais agus éagsúlachta ar fáil do na fostaithe. Bímid ag comhoibriú le heagraíochtaí eile san earnáil phoiblí agus muid ag iarraidh an dea-chleachtas a chur i bhfeidhm. Táimid i measc shínitheoirí bunaidh Chairt Éagsúlachta na hÉireann. Tá aitheantas tugtha ag an gCoimisiún Eorpach don mhéid atá bainte amach againn i dtaobh an dea-chleachtais.

Éagsúlacht agus cuimsiú – an bord

Comhoibríonn Bus Átha Cliath go hiomlán leis an Roinn Iompair lena chinntiú go ndéanann an bord ionadaíocht i gcónaí don phobal ar a bhfreastalaímid, agus creidimid, ach an bord sin a bheith éagsúil, cothrom, go gcuideofar go mór le neart cumais fhoriomláin an bhoird a shainchúram dúshlánach a chomhlíonadh.

Amhail an 31 Nollaig 2021, mná arbh ea 50% de chomhaltaí an bhoird agus fir arbh ea 50% acu, agus bhí trí phost le líonadh. Fágann sé sin go gcomhlíonann comhdhéanamh an bhoird sprioc an Rialtais i dtaobh ionadaíocht 40% ar a laghad a bheith ag fir agus mná araon ar na Boird Stáit.

Tá na bearta seo a leanas ceaptha chun cothromaíocht inscne ar an mbord seo a choinneáil ar bun agus a chothú:

- nuair a thagann folúntas ar bith i gceist, cuirfear an tAire Iompair ar an eolas más rud é go bhféadfadh aon impleacht a bheith ag an bhfolúntas sin i leith cothromaíocht inscne; agus
- leanfar ag aghaidh ag déanamh athbhreithniú agus nuashonrú rialta ar Bheartas Éagsúlachta agus Cuimsithe Bhus Átha Cliath i gcomhréir leis an dea-chleachtas sa réimse sin.

Éagsúlacht agus cuimsiú – na fostaithe agus na custaiméirí

Táimid meáite ar an gcomhionannas a chur chun cinn, freastal ar éagsúlacht, agus neamhidirdhealú a chinntiú dár bhfostaithe agus dár gcustaiméirí araon. Cuirimid na luachanna sin chun cinn freisin sna hearnálacha éagsúla a ndéanaimid gnó leo, agus sna pobail éagsúla a bhfreastalaímid orthu. Féachaimid leis na hoibleagáidí atá orainn a chomhlíonadh, mar fhostóir, faoi na hAchtanna um Chomhionannas Fostaíochta agus, mar sholáthraí seirbhíse, faoi na hAchtanna um Stádas Comhionann, agus dul níos faide fós ná sin.

An Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016

Na sonraí maidir leis na beartais agus na nósanna imeachta arna gcur chun feidhme ag an gcuideachta i ndiaidh fhoilsiú an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016, leagtar amach iad i dTuarascáil Bhliantúil Chóras Iompair Éireann. Leagtar síos íoschaighdeáin sa chód agus déanann an bord tréaniarracht a chinntiú go bhfuil an dea-chleachtas i dtaobh Rialachas Corparáideach á chomhlíonadh aige agus é i mbun gnó. Na ceanglais atá orainn faoin gCód Cleachtais Chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016, comhlíontar go hiomlán iad i ráitis airgeadais na bliana 2021, agus leagtar amach thíos an Ráiteas faoin Rialú Inmheánach atá de dhíth.

An Cód Caiteachais Phoiblí

Aithníonn Bus Átha Cliath an fhreagracht atá air i dtaobh chomhlíonadh fhorálacha an Chóid Caiteachais Phoiblí a áirithiú i ngach gné ábhartha. Tá dualgas ar gach comhlacht poiblí in Éirinn caitheamh go cúramach le cistí poiblí, agus a chinntiú go bhfaighfear an luach is fearr ar airgead aon uair a bhíonn airgead poiblí á chaitheamh nó á infheistiú. Déanann an bord tréaniarracht a chinntiú go bhfuil an dea-chleachtas i dtaobh Rialachas Corparáideach á chomhlíonadh aige agus é i mbun gnó.

Cleachtais íocaíochta

Aithníonn Bus Átha Cliath an fhreagracht atá air i dtaobh chomhlíonadh fhorálacha Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íoc Déanach in Idirbhearta Tráchtála), 2013, arna leasú, a áirithiú i ngach gné ábhartha. Is é beartas íocaíochta na cuideachta é ceangaltais an Rialacháin a chomhlíonadh.

Teagmhais iarchláir comhardaithe

An 24 Feabhra 2022 thosaigh cogadh san Úcráin. Bhí iarmhairtí geilleagracha aige sin a chuir le déine roinnt rioscaí gnó. Bhí formhór na rioscaí sin le feiceáil go soiléir roimh mhí Feabhra ach is mó an leibhéal éiginnteachta a bhaineann le cuid acu anois ó thaobh dóchúlachta agus tionchair de. I measc na rioscaí sin tá siad seo a leanas:

- An baol go gcuirfear isteach ar sholáthar fuinnimh, ganntanas amhábhar, agus méadú géar ar phraghsanna
- Méadú breise ar chostais mhaireachtála agus an baol go dtiocfaidh laghdú ar an gcaiteachas a dhéanann tomhaltóirí agus ar ghníomhaíocht gheilleagrach
- Luaineacht sna margáí airgeadais
- Baol níos mó go dtarlóidh cibearionsaithe

Leanfaidh an chuideachta ar aghaidh ag déanamh measúnú ar an tionchar airgeadais agus déanfaidh sí bainistiú ar mhéid na rioscaí gnó gaolmhara.

Níl aon teagmhais shuntasacha iarchláir comhardaithe eile le tuairisciú ar gá coigeartú a dhéanamh ar na ráitis airgeadais ina leith.

Iníúcháirí

Tá sé curtha in iúl ag na hiniúcháirí reachtúla, Mazars, go bhfuil siad sásta leanúint ar aghaidh in oifig de réir Alt 383(2) d'Acht na gCuideachtaí, 2014.

Nochtadh faisnéise do na hiniúcháirí

A mhéid is eol do gach duine de na stiúrthóirí a bhí in oifig ar an dáta ar a ndearnadh na ráitis airgeadais a fhorhmeas:

- níl aon fhaisnéis iniúcháireachta ábhartha nach bhfuil iniúcháirí na cuideachta ar an eolas fúithi; agus
- tá gach beart déanta ag na stiúrthóirí ar cheart dóibh a bheith déanta acu i gcáil stiúrthóirí chun iad féin a chur ar an eolas faoi fhaisnéis iniúcháireachta ábhartha ar bith agus lena chinntiú go bhfuil iniúcháirí na cuideachta ar an eolas faoin bhfaisnéis sin.

Ráiteas um Rialú Inmheánach

Raon feidhme na freagrachta

Aithníonn Bus Átha Cliath an fhreagracht atá air a chinntiú go gcoimeádtar agus go bhfeidhmítear córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh. Cuirtear san áireamh leis an bhfreagracht sin ceanglais an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016 (an Cód).

Cuspóir an chórais rialaithe inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh ceaptha chun riosca a bhainistiú ionas go mbeidh sé ar leibhéal inghlactha, agus ní chun fáil réidh leis ar fad. Dá bhrí sin, ní féidir leis an gcóras ach dearbhú réasúnta, agus ní dearbhú iomlán, a thabhairt go bhfuil sócmhainní á gcosaint, go bhfuil idirbhearta á n-údarú agus á dtaifeadadh i gceart agus go bhfuil earráidí nó mírialtachtaí ábhartha á gcosc nó á mbrath go tráthúil.

Bhí an córas rialaithe inmheánaigh, a thagann le treoir a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm i mBus Átha Cliath don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2021 agus go dtí an dáta ar a ndearnadh na ráitis airgeadais a fhorghas.

An cumas i dtaobh riosca a láimhseáil

Tá Coiste Iniúchóireachta, Airgeadais agus Riosca (CIAR) ag Bus Átha Cliath. I gCairt agus Téarmaí Tagartha an Choiste, déantar foráil maidir le roinnt stiúrtóirí a cheapadh chuig an gcoiste, a nglacfaidh duine acu ról an Chathaoirligh. Tháinig CIAR le chéile sé huairé in 2021.

Ina ról mar chuid de Ghrúpa CIÉ, tá feidhm iniúchóireachta inmheánaí bunaithe ag Bus Átha Cliath freisin, a bhfuil acmhainní cuí aici agus a bhíonn ag gabháil do chlár oibre arna aontú le CIAR.

D'fhorbair Bus Átha Cliath, mar chuid de Ghrúpa CIÉ, Beartas Bainistíochta Riosca (an Beartas) lena leagtar an fhreagracht as rioscaí a bhainistiú ar Phríomhoifigeach Riosca na cuideachta, agus tá struchtúr tuairiscithe bunaithe. Is é an bord atá freagrach as na Creataí Bainistíochta Riosca agus is é dhéanann iad a fhorghas. Tá na creataí sin curtha in oiriúint do na cuspóirí straitéiseacha sonracha, agus chun an neamhchosaint ar rioscaí sonracha a bhainistiú go héifeachtach agus go héifeachtúil, i gcomhthéacs an Bheartais.

Faoin mBeartas, cinntítear go bhfuil nósanna imeachta cuí i bhfeidhm laistigh de Bhus Átha Cliath chun na príomhrioscaí atá ann i gcás gach réimse gnó a aithint, a mheas agus a bhainistiú. Is iad na príomhrioscaí iad siúd ar féidir leo dochar a dhéanamh dá cháil, dá acmhainn oibríochtúil nó dá acmhainn airgeadais, guaiseacha a chur faoi deara, nó é a stopadh óna chuspóirí a bhaint amach ar shlí ina léirítear drogall roimh rioscaí.

An creat riosca agus rialaithe

Soláthraítear dearbhú riosca trí mheán na trí líne chosanta. Is é an príomhdhifriocht atá idir na trí líne chosanta sin ná a leibhéil neamhspleáchais.

I samhail rialachais atá bunaithe ar thrí líne chosanta, déantar idirdhealú idir úinéireacht riosca, maoirseacht rioscaí agus maoirsiú rioscaí mar seo a leanas:

- Úinéireacht Riosca, eadhon na feidhmeanna a ghlacann seilbh ar na rioscaí agus a dhéanann iad a bhainistiú mar chuid dá ngníomhaíochtaí ó lá go lá (an chéad líne chosanta);
- Maoirseacht Riosca, eadhon na feidhmeanna a dhéanann maoirseacht ar rioscaí agus a chuireann dúshlán na bhfoirne bainistíochta go stuama (an dara líne chosanta); agus
- Maoirsiú Riosca, eadhon feidhmeanna a sholáthraíonn dearbhú neamhspleách (an tríú líne chosanta).

Tá Úinéireacht Riosca ailínithe le húinéireacht ghnó. Toisc go bhfuil na daoine atá i gceannas ar na rannóga freagrach as cuspóirí gnó a bhaint amach, is iad atá freagrach ar deireadh thiar, ina gcáil mar Úinéirí Rioscaí, as rioscaí a bhaineann lena gcuid réimsí freagrachta féin a aithint agus a bhainistiú. Feidhmíonn siad an fhreagracht sin trína chinntiú go gcuirtear aithint rioscaí san áireamh go hiomlán i ngníomhaíochtaí laethúla na ndaoine atá ag obair ina gcuid rannóga.

Nuair a aithnítear rioscaí nua, sanntar iad d'Úinéir Riosca, is é sin, Ceann na Rannóige. Féadfaidh an té sin bainistíocht an riosca a leagan ar Úinéir Riosca a bheidh freagrach as anailís agus meastóireacht bhreise a dhéanamh ar an riosca atá i gceist agus dul i ngleic leis.

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag Bus Átha Cliath trí chóras bogearraí riosca ar féidir iniúchadh a dhéanamh air, OpRiskControl. Dearadh na bogearraí sin lena chinntiú go nglacann Úinéirí Riosca agus baill foirne eile sna rannóga cur chuige comhsheasmhach, stuama ag gach céim den phróiseas bainistíochta riosca, ó aithint riosca go riosca a chur faoi bhráid leibhéal freagrachta níos airde. I gcomhréir le caighdeán ISO 31000 um Bainistíocht Riosca, tá sé ina bheartas ag ainm rioscaí a shainiú ar leibhéal is féidir a bhainistiú, is é sin, go ndéantar cur síos orthu ar shlí is leor ionas go bhféadfar measúnú a dhéanamh ar mhéid féideartha agus dóchúlacht an teagmhais, agus bearta maolaithe a chur i bhfeidhm.

Déanann an tÚinéir Riosca atá freagrach na rioscaí a mheas agus é nó í ag baint úsáid as táblaí critéar riosca a forbraíodh ionas go luafar an grád riosca cuí le rioscaí a sháraíonn an fonn riosca, agus go sannfar an leibhéal cuí maoirseachta dóibh.

Faireachán agus athbhreithniú leanúnach

Bíonn gach riosca nua a aithnítear agus príomhrioscaí, cinntí agus sonraí faoi aon rioscaí atá ag teacht chun cinn faoi réir athbhreithnithe piaraí ag an bhfoireann feidhmiúcháin.

Cuimseofar sna tuarascálacha tréimhsiúla an méid seo a leanas mar bheart caighdeánach:

- Príomhrioscaí
- Athruithe ar rátálacha i leith príomhrioscaí agus rioscaí nach cinn phríomha iad
- Rioscaí nua-aitheanta
- Rioscaí atá ag teacht chun cinn
- Nuashonruithe ó chlár rioscaí TF Bhus Átha Cliath
- Forbhreathnú ar iomlán na rioscaí
- Rioscaí lena sáraítear an fonn riosca agus na bearta maolaithe

Cuirtear tuarascáil ar na rioscaí go léir, a stádas i leith fonn riosca agus a bhfeidhmíocht i gcoinne príomhtháscairí feidhmíochta faoi bhráid CIAR gach ráithe, agus tuairiscí faoi mhionsonraí na rioscaí ag gabháil leo.

Chomh maith leis an méid thuasluaite, i gcás príomhrioscaí ardleibhéil uile an ghrúpa agus rioscaí lena sáraítear an fonn riosca, cuirtear faoi bhráid bhord feidhmiúcháin CIÉ iad ionas go ndéanfaidh an bord sin measúnú orthu i gcomhthéacs an ghrúpa ar fad. Cuirtear tuarascáil ar príomhrioscaí uile an ghrúpa, a stádas i leith fonn riosca agus a bhfeidhmíocht i gcoinne príomhtháscairí feidhmíochta faoi bhráid na gcruinnithe go léir de chuid CIAR agus faoi bhráid Bhord CIÉ gach ráithe, agus tuairiscí faoi mhionsonraí na rioscaí ag gabháil leo.

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla le haghaidh faireachán a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl go tráthúil dóibh siúd atá freagrach as beart ceartaitheach a ghlacadh agus don lucht bainistíochta agus don bhord, nuair is cuí. Dearbhaíonn Bus Átha Cliath go bhfuil na córais faireacháin leanúnaigh seo a leanas i bhfeidhm:

- aithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus cuireadh próisis chun feidhme chun monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmiú na bpríomhrialuithe sin agus chun tuairisciú a dhéanamh ar aon easnaimh a aithníodh;
- rinneadh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal dá bhfuil freagracht as bainistíocht airgeadais sannta; agus
- déanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla i dtaobh feidhmíochta agus cúrsaí airgeadais ina léirítear feidhmíocht i gcoinne buiséad/réamhaisnéisí.

Soláthar

Dearbhaíonn Bus Átha Cliath go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go gcomhlíontar na rialacha agus na treoirlínte atá i bhfeidhm faoi láthair i dtaobh soláthair. Chuir Grúpa CIÉ in iúl roimhe seo don Roinn Iompair go bhfuil tairseach €50,000 á cur i bhfeidhm aige maidir le neamhchomhlíonadh soláthair de bharr an mhéid ceannacháin a dhéantar laistigh de Ghrúpa CIÉ agus de bharr an chostais bhreise a ghabhann le faisnéis a sholáthar ag an teorainn íochtarach.

Tugadh líon beag cásanna faoi deara nár comhlíonadh nósanna imeachta soláthair ina leith sa bhliain 2021. Bhain na cásanna neamhchomhlíontachta go príomha le maoluithe a chur isteach go tráthúil, cruinn agus le hadmháil mhícheart i leith conradh neamhbhaillí. B'ionann luach iomlán na n-idirbheart neamhchomhlíontachta agus €229,000 as caiteachas iomlán €69 milliún (0.33%). Sainaitníodh an bhunchúis a bhí leis an gcaiteachas neamhchomhlíontach agus cuireadh plean gníomhaíochta feabhais i bhfeidhm.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Sa Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016, a d'fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, ceanglaítear go ndéanfar athbhreithniú seachtrach ar bhonn tréimhsiúil ar éifeachtacht chreat bainistíochta riosca gach Comhlachta Stáit. Thug an comhairleoir seachtrach, Mazars, i gcrích a athbhreithniú ar Chreat Bainistíochta Riosca na Cuideachta in 2021 lena chinntiú go léirítear go cuí sa chreat ceanglais an Chóid.

Fuarthas go raibh an Chuideachta ag cloí leis an gCód.

Ina theannta sin, dearbhaíonn Bus Átha Cliath go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm aige chun faireachán a dhéanamh ar éifeachtacht a chuid nósanna imeachta maidir le bainistíocht riosca agus rialú riosca. Tá faireachán agus athbhreithniú na Cuideachta ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais bunaithe ar an obair a dhéanann na hiniúcháirí inmheánacha agus na hiniúcháirí seachtracha, an obair a dhéanann CIAR, a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre siúd, agus an obair a dhéanann an lucht ardbhainistíochta i mBus Átha Cliath atá freagrach as forbairt a dhéanamh ar an gcreat rialaithe inmheánaigh agus é a choinneáil ar bun.

Dearbhaíonn Bus Átha Cliath go ndearna an bord athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha i leith na bliana 2021.

Saincheisteanna a bhaineann le rialú inmheánach

Níor aithníodh aon laigí sa rialú inmheánach i leith na bliana 2021 ar gá iad a nochtadh sna ráitis airgeadais.

Ráiteas Freagrachta na Stiúrthóirí

Tá na stiúrthóirí freagrach as tuarascáil na stiúrthóirí agus na ráitis airgeadais a ullmhú de réir Acht na gCuideachtaí, 2014.

Faoi dhlí na gcuideachtaí in Éirinn, ceanglaítear ar na stiúrthóirí ráitis airgeadais a ullmhú i leith gach bliana airgeadais. Faoin dlí sin, chinn na stiúrthóirí na ráitis airgeadais a ullmhú de réir FRS 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann ('an creat tuairiscithe airgeadais ábhartha'). Faoi dhlí na gcuideachtaí, ní fhéadfaidh na stiúrthóirí na ráitis airgeadais a fhorghnó mura bhfuil siad deimhin de go dtugtar léargas fíorcheart iontu ar shócmhainní, dlíteanas agus staid airgeadais na cuideachta amháil deireadh na bliana airgeadais agus ar bhrabús agus cailleanas na cuideachta i leith na bliana airgeadais, agus go gcomhlíonann siad Acht na gCuideachtaí, 2014 i ngach slí eile.

Agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú, ceanglaítear ar na stiúrthóirí:

- beartais oiriúnacha chuntasaíochta a roghnú i gcomhair ráitis airgeadais na cuideachta agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach ansin;
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnach agus ciallmhar;
- a shonrú cibé ar ullmhaíodh nó nár ullmhaíodh na ráitis airgeadais de réir na gcaighdeán cuntasaíochta is infheidhme agus na caighdeán sin atá i gceist a shainaithint, agus aon imeacht ábhartha ó na caighdeán sin a thabhairt ar aird agus a mhíniú; agus
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach, ach amháin sa chás nach cuí a ghlacadh leis go leanfaidh an cuideachta i mbun gnó.

Tá na stiúrthóirí freagrach as a chinntiú go gcoinníonn an cuideachta, nó go gcuireann sí faoi deara go gcoinneofaí, taifid chuntasaíochta leordhóthanacha ina ndéantar idirbhearta na cuideachta a mhíniú agus a thaifeadadh go cruinn, a fhágann gur féidir, tráth ar bith, sócmhainní, dlíteanas, staid airgeadais agus brabús agus cailleanas na cuideachta a chinneadh go réasúnta cruinn, a chuireann ar a gcumas dóibh a chinntiú go bhfuil na ráitis airgeadais agus tuarascáil na stiúrthóirí ag cloí le hAcht na gCuideachtaí, 2014 agus a fhágann gur féidir na ráitis airgeadais a iniúchadh.

Chomh maith leis sin, tá na stiúrthóirí freagrach as sócmhainní an ghrúpa a chosaint agus, dá réir sin, as céimeanna réasúnacha a ghlacadh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath. Tá na stiúrthóirí freagrach as féachaint chuige go gcomhlíonfaidh an cuideachta an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016.

Ní gá gurb ionann an reachtaíocht in Éirinn maidir le hullmhú agus scaipeadh ráiteas airgeadais agus an reachtaíocht atá i bhfeidhm i ndlínsí eile. Tá na stiúrthóirí freagrach as ionracas na faisnéise corparáidí agus airgeadais atá ar shuíomh gréasáin na cuideachta agus as an bhfaisnéis sin a choinneáil cothrom le dáta.

Thar ceann an bhoird

E. Howley Uasal
Stiúrthóir

An tUasal S. Hannan
Stiúrthóir

6 Aibreán 2022

Tuarascáil na niniúcháirí neamhspleácha

do chomhaltaí Bhus Átha Cliath

Tuairisc ar an iniúchadh ar na ráitis airgeadais

Tuairim

Tá iniúchadh déanta againn ar ráitis airgeadais Bus Átha Cliath ('an Chuideachta'), a chuimsíonn an Cuntas Brabúis agus Cailteanais, an Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach, an Clár Comhardaithe, an Ráiteas um Athruithe ar Chothromas, an Ráiteas Sreabhadh Airgid agus nótaí leis an airgeadais ráitis, lena n-áirítear an achoimre ar bheartais chuntasaíochta shuntasacha atá leagtha amach i nóta 1. Is é dlí na hÉireann an creat tuairiscithe airgeadais a cuireadh i bhfeidhm agus iad á n-ullmhú agus FRS 102 An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa RA agus i bPoblacht na hÉireann arna eisiúint sa Ríocht Aontaithe ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais (FRS 102).

Is é ár dtuairim na ráitis airgeadais a ghabhann leo:

- tugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cóir ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Ghrúpa agus an Aonáin amhail an 31 Nollaig 2021 agus ar thoradh an Ghrúpa don bhliain dar críoch ansin;
- ullmhaíodh i gceart de réir FRS 102; agus
- Ullmhaíodh i gceart de réir cheanglais Acht na gCuideachtaí 2014.

Bunús leis an tuairim

Rinneamar ár n-iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht (Éire) agus de réir an dlí is infheidhme. Déantar cur síos ar an bhfreagracht atá orainn faoi na caighdeáin sin níos mó sa chuid Na Freagrachtaí atá ar an Iniúcháir as an Iniúchadh ar na Ráitis Airgeadais den tuarascáil uainn.

Táimid neamhspleách ar an gcuideachta de réir na gceanglas eitice is ábhartha maidir leis an iniúchadh a dhéanaimid ar na ráitis airgeadais in Éirinn, lena n-áirítear an Caighdeán Eiticiúil do Iniúcháirí (Éirinn) arna eisiúint ag Údarás Maoirseachta Iniúcháireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann (IAASA), agus chomhlíonamar na freagrachtaí eiticiúla eile atá orainn de réir na gceanglas sin.

Creidimid gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair eamar chun bunús a thabhairt leis an tuairim uainn.

Conclúidí a bhaineann le gnóthas leantach

Agus na ráitis airgeadais á n-iniúchadh againn, tháinig muid ar an gconclúid gur iomchuí úsáid na stiúrthóirí ar bhonn cuntasaíochta an ghnóthais leantaigh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú.

Bunaithe ar an obair a rinneamar, níor shainaithníomar aon neamhchinnteachtaí ábhartha a bhaineann le himeachtaí nó coinníollacha a d'fhéadfadh, ina n-aonair nó i dteannta a chéile, amhras suntasach a chaitheamh ar chumas an Cuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach ar feadh tréimhse dhá mhí dhéag ar a laghad ón dáta nuair a údaraítear na ráitis airgeadais lena n-eisiúint.

Déantar cur síos ar ár bhfreagrachtaí agus ar fhreagrachtaí na stiúrthóirí maidir le gnóthas leantach sna codanna ábhartha den tuarascáil seo.

Faisnéis eile

Is iad na stiúrthóirí atá freagrach as an bhfaisnéis eile. Cuimsítear leis an bhfaisnéis eile an fhaisnéis atá san áireamh sa tuarascáil bhliantúil, seachas na ráitis airgeadais agus tuairisciúil an iniúcháora uainn ina leith. Ní chuimsítear sa tuairim uainn ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile agus, ach amháin sa mhéid a luaitear a mhalairt go sainráite sa tuarascáil uainn, ní léirímid aon chineál conclúide dearbhaithe ina leith.

Is é an fhreagracht atá orainn an fhaisnéis eile a léamh agus a bhreithniú an bhfuil an fhaisnéis eile neamhréireach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a fuair eamar le linn an iniúchta, nó ar cosúil go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Má aithnímid neamhréireacht ábhartha den sórt sin nó ráiteas a ndearraíonn sé gur míráiteas ábhartha é, ní mór dúinn a chinneadh an bhfuil aon mhíráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais nó an ndearnadh míráiteas ábhartha i leith na faisnéise eile. Más rud é, ar bhonn na hoibre a rinneamar, go gcinnimid go ndearnadh míráiteas ábhartha i leith na faisnéise eile sin, ní mór dúinn an méid sin a thuairisciú.

Níl aon ní le tuairisciú againn i ndáil leis sin.

Tuairimí ar ábhair eile a fhorordaítear le hAcht na gCuideachtaí 2014

Is é ár dtuairim, bunaithe ar an obair a rinneadh le linn an iniúchta, go dtuairiscimid:

- tá an fhaisnéis a thugtar i dtuarascáil na Stiúrthóirí don bhliain airgeadais a n-ullmhaítear na ráitis airgeadais ina leith ag teacht leis na ráitis airgeadais;
- ullmhaíodh tuarascáil na Stiúrthóirí de réir na gceanglas dlí is infheidhme;
- ba leor taifid chuntasaíochta na Cuideachta chun go bhféadfaí na ráitis airgeadais a iniúchadh go héasca agus i gceart; agus
- réitíonn na ráitis airgeadais leis na taifid chuntasaíochta.

Fuaireamar an fhaisnéis agus na mínte uile atá riachtanach, chun an eolais agus an chreidimh atá againn, chun críocha ár n-iniúchta.

Nithe a gceanglaítear orainn tuairisciú orthu trí eisceacht

Bunaithe ar eolas agus tuiscint na Cuideachta agus a timpeallacht a fuarthas le linn an iniúchta, níl aon mhíríteas ábhartha aitheanta againn i dtuarascáil na stiúrthóirí.

Ceanglaítear le hAcht na gCuideachtaí 2014 orainn tuairisc a thabhairt duit más rud é, inár dtuairim, nach gcomhlíonann an Chuideachta ceanglais aon cheann d'Ailt 305 go 312 den Acht, a bhaineann le nochtadh luach saothair agus idirbhearta stiúrthóirí. Níl aon rud le tuairisciú againn ina leith seo.

Faoin gCód Cleachtas um Rialachas Comhlachtaí Stáit (Lúnasa 2016) (an "Cód Cleachtas"), éilítear orainn tuairisc a thabhairt duit má tá an ráiteas maidir leis an gcóras rialaithe inmheánaigh a éilítear faoin gCód Cleachtas mar atá san áireamh sa Ráiteas Rialachais Chorparáidigh i dTuarascáil na Stiúrthóirí nach léiríonn comhlíonadh na gcuideachtaí le mír 1.9 (iv) den Chód Cleachtas nó mura bhfuil sé ag teacht leis an bhfaisnéis atá ar eolas againn ónár gcuid oibre iniúchta ar na ráitis airgeadais.

Níl aon rud le tuairisciú againn ina leith seo.

Freagrachtaí Faoi Seach

Freagrachtaí atá ar na Stiúrthóirí as na Ráitis Airgeadais

Mar a dtugtar míniú níos iomláine air sa ráitis ar fhreagrachtaí na Stiúrthóirí ar leathanach 42, is iad na Stiúrthóirí atá freagrach as ullmhú na ráiteas airgeadais de réir an creatlach tuairiscithe airgeadais infheidhme a thugann léargas fíor agus cóir agus as cibé rialú inmheánach a chinnfidh an bhainistíocht is gá ionas gur féidir ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíríteas ábhartha, cibé de bharr calaoise nó de bharr earráide.

Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú, tá na Stiúrthóirí freagrach as measúnú a dhéanamh ar chumas na Cuideachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach, as nochtadh a dhéanamh, mar is infheidhme, ar nithe a bhaineann le gnóthas leantach agus as bonn cuntasaíochta an ghnóthais leantaigh a úsáid mura bhfuil sé i gceist ag bainistíocht an Chuideachta a leachtú ná deireadh a chur leis na hoibríochtaí, nó nach bhfuil aon rogha réalaíoch acu ach é sin a dhéanamh.

Na freagrachtaí atá ar an iniúcháir as an iniúchadh ar na ráitis airgeadais

Is iad na cuspóirí atá againn dearbhú réasúnta a fháil maidir le cibé an bhfuil nó nach bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu de bharr calaoise nó earráide, agus tuarascáil iniúchóra a eisiúint ina bhfuil an tuairim uainn. Ardleibhéal dearbhairthe is ea dearbhú réasúnta, ach ní hionann é agus ráthaíocht go n-aimseofar i gcónaí in iniúchadh arna dhéanamh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht (Éire) míráiteas ábhartha más ann dó. Is féidir go n-eascródh míráitis as calaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más rud é, astu féin nó le chéile, go bhféadfaí a bheith ag súil go réasúnach leis go mbeadh tionchar acu ar chinntí geilleagracha na n-úsáideoirí arna nglacadh ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Tá cur síos breise ar ár bhfreagrachtaí as iniúchadh na ráiteas airgeadais le fáil ar shuíomh gréasáin Údarás Maoirseachta Iniúcháireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann ag: http://www.iaasa.ie/getmedia/b2389013-1cf6-458b-9b8fa98202dc9c3a/Description_of_auditors_responsibilities_for_audit.pdf. Tá an tuairisc seo mar chuid de thuarascáil ár n-iniúchóra.

Aidhm ár gcuid Oibre Iniúchta agus a bhfuil ár bhFreagrachtaí dlíte dúinn

Tá ár dtuarascáil á cur faoi bhráid chomhaltaí na Cuideachta, mar chomhlacht, agus faoina mbráid siúd amháin de réir Alt 391 d'Acht na gCuideachtaí, 2014. Cuireadh i gcrích ár gcuid oibre iniúcháireachta ionas go bhféadfaimis a lua le comhaltaí na Cuideachta na nithe sin a cheanglaítear orainn a lua leo i dtuarascáil na hiniúcháir agus chun na críche sin amháin. Sa mhéid is mó a cheadaítear le dlí, ní ghlacaimid freagracht d'aon duine seachas an Chuideachta agus comhaltaí na cCuideachta mar chomhlacht as ár n-obair iniúcháireachta, as an tuarascáil seo, ná as na tuairimí ar ar thángthamar.

Tommy Doherty
Ar son agus thar ceann Mazars
Cuntasóirí Cairte agus Gnólacht Iniúcháireachta Reachtúla
Ionad Fhearchair, Bloc 3
Bóthar Fhearchair
Baile Átha Cliath 2

Dáta: 6 Aibreán 2022

Cuntas Brabúis Agus Cailteanais

Don Bhliain Airgeadais dar Chríoch an 31 Nollaig 2021

	Nótaí	2021 €'000	2020 €'000
Ioncaim			
Ioncam oibriúcháin		1,541	125,077
Íocaíocht na hOibleagáide Seirbhíse Poiblí		269,715	125,104
Deontais ioncaim		1,481	22,331
Ioncam iomlán	4	272,737	272,512
Costais			
Costais phárolla agus costais ghaolmhara	5	(200,975)	(195,358)
Ábhair agus seirbhísí	6	(69,855)	(79,220)
Iomlán na gcostas oibriúcháin		(270,830)	(274,578)
TRÚCDA roimh chostais eisceachtúla		1,907	(2,066)
Ioncam/(costais) oibriúcháin eisceachtúla	7	4,033	(6,038)
Dímheas agus amúchadh (glan)	8	(4)	(1,709)
Gnóthachan ar dhiúscairt sócmhainní inláimhsithe		-	35
Barrachas/(easnamh) roimh ús agus cháin		5,936	(9,778)
Ús iníoctha agus muirir dá shamhail	9	(167)	(87)
Barrachas/(easnamh) roimh cháin		5,769	(9,865)
Cáin ar an mbarrachas	10	-	-
Barrachas/(easnamh) don bhliain		5,769	(9,865)

Ráiteas um Ioncam Cuimsitheach Iomlán

Don Bhliain Airgeadais dar Chríoch an 31 Nollaig 2021

	2021 €'000	2020 €'000
Barrachas/(easnamh) don bhliain	5,769	(9,865)
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain	5,769	(9,865)

Tagann torthaí ar fad ó ghníomhaíochtaí leanúnacha.

Clár Comhardaithe

Amhail an 31 Nollaig 2021

	Nótaí	2021 €'000	2020 €'000
Sócmhainní seasta			
Sócmhainní doláimhsithe	11	1,007	597
Sócmhainní inláimhsithe	12	65,600	79,696
		66,607	80,293
Sócmhainní reatha			
Stoic	13	3,755	3,448
Féichiúnaithe	14	166,771	182,450
Airgead sa bhanc agus ar láimh		178	295
		170,704	186,193
Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)	15	(65,850)	(74,751)
Glansócmhainní reatha		104,854	111,442
Sócmhainní iomlána lúide dliteanas reatha		171,461	191,735
Soláthar in aghaidh dliteanas	16	(75,550)	(88,344)
Ioncam iarchurtha	17	(51,372)	(64,621)
Glansócmhainní		44,539	38,770
Caipiteal agus cúlchistí			
Scairchaipiteal glaoite	18	69,836	69,836
Cuntas brabúis agus cailleanais		(25,297)	(31,066)
Caipiteal Gnáthscaireanna		44,539	38,770

Thar ceann an Bhoird

E. Howley Uasal
Stiúrthóir

An tUasal S. Hannan
Stiúrthóir

Dáta: 6 Aibreán 2022

Buacphointí

Ráiteas na Stiúrthóirí

Athbhreithniú

Ráitis Airgeadais

Ráiteas um Athruithe ar an gCaipiteal Gnáthscaireanna

Don Bhliain Airgeadais dar Chríoch an 31 Nollaig 2021

	Scair- chaipiteal glaoite €'000	Cuntas Brabúis agus Caill- teanais €'000	Iomlán €'000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2020	69,836	(21,201)	48,635
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain	-	(9,865)	(9,865)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2020	69,836	(31,066)	38,770
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2021	69,836	(31,066)	38,770
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain	-	5,769	5,769
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2021	69,836	(25,297)	44,539

Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid

Don Bhliain Airgeadais dar Chríoch an 31 Nollaig 2021

	Nótaí	2021 €'000	2020 €'000
Airgead glan úsáidte ghiniúint ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	19	(10,563)	(14,624)
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Ceannach sócmhainní seasta doláimhsithe		(1,089)	(357)
Ceannach sócmhainní seasta inláimhsithe		(3,258)	(4,320)
Fáltas ar dhiúscairt sócmhainní seasta inláimhsithe		335	35
Deontais chaipitil a fuarthas	17 (c)	4,638	17,503
Deontais chaipitil aisíochta	17 (c)	(1,058)	-
Laghú ar chomhardú infhála leis an máthairchuideachta		11,046	1,071
Cáin íochta		(1)	(1)
Ús íochta	9	(167)	(87)
Airgead glan a solathraíodh ó ghníomhaíochtaí infheistíochta		10,446	13,844
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí maoinithe			
Airgead glan arna úsáid i ngníomhaíochtaí maoinithe		-	-
Glanlaghdú ar airgead tirim agus coibhéisí airgid			
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag tús na bliana		295	1,075
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag deireadh na bliana		178	295

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais

1. Beartais Shuntasacha Chuntasaíochta

Ráiteas maidir le comhlíonadh

Ullmháodh ráitis airgeadais Bhus Átha Cliath ar bhonn gnóthas leantach de réir FRS 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann, agus de réir Acht na gCuideachtaí 2014.

Gníomhaíochtaí agus úinéireacht

Is é Córas Iompair Éireann (CIÉ), ar fochuideachta ar lánúinéireacht de é Bus Átha Cliath, údarás reachtúil náisiúnta na hÉireann a chuireann iompar poiblí ar talamh ar fáil in Éirinn. Tá CIÉ ar lánúinéireacht ag Rialtas na hÉireann agus tuairiscíonn sé don Aire Iompair.

Is é Bus Átha Cliath príomhsholáthraí Bhaile Átha Cliath i dtaobh iompar poiblí.

Is Cuideachta Thráchtála Stáit é Bus Átha Cliath, an chuideachta, agus tá sí ina cuid de Ghrúpa Cuideachtaí CIÉ. Athchláraíodh an chuideachta mar Chuideachta Ghníomhaíochta Ainmnithe le feidhm ón 1 Feabhra 2016, faoi Acht na gCuideachtaí 2014. Tá an chuideachta cláraithe i mBaile Átha Cliath. Is 119569 uimhir na cuideachta agus tá an oifig cláraithe ag 59 Sráid Uí Chonaill Uachtarach, Baile Átha Cliath 1.

Baineann ráitis airgeadais na cuideachta le gníomhaíochtaí Bhus Átha Cliath agus leo sin amháin.

Achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasaíochta

Leagtar amach ar na leathanaigh seo a leanas na beartais shuntasacha chuntasaíochta a cuireadh i bhfeidhm agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú. Tá na beartais sin curtha i bhfeidhm go comhsheasmhach maidir leis na blianta go léir atá curtha i láthair, mura luaitear a mhalairt.

De réir mar a cheadaítear faoi Acht na gCuideachtaí 2014, tá leagan amach forordaithe an chuntais brabúis agus cailleanais oiriúnaithe ag na stiúrthóirí ar bhealach a oireann do chineál ghnó na cuideachta. Is ionann TRÚCDA agus tuilleamh cuideachta roimh choigeartú d'ús agus cánacha, dímhéas ar shócmhainní seasta agus amúchadh na ndéontas caipitil arna bhfáil.

(a) Bunús an ullmhúcháin

Ullmháodh na ráitis airgeadais ar bhonn gnóthas leantach, faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil.

Chun na ráitis airgeadais a ullmhú i gcomhréir le FRS 102, ní mór leas a bhaint as príomhthoimhdí áirithe faoin todhchaí, agus foinsí tábhachtacha eile neamhchinnteachta meastacháin ag an dáta tuairiscithe. Éilíonn sé freisin go ndéanfadh stiúrthóirí breithiúnas agus beartais chuntasaíochta na cuideachta á gcur i bhfeidhm acu. Leagtar amach ag (u) thíos, 'Meastacháin agus toimhdí rithábhachtacha cuntasaíochta', na réimsí ina bhfuil ardleibhéal breithiúnais nó castachta i gceist, nó na réimsí ina bhfuil baol nach beag go ndéanfadh toimhdí agus meastacháin coigeartú ábhartha ar shuim ghlanluacha na sócmhainní agus na ndliteanas sa chéad bhliain airgeadais eile.

Faoi FRS 102, ceadaítear díolúintí áirithe ó nochtadh d'eintiteas incháilithe. Níor bhain Bus Átha Cliath leas as aon díolúine ó nochtadh atá ar fáil le haghaidh eintitis incháilithe don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2021.

(b) Gnóthas leantach

Tá súil réasúnach ag na stiúrthóirí go mbeidh acmhainní leordhóthanacha ag an gcuideachta chun leanúint i mbun gnó oibríochtúil go ceann i bhfad.

Déantar an deimhniú tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht trádála sa todhchaí, pleananna caiteachais caipitil agus infhaighteacht leachtachta. Bhreithnigh na Stiúrthóirí rioscaí agus neamhchinnteachtaí sa ghnó chomh maith leis an bhfaisnéis phoiblí a bhí ar fáil.

Dá bhrí sin, ullmhaíodh ráitis airgeadais seo an eintitis ar bhonn gnóthas leantach. Tá tuilleadh faisnéise i Nóta 2.

(c) Airgeadra eachtrach**(i) Airgeadra feidhmiúil agus airgeadra tuairiscithe**

Is é an euro airgeadra feidhmiúil agus airgeadra tuairiscithe na cuideachta, arna ainmniú ag an tsiombail '€', agus, mura luaitear a mhalairt, tá na ráitis airgeadais curtha i láthair ina mílte (€'000).

(ii) Idirbhearta agus iarmhéideanna

Déantar idirbhearta atá ainmnithe in airgeadra eachtrach a aistriú chuig an airgeadra feidhmiúil ar bhonn na rátaí malairte ar an láthair ar dháta na n-idirbheart.

Ag deireadh gach bliana airgeadais, déantar míreanna airgeadaíochta in airgeadra eachtrach a aistriú ina euro ar an ráta reatha. Déantar míreanna neamhairgeadaíochta arna dtomhas ar a gcostas stairiúil a aistriú ar bhonn an ráta malairte ar dháta an idirbhirt agus déantar míreanna neamhairgeadaíochta arna dtomhas ar a luach cóir a thomhas ar bhonn an ráta malairte nuair a cinneadh an luach cóir.

Is sa chuntas brabúis agus cailleanais a aithnítear gnóthachain agus cailleanais airgeadra eachtraigh a eascraíonn as socraíocht idirbheart agus ón aistriú ag rátaí malairte ag deireadh na bliana airgeadais ar shócmhainní agus dliteanais airgeadaíochta arna n-ainmniú in airgeadraí eachtracha.

Cuirtear i láthair gnóthachain agus cailleanais airgeadra eachtraigh a bhaineann le hiasachtaí agus airgead tirim agus coibhéisí airgid sa chuntas brabúis agus cailleanais faoi 'ús infhála agus ioncam dá shamhail' nó 'ús iníochta agus muirir dá shamhail' mar is cuí. Cuirtear i láthair gach gnóthachan agus cailleanais airgeadra eachtraigh eile sa chuntas brabúis agus cailleanais faoi 'costais ábhar agus seirbhísí'.

(d) Láimhdeachas

Cuimsíonn an láimhdeachas luach comhlán na seirbhísí arna soláthar. Déantar an láimhdeachas a thomhas ar luach cóir na comaoine a fhaightear nó is infhála agus is ionann é agus an méid is infhála i leith seirbhísí a soláthraíodh. Aithníonn Bus Átha Cliath an láimhdeachas sa tréimhse ina gcuirtear an tseirbhís ar fáil.

Aithníonn Bus Átha Cliath ioncam trína shruthanna ioncaim éagsúla mar seo a leanas:

Airgead tirim ar an mbus

Aithnítear ioncam ón airgead tirim ar an mbus ag an bpointe díolacháin, is é sin an lá a gcuirtear an tseirbhís ar fáil. Ní aithnítear airgead tirim ar bhus a thuilleadh mar láimhdeachas ar sheirbhísí OSP ón 1 Eanáir 2021.

Ioncam ón gCóras Ticéadaithe Chomhtháite (sparán leictreonach)

Aithnítear ioncam ón gcóras ticéadaithe chomhtháite ar an mbus an lá a gcuirtear an tseirbhís ar fáil. Ní aithnítear airgead tirim ar bhus a thuilleadh mar láimhdeachas ar sheirbhísí OSP ón 1 Eanáir 2021.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Taxsaver

Aithnítear ticéid bhliantúla Tax saver ar bhonn cothrom thar na tréimhsí den bhliain lena mbaineann an táirge. Aithnítear aon lamháltais nó scéimeanna moltach de réir théarmaí na scéime lamháltais. Ní aithnítear ioncam a ghintear ó thicéid Tax saver a thuilleadh mar láimhdeachas ar sheirbhísí OSP ó 1 Eanáir 2021.

Ioncam ón Roinn Coimirce Sóisialaí

Faightear an t-ioncam ón Roinn Coimirce Sóisialaí ar bhonn míosúil agus aithnítear é sa mhí lena mbaineann sé. Fáltais riaráisteacha atá i gceist. Ní aithnítear ioncam na RCS a thuilleadh mar láimhdeachas ar sheirbhísí pso ón 1 Eanáir 2021.

Díolacháin ar líne

Aithnítear ioncam a ghintear ó dhíolacháin ar líne sa tréimhse lena mbaineann sé. Faightear na fáltais ioncaim roimh ré.

Ioncam Eile

Aithnítear ioncam eile de réir seachadadh na seirbhíse. Faightear na fáltais ioncaim i riaráistí.

Conradh um Ollchostas

Ón 1 Eanáir 2021, taifeadann Bus Átha Cliath ioncam a ghintear faoin gConradh Dámhachtana Dhírigh leis an NTA ar bhonn ollchostais. Íoctar an chuideachta bunaithe ar chandam na seirbhísí a chuirtear ar fáil. Seoltar ar aghaidh chuig an NTA gach bosca táillí agus ioncam eile ó phaisinéirí (ar nós Tax saver agus ioncam ón RCS) a fhaightear ón bpaisinéir iompair poiblí agus ní aithnítear a thuilleadh é i gcuntas brabúis agus cailiteanais Bhus Átha Cliath. Cuireann Bus Átha Cliath sonrasc isteach ar bhonn tréimhsiúil chun seirbhísí a sholáthar faoin gConradh Dámhachtain Dhíreach, a íoctar leis an gcuideachta ar feadh tréimhse amháin i riaráistí. Tá tuilleadh sonraí maidir leis an mbeartas cuntasaíochta d'íocaíochtaí pso faoin gConradh Dámhachtana Dhírigh leagtha amach i bpolasaí (e) Ioncam deontais oibleagáidí an Aontais Eorpaigh agus oibleagáidí seirbhíse poiblí agus deontais eile ón Stáitchiste.

(e) Ioncam ó Dheontais – Deontais ón Aontas Eorpach, íocaíochtaí oibleagáide seirbhíse poiblí, agus deontais eile ón Stáitchiste

Aithníonn Bus Átha Cliath deontais rialtais ag teacht leis an tsamhail fabhraithe faoi FRS 102.

Deontais i gcomhair caiteachas caipitiúil

Déantar deontais i gcomhair caiteachas caipitiúil eile a chur chun sochair an ioncaim iarchurtha de réir mar a bhíonn siad infhála. Déantar iad a amúchadh chuig an gcuntas brabúis agus cailiteanais ar an mbonn céanna ar a ndéanfar na sócmhainní gaolmhara a dhímheas.

Íocaíochtaí na hOibleagáide Seirbhíse Poiblí (OSP)

Déileáiltear le híocaíochtaí OSP arna bhfáil agus na cinn is infhála faoin gconradh dírdhámhachtana i rith na bliana sa chuntas brabúis agus cailiteanais sa tréimhse ina mbíonn siad infhála.

Deontais ioncaim agus fóirdheontais

Aithnítear deontais i leith caiteachais sa chuntas brabúis agus cailiteanais an tráth céanna a thabhaítear an caiteachas gaolmhar agus a bhfuil an deontas beartaithe lena chúiteamh. Aithnítear fóirdheontais arna bhfáil agus infhála mar thoradh ar thionchar paindéim COVID-19 sa bhrabús agus sa chailiteanas ag an am céanna leis an gcaiteachas gaolmhar agus a bhfuil deontas beartaithe mar chúiteamh air.

(f) Costais ábhar agus seirbhísí

Cuimsítear le costais ábhar agus seirbhísí, a dtugtar costais oibriúcháin orthu freisin, na costais go léir a bhaineann le hoibríochtaí Bhus Átha Cliath ó lá go lá, gan costais dímeasa, amúchta agus phárolla a ndéantar iad a nochtadh go leithleach sa chuntas brabúis agus cailteanais, agus tá siad leagtha amach ar shlí níos mionsonraithe i Nóta 6 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

(g) Ús infhála/ús iníochta

Aithnítear ioncam úis nó costas úis faoi mhodh an ghlanráta úis.

(h) Costais eisceachtúla

I gcuntas brabúis agus cailteanais Bhus Átha Cliath, aithnítear torthaí ar leithligh roimh mhíreanna sonracha. Is iad na míreanna sonracha iad siúd nach mór iad a nochtadh go leithleach, dar linn, mar gheall ar a méid, a gcineál nó a minicíocht. Creideann Bus Átha Cliath go soláthraíonn an cur i láthair sin anailís bhreise toisc go ndírítear aird ar mhíreanna eisceachtúla dá bharr. Áirítear le míreanna den sórt sin costais shuntasacha a bhaineann le hathstruchtúrú gnó.

Maidir leis an gcinneadh i dtaobh céard is brí le ‘suntasach’ sa sainmhíniú atá againn air, úsáideann an chuideachta idir bhreithiúnas cáilíochtúil agus bhreithiúnas cainníochtúil agus measúnú á dhéanamh ar na míreanna áirithe arb amhlaidh ina leith, de bhua a méid agus a gcineál, go nochtar sa chuntas brabúis agus cailteanais agus sna nótaí gaolmhara iad mar mhíreanna eisceachtúla.

(i) Cánachas

Cuimsíonn costas na cánach ioncaim don bhliain cáin reatha agus cáin iarchurtha arna n-aithint sa bhliain airgeadais. Cuirtear costas cánach ioncaim i láthair sa chomhpháirt chéanna den ioncam cuimsitheach iomlán (cuntas brabúis agus cailteanais nó ioncam cuimsitheach eile) nó den scairchaipiteal leis an idirbheart nó an teagmhas eile as a dtig an costas cánach ioncaim.

Ní dhéantar lascainiú ar shócmhainní agus dlíteanais cánachais reatha ná cánachais iarchurtha.

(i) Cáin reatha

Is ionann an cháin reatha agus an méid cánach ioncaim is iníochta ar an mbrabús inchánach don bhliain airgeadais nó do bhlianta airgeadais roimhe sin. Déantar an cháin reatha a thomhas de réir mhéid na cánach reatha a mheastar a bheidh le hóc de réir rátaí cánach agus dlíthe cánach atá achtaithe nó achtaithe go substaintiúil faoi dheireadh na bliana airgeadais.

(ii) Cáin iarchurtha

Aithnítear cáin iarchurtha maidir leis na difríochtaí uainiúcháin, arb iad na difríochtaí idir brabús inchánach agus ioncam cuimsitheach iomlán mar atá luaite sna ráitis airgeadais. Eascraíonn na difríochtaí uainiúcháin ó chuimsiú ioncaim agus caiteachas sna measúnachtaí cánach i mblianta airgeadais seachas na cinn ina n-aithnítear iad sna ráitis airgeadais.

Aithnítear cáin iarchurtha ar na difríochtaí uainiúcháin ag deireadh gach bliana airgeadais faoi réir eisceachtaí áirithe. Ní aithnítear cailteanais chánach neamhfhaoisimh agus sócmhainní cánach iarchurtha eile ach amháin nuair is dócha go ndéanfar iad a aisghabháil i gcoinne aisiompú dlíteanas cánach iarchurtha nó brabús eile inchánach sa todhcháil.

(j) Páirtithe gaolmhara

Fochuideachta de chuid Ghrúpa CIÉ is ea Bus Átha Cliath. Nochtann Bus Átha Cliath idirbhearta le páirtithe gaolmhara nach bhfuil ar lánúinéireacht laistigh den ghrúpa. Ní nochtann sé idirbhearta le baill den ghrúpa céanna atá ar lánúinéireacht.

I ngnáthchúrsa an ghnó, ceannaíonn an chuideachta earraí agus seirbhísí ó aonáin arna rialú ag Rialtas na hÉireann. Ar na haonáin is tábhachtaí díobh sin tá An Post, an tÚdarás Náisiúnta Iompair (NTA) agus Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath. Tá na stiúrthóirí den tuairim nach bhfuil candam na gceannachán sin ábhartha i ndáil le gnó na cuideachta.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

(k) Sócmhainní seasta doláimhsithe

Tugtar bogearraí ríomhaire anonn ar an gcostas lúide amúchadh carntha agus cailteanais lagaithe charntha. Déantar bogearraí a amúchadh thar a saol úsáideach tuartha, idir trí bliana agus cúig bliana, ar mhodh an mhéid chothroim. Ní mheastar go bhfuil luach iarmharach ag bogearraí. Sa chás ina dtugtar le fios de bharr tosca amhail dul chun cinn na teicneolaíochta nó athruithe ar phraghsanna margaidh go bhfuil athrú tagtha ar shaol úsáideach na mbogearraí, déantar an saol úsáideach a leasú ar bhonn ionchasach chun na cúinsí nua a chur san áireamh.

Déantar athbhreithniú i ndáil le lagú ar shócmhainní seasta doláimhsithe má tá aon rud ann a thabharfadh le fios go bhféadfadh an tsócmhainn sheasta dholáimhsithe a bheith lagaithe.

(l) Sócmhainní seasta inláimhsithe

Déantar sócmhainní seasta inláimhsithe a thabhairt anonn ar a gcostas, lúide dímheas carntha agus cailteanais lagaithe charntha. Áirítear sa chostas an praghas ceannaigh bunaidh, costais arna dtabhú ar bhonn díreach i dtaobh an tsócmhainn a thabhairt chuig an láthair agus a chur sa riocht is gá don úsáid atá ceaptha di, agus costais díchoimisiúnaithe infheidhme.

(i) *Is iad seo a leanas boinn ríofa an dímheasa:*

Feithiclí paisinéirí bóthair

Déantar dímheas ar chostas stairiúil na bhfeithiclí paisinéirí bóthair ar bhonn chostas stairiúil na bhfeithiclí sa fhlít, ar feadh a saoil úsáidigh tuartha, ar bhonn céatadán laghdaitheach a léiríonn úsáid na bhfeithiclí ar feadh a saoil. Saol úsáideach tuartha idir 3 bliana agus 12 bhliain atá ag na sócmhainní sa chatagóir seo.

Stadanna bus agus scáthlámh bhus

Déantar stadanna bus agus scáthlámh bhus a dhímheas, trí thráthchodanna cothroma bliantúla, ar bhonn costas stairiúil a leatar thar a saol úsáideach tuartha. Saol úsáideach tuartha idir 3 bliana agus 15 bliana atá ag na sócmhainní sa chatagóir seo.

Gléasra agus innealra

Déantar gléasra agus innealra a dhímheas, trí thráthchodanna cothroma bliantúla, ar bhonn costas stairiúil a leatar thar a saol úsáideach tuartha. Saol úsáideach tuartha idir 3 bliana agus 10 mbliana atá ag na sócmhainní sa chatagóir seo.

Déantar athbhreithniú ar luachanna iarmharacha na sócmhainní agus a saol úsáideach, agus déantar iad a choigeartú, más iomchuí, gach bliain airgeadais. Cuirtear éifeacht aon athraithe ar luachanna iarmharacha nó ar shaol úsáideach san áireamh sna cuntais ar bhonn ionchasach.

(ii) *Breiseanna iardain*

Ní dhéantar costais iardain, lena n-áirítear costais maidir le comhpháirteanna arna n-athsholáthar, a áireamh i suim ghlanluacha na sócmhainne ná a aithint mar shócmhainn ar leithligh, de réir mar is iomchuí, ach amháin nuair is dócha go mbeidh sochair eacnamaíocha a bhaineann leis an mír i ndán don chuideachta agus gur féidir an costas a thomhas ar bhonn iontaofa.

Caitear le comhpháirteanna móra mar shócmhainní ar leithligh sa chás ina mbaineann patrúin dhifriúla tomhaltais leo i dtaobh sochair eacnamaíocha agus déantar dímheas orthu go leithleach thar a saol úsáideach.

Cuirtear costais síos i leith deisiúcháin agus cothabhála de réir mar a thabhaítear iad.

(iii) *Dí-aithint*

Déantar sócmhainní inláimhsithe a dhí-aithint ar a ndiúscairt nó nuair nach bhfuiltear ag súil le haon sochar eacnamaíoch sa todhchaí. Ar dhiúscairt, déantar an difríocht idir na glanfáltais diúscairthe agus an tsuim ghlanluacha a aithint sa chuntas brabúis agus cailteanais.

(m) Lagú na sócmhainní neamhairgeadais

Ag deireadh gach bliana airgeadais déantar measúnú ar shócmhainní neamhairgeadais nach dtugtar anonn ar a luach cóir lena chinneadh cibé an bhfuil aon rud a thabharfadh le fios go bhféadfadh an tsócmhainn (nó aonad giniúna airgid na sócmhainne) a bheith lagaithe. Má thugtar a leithéid le fios déantar meastachán ar mhéid in-aisghabhála na sócmhainne (nó aonad giniúna airgid na sócmhainne).

Is ionann méid in-aisghabhála na sócmhainne (nó an aonaid giniúna airgid) agus a luach cóir lúide costais díolacháin nó an luach úsáide, cibé acu is airde. Is ionann an luach úsáide agus luach láithreach na sreafaí airgid amach anseo a mheastar a eascróidh as úsáid leanúnach na sócmhainne (nó an aonaid giniúna airgid) agus óna diúscairt deiridh. Agus an luach úsáide á thomhas, déantar sreafaí airgid roimh cháin agus ús a lascainiú ar ráta lascaine réamhchánach a léiríonn an ráta margaidh reatha saor ó riosca agus na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an tsócmhainn nach bhfuil na meastacháin ar shreabhadh airgid sa todhchaí coigeartaithe ina leith.

Más lú méid in-aisghabhála na sócmhainne (nó an aonaid giniúna airgid) ná suim ghlánluacha na sócmhainne (nó an aonaid giniúna airgid), laghdaítear an tsuim ghlánluacha chuig a méid in-aisghabhála. Aithníodh cailteanas lagaithe sa chuntas brabúis agus cailteanais.

Má aisiompaítear cailteanas lagaithe (i.e. níl feidhm ag cúiseanna an chailteanais lagaithe a thuilleadh), méadaítear suim ghlánluacha na sócmhainne (nó aonad giniúna airgid na sócmhainne) go dtí an meastachán leasaithe ar a méid in-aisghabhála, ach ní mhéadaítear í ach amháin a mhéid nach sáraíonn an tsuim ghlánluacha leasaithe an tsuim ghlánluacha a chinnfí (iar-dhímheas) dá mba rud é nár aithníodh aon chailteanas lagaithe sna blianta airgeadais roimhe sin. Aithnítear aisiompú cailteanais lagaithe sa chuntas brabúis agus cailteanais.

(n) Sócmhainní léasaithe

Faoi léasanna oibriúcháin, ní aistrítear riosca agus luach saothair na húinéireachta go substaintiúil chuig an léasaí. Aithnítear íocaíochtaí faoi léasanna oibriúcháin sa chuntas brabúis agus cailteanais ar bhonn an mhéid chothroim thar thréimhse an léasa. Cuimsíonn léasanna oibriúcháin feithiclí paisinéirí bóthair a fhaightear faoin gcomhaontú léasaithe bus leis an Údarás Náisiúnta Iompair.

(o) Stoic

Cuimsítear sna stoic ábhair chothabhála, páirteanna breise agus breosla agus míreanna eile éagsúla stoic. Déantar stoic ábhar agus páirteanna breise a luacháil ar a meánchostas ualaithe nó a nglánluach inréadaithe, cibé acu is ísle. Cuimsítear sa chostas an praghas ceannaigh, lena n-áirítear cánacha agus dleachtanna agus iompar agus láimhseáil atá inchurtha go díreach i leith an stoc a thabhairt chuig a láthair reatha agus a chur ina riocht reatha.

Ag deireadh gach bliana airgeadais, déantar na stoic a mheas i leith lagaithe agus déantar soláthar i leith stoc a mheastar a bheith lagaithe.

(p) Airgead tirim agus coibhéisí airgid

Áirítear le hairgead tirim agus coibhéisí airgid an t-airgead ar láimh, taiscí faoi ghlaoch le bainc, infheistíochtaí an-leachtach gearrthréimhseacha eile le haibíocht bhunaidh trí mhí nó níos lú, agus rótharraingtí bainc. Taispeántar rótharraingtí bainc leis na hiasachtaí sa dliteanas reatha.

Ní airgead tirim ná coibhéisí airgid iad taiscí bainc a bhfuil aibíocht bhunaidh níos mó ná trí mhí acu agus cuirtear i láthair iad mar infheistíochtaí sócmhainní reatha.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

(q) Ionstraimí airgeadais

Roghnaigh an chuideachta forálacha Chuid 11 agus Chuid 12 de FRS 102 a ghlacadh maidir le hionstraimí airgeadais.

(i) Sócmhainní airgeadais

Tá roinnt sócmhainní airgeadais bunúsacha ag an gcuideachta lena n-áirítear féichiúnaithe trádála agus féichiúnaithe eile, méideanna atá dlite ó ghrúpchuideachtaí agus airgead tirim agus coibhéisí airgid, atá taifeadta leis na sócmhainní reatha mar chinn atá dlite laistigh de bhliain amháin.

Aithnítear sócmhainní airgeadais bunúsacha den chéad uair ar an bpraghas idirbhirt (lena n-áirítear costais an idirbhirt), mura rud é gur idirbheart maoinithe atá i gceist leis an socrú. Más rud é gur idirbheart maoinithe is ea an socrú, déantar an tsócmhainn airgeadais a thig as sin a thomhas ar dtús ar luach láithreach na bhfáltas sa todhchaí arna lascainiú ar ráta úis an mhargaidh i leith ionstraim fiachais den chineál céanna.

Déantar féichiúnaithe trádála agus féichiúnaithe eile, airgead tirim agus coibhéisí airgid, agus sócmhainní airgeadais ó shocruithe ar idirbhearta maoinithe iad a tomhas ina dhiaidh sin ar chostas amúchta faoi mhodh an ghlanráta úis.

Ag deireadh gach bliana airgeadais, déantar sócmhainní airgeadais arna dtomhas ar chostas amúchta a mheasúnú i leith fianaise oibiachtúil ar lagú. Má tá fianaise oibiachtúil ann go bhfuil lagú ar shócmhainn airgeadais arna tomhas ar chostas amúchta, aithnítear caillteanas lagaithe sa bhrabús nó sa chaillteanas. Is ionann an caillteanas lagaithe agus an difríocht idir suim ghlanluacha na sócmhainne airgeadais agus luach láithreach shreafaí airgid measta na sócmhainne airgeadais arna lascainiú ag glanráta úis bunaidh na sócmhainne.

Más rud é, i mbliain airgeadais ina dhiaidh sin, go laghdaíonn méid an chaillteanais lagaithe agus gur féidir an laghdú a cheangal go hoibiachtúil le teagmhas a tharla tar éis gur aithníodh an lagú, déantar an caillteanas lagaithe a aithníodh roimhe sin a aisiompú. Déantar an t-aisiompú sa chaoi is nach sáróidh an tsuim ghlanluacha láithreach luach na suime glanluacha dá mba rud é nár aithníodh an caillteanas lagaithe roimhe sin. Aithnítear aisiompú an lagaithe sa bhrabús nó sa chaillteanas.

Déantar sócmhainní airgeadais a dhí-aithint (a) nuair a théann na cearta conarthacha i leith na sreafaí airgid ón tsócmhainn airgeadais in éag nó nuair a shocraítear iad, nó (b) nuair a aistrítear chuig páirtí eile beagnach gach ceann de na rioscaí agus na sochair a bhaineann le húinéireacht na sócmhainne, nó (c) nuair a aistríodh rialú na sócmhainne airgeadais chuig páirtí eile ag a bhfuil an cumas praiticiúil chun an tsócmhainn airgeadais a dhíol go haontaobhach le tríú páirtí neamhghaolmhar gan srianta breise a fhorchur.

(ii) Dlíteanais airgeadais

Ar an gcaoi chéanna, tá roinnt dlíteanas airgeadais bunúsach ar an gcuideachta, lena n-áirítear creidiúnaithe trádála agus creidiúnaithe eile, iasachtaí bainc agus rótharraingtí, agus iasachtaí ó ghrúpchuideachtaí, a aithnítear den chéad uair ar phraghas an idirbhirt, mura rud é gur idirbheart airgeadais é an socrú, agus sa chás sin déantar an dlíteanas airgeadais a thomhas ar luach láithreach na n-íocaíochtaí sa todhchaí arna lascainiú ar ráta margaidh úis i gcomhair ionstraim fiachais den chineál céanna.

Déantar creidiúnaithe trádála agus creidiúnaithe eile, iasachtaí ó ghrúpchuideachtaí eile, agus dlíteanais airgeadais ó shocruithe ar idirbhearta maoinithe iad a thabhairt anonn ina dhiaidh sin ar chostas amúchta faoi mhodh an ghlanráta úis.

Is ionann creidiúnaithe trádála agus oibleagáidí i leith íoc as earraí nó seirbhísí atá faighte i ngnáthchúrsa an ghnó ó sholáthraithe. Déantar creidiúnaithe trádála a aicmiú mar chinn atá dlite laistigh de bhliain amháin má bhíonn íocaíocht dlite laistigh de bhliain amháin nó níos lú. I gcás ar bith eile, cuirtear i láthair iad mar mhéideanna atá dlite tar éis níos mó ná bliain amháin. Aithnítear creidiúnaithe trádála ar dtús ar phraghas an idirbhirt agus tomhaistear ina dhiaidh sin iad ar a gcostas amúchta faoi mhodh an ghlanráta úis.

Déantar dlíteanais airgeadais a dhí-aithint nuair a dhéantar an dlíteanas a mhúchadh, is é sin nuair a dhéantar an oibleagáid chonartha a chomhlíonadh nó a chur ar ceal nó ar dhul in éag di.

(r) Soláthairtí agus teagmhais**(i) Soláthairtí**

Is ionann soláthairtí agus dliteanais atá neamhchinnte ó thaobh ama nó méid. Aithnítear soláthairtí nuair a bhíonn oibleagáid dlí nó oibleagáid inchiallaithe reatha ar Bhus Átha Cliath de thoradh teagmhais a tharla roimhe seo; nuair is dócha go mbeidh aistriú sochar geilleagar de dhíth chun an oibleagáid a ghlanadh; agus nuair is féidir meastachán iontaoifa a dhéanamh ar mhéid na hoibleagáide.

Déantar soláthairtí a thomhas mar luach reatha an mheastacháin is fearr ar an méid is gá chun an oibleagáid a ghlanadh ag baint úsáid as ráta réamhchánach a léiríonn measúnuithe reatha an mhargaidh ar amluach airgid agus na rioscaí a bhaineann go sonrach leis an dliteanas. Déantar athbhreithniú ar sholáthairtí ag deireadh gach bliana airgeadais agus déantar iad a choigeartú chun an meastachán reatha is fearr a thabhairt ar an méid is gá chun an oibleagáid a ghlanadh. Aithnítear leachtú na lascaine mar chostas airgeadais sa chuntas brabúis agus cailleanais, arna chur i láthair faoi 'ús iníoctha agus muirir dá shamhail' sa bhliain airgeadais ina dtagann sé i gceist.

Sa chás ina bhfuil roinnt oibleagáidí dá samhail ann, cinntear an dóchúlacht go mbeidh eis-sreabhadh ag teastáil chun iad a ghlanadh trí bhreathnú ar aicme na n-oibleagáidí ina hiomláine.

Aithnítear soláthairtí i ndáil le hathstruchtúrú nuair a bhíonn oibleagáid dlí nó oibleagáid inchiallaithe ar Bhus Átha Cliath ag deireadh na bliana airgeadais i dtaobh an t-athstruchtúrú a chur i gcrích. Tá oibleagáid inchiallaithe ar Bhus Átha Cliath athstruchtúrú a dhéanamh nuair is ann do phlean mionsonraithe foirmiúil don athstruchtúrú sin agus nuair a chruthaigh sé ionchas bailí i measc na ndaoine dá ndéanann sé difear, trí thosú ar an bplean a chur chun feidhme nó trí phríomhghnéithe an phlean a fhógairt dóibh siúd dá ndéanann sé difear.

Déantar soláthar do chostas measta na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil íoctha ag dáta an chláir comhardaithe, lena n-áirítear costas na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil tuairiscithe (IBNR) don chuideachta fós.

Cuimsítear sna soláthairtí eile soláthairtí a bhaineann le hoibriú na seirbhísí bus, soláthairtí a bhaineann le pá, soláthairtí comhshaoil, éilimh dlí agus soláthairtí a bhaineann le pinsin.

Ní dhéantar soláthar in aghaidh cailleanais oibriúcháin sa todhchaí.

(ii) Dliteanais agus Sócmhainní Teagmhasacha

I gcás dliteanais theagmhasacha, a eascraíonn de thoradh nithe a tharla roimhe seo, ní aithnítear mar dhliteanas iad toisc nach dócha go mbeidh ar Bhus Átha Cliath sochair gheilleagracha a aistriú chun an oibleagáid a ghlanadh nó toisc nach féidir an méid a thomhas go hiontaoifa ag deireadh na bliana airgeadais. Ní aithnítear oibleagáidí féideartha neamhchinnte mar dhliteanais ach is dliteanais theagmhasacha iad. Nochtar dliteanais theagmhasacha sna ráitis airgeadais ach amháin mura dócha in aon chor go dtarlóidh eis-sreabhadh acmhainní.

Ní aithnítear sócmhainní teagmhasacha. Nochtar sócmhainní teagmhasacha sna ráitis airgeadais nuair is dócha go dtarlóidh insreabhadh sochar geilleagrach.

(s) Sochair fostaithe

Cuireann an chuideachta roinnt sochar ar fáil d'fhostaithe ag brath ar a ngrád, a sinsearachta agus ar oibleagáidí reachtúla. I measc na sochar tá íoc tuarastail nó pá agus íoc préimheanna le haghaidh obair bhreise arna déanamh. Lena chois sin déantar ranníocaíochtaí fostóra maidir le pinsean, i gcás baill foirne incháilithe, isteach sna scéimeanna pinsean faoi seach.

Sochair iarfhostaíochta

Feidhmíonn Grúpa CIÉ dhá phlean sochair sainithe (Scéim Pinsean CIÉ don Fhoireann ar Phá Rialta agus plean sochar sainithe Scéim 2000 (Leasú) Scéim Aoisliúntais CIÉ 1951) d'fhostaithe ghrúpa CIÉ.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Sainítear i bplean sochair sainithe an sochar pinsin a gheobhaidh an fostaí ar dhul ar scor dó nó di, ag brath de ghnáth ar roinnt tosca lena n-áirítear aois, fad seirbhíse agus luach saothair. Is ionann plean sochair sainithe agus sochar iarfhostaíochta seachas ranníocaíochtaí sainithe.

Tá cuntas tugtha ar na scéimeanna sin i ráitis airgeadais Ghrúpa CIÉ. Tomhaistear sócmhainní na scéimeanna pinsean le sochar sainithe ar a luach cóir. Tomhaistear dliteanas na scéime pinsin sochar sainithe ar bhonn achtúireach faoi mhodh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa. Léirítear barrachas dhliteanas na scéimeanna ar shócmhainní na scéimeanna mar dhliteanas ar chlár comhardaithe CIÉ.

Glacann na focuideachtaí go léir, mar aon le CIÉ féin, páirt i Scéim Pinsean CIÉ don Fhoireann ar Phá Rialta agus plean sochair sainithe Scéim 2000 (Leasú) Scéim Aoisliúntais CIÉ 1951. Ní shonraítear i rialacha na scéimeanna conas ba chóir aon bharrachas nó easnamh a leithdháileadh i measc fostóirí rannpháirteacha agus níl aon chomhaontú conarthach ná beartas luaite i dtaobh ghlanchostas na sochar sainithe a leithdháileadh ar na grúpeintitis aonair. Dá réir sin, aithnítear glanchostas sochair sainithe na scéimeanna ina n-iomláine i ráitis airgeadais ar leithligh CIÉ, toisc gurb amhlaidh, in éagmais socrú foirmiúil conartha a bheith i bhfeidhm, go gcreideann na stiúrthóirí gurb é an t-eintiteas sin atá freagrach as na scéimeanna faoin dlí. Aithníonn na heintitis rannpháirteacha eile, lena n-áirítear Bus Átha Cliath, costas arb ionann é agus a ranníocaíocht i leith na tréimhse. Tá sonraí breise i dtaobh na scéimeanna sin leagtha amach i nóta 20.

(t) Caipiteal Gnáthscaireanna

Tá gnáthscaireanna Bhus Átha Cliath ar lánúinéireacht ag CIÉ. Déantar an gnáth-scairchaipiteal glaoite agus cúlchistí ioncain a aicmiú mar chaipiteal gnáthscaireanna agus atá siad leagtha amach i Nóta 18 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

(u) Meastacháin agus toimhdí rithábhachtacha cuntasaíochta

Déantar athmheasúnú leanúnach ar mheastacháin agus breithiúnais arna ndéanamh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú agus tá siad bunaithe ar thairbh stairiúil agus ar thosca eile, lena n-áirítear meastacháin maidir le teagmhais amach anseo a mheastar a bheith réasúnach sna himthosca.

Déanann na stiúrthóirí meastacháin agus toimhdí faoin todhchaí agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú acu. De réir sainmhínte, is annamh a bheidh na meastacháin chuntasaíochta sin díreach mar an gcéanna leis na torthaí iarbhir a bhaineann leo. Tugtar aghaidh anseo thíos ar na réimsí ina bhfuil ardleibhéal breithiúnais nó castachta i gceist agus ar na meastacháin agus na toimhdí lena mbaineann baol nach beag go mbeidís ina gcúis le coigeartú ábhartha ar shuímeanna glanluacha sócmhainní agus dliteanas sa chéad bhliain airgeadais eile.

(i) Saol eacnamaíoch úsáideach na sócmhainní doláimhsithe agus inláimhsithe

Braitheann an muirear amúchta bliantúil ar shócmhainní doláimhsithe agus an muirear dímheasa ar shócmhainní inláimhsithe ar athruithe ar shaol eacnamaíoch úsáideach tuartha agus luachanna iarmharacha na sócmhainní. Déantar an saol úsáideach tuartha agus na luachanna iarmharacha a athbhreithniú gach bliain. Déantar iad a leasú de réir mar is gá chun meastacháin reatha a léiriú, bunaithe ar dhul chun cinn na teicneolaíochta, infheistíochtaí sa todhchaí, úsáid eacnamaíoch agus riocht na sócmhainní. Léirítear ag (K) agus (L) thuas an saol úsáideach tuartha i gcás gach aicme sócmhainní inláimhsithe agus doláimhsithe. Tá suim ghlanluacha na sócmhainní inláimhsithe agus doláimhsithe leagtha amach i Nóta 11 agus Nóta 12.

(ii) Scéim pinsean le sochar sainithe

Tá sé d'oibleagáid ar Ghrúpa CIÉ, dá bhfuil an chuideachta ina ball, sochair phinsin a íoc le fostaithe áirithe. Braitheann costas na sochar agus luach reatha na hoibleagáide ar roinnt tosca, lena n-áirítear toimhdí i leith ionchas saoil, méaduithe tuarastail agus an ráta lascaire ar bhannaí corparáideacha. Tá tuilleadh sonraí leagtha amach i Nóta 20.

(iii) Soláthar i dtaobh éilimh um dhliteanas tríú páirtí agus dhliteanas fostóra, agus aisghabhálacha gaolmhara

Déantar soláthar ag deireadh na bliana do chostas measta na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil íoctha ar dháta an chláir comhardaithe, lena n-áirítear costas na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil tuairiscithe (IBNR) don chuideachta fós.

Glacann an chuideachta gach céim réasúnach lena chinntiú go bhfuil an fhaisnéis chuí aici maidir lena nochtadh ar éilimh. Mar sin féin, mar gheall ar an neamhchinnteacht maidir le soláthairtí a bhunú in aghaidh éileamh, is dócha go mbeidh an toradh deiridh difriúil ón dliteanas bunaidh a cinneadh.

Tá tuilleadh sonraí leagtha amach i Nóta 16 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

(iv) Feithiclí paisinéir bóthair a fuarthas faoi chomhaontú léasúcháin bus leis an NTA

Aithnítear feithiclí paisinéir bóthair a fuarthas faoi chomhaontú léasúcháin bus leis an NTA de réir (n) Sócmhainní Léasaithe thuas.

Tháinig athruithe ar chearta agus oibleagáidí na cuideachta agus an NTA, mar a fhorordaítear sna Conarthaí Dámhachtana Díreacha Nollaig 2019 – Samhain 2024, i bhfeidhm in 2020 agus, mar thoradh air sin, chinn an Grúpa go n-aithnítear feithiclí paisinéirí bóthair mar fheithiclí paisinéirí bóthair i (l) Sócmhainní Seasta Inláimhsithe i mblianta airgeadais 2017 go 2019 rinneadh iad a dhí-aithint in 2020 agus aithnítear anois iad de réir (n) Sócmhainní Léasaithe.

In 2021, aithníodh muirear cíosa bliantúil, mar atá forordaithe i gcomhaontú léasaithe bus NTA, as feithiclí paisinéirí bóthair a fhaightear faoin gcomhaontú seo.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

2. Gnóthas leantach

Ullmháíodh ráitis airgeadais 2020 ar bhonn gnóthas leantach. Glacann seo leis go mbeidh acmhainní leordhóthanacha ag an chuideachta chun leanúint ar aghaidh ag oibriú le linn tréimhse ar a laghad 12 mhí ón dáta ar ar ceadaíodh na ráitis airgeadais seo.

Tá mionbhreithniúchán déanta ag na Stiúrthóirí ar ullmhúchán ar an bhonn gnóthais leantaigh ag an am seo agus tá siad sásta go bhfuil sé cuí go n-ullmhaítear ráitis airgeadais 2020 ar an bhun seo.

I measc na príomhghnéithe a rinneadh breithniúchán orthu le teacht ar an chinneadh seo tá:

Staid airgeadais amhail an 31 Nollaig 2021

Ar an 31 Nollaig 2021 bhí glansócmhainní €46 milliún (2020: €39 milliún) ag an gcuideachta mar aon le glansócmhainní reatha €105 milliún (2020: €128 milliún).

Áirítear leis na glansócmhainní reatha dliteanais neamhairgid €16 milliún (2020: €17 milliún) a bhaineann le hioncam iarchurtha i leith deontais chaipitil. Ní áirítear gealltanais airgid i ndeontais caipitil agus úsáodtear iad de réir dímeas an tsocmhainní. Dá bhrí sin, gan na míreanna neamhairgid sin san áireamh, tá glansócmhainní reatha €121 milliún (2020: €128 milliún) ag an gcuideachta.

Áirítear le glansócmhainní na Cuideachta dliteanais neamhairgid €68 milliún (2020: €82 milliún) a bhaineann le hioncam iarchurtha i leith deontais chaipitil. Dá bhrí sin, gan an mhír seo san áireamh, tá glansócmhainní reatha €113 milliún (2020: €121 milliún) ag an gcuideachta.

Tionchar paidéim Covid-19

Tar éis na tubaiste a bhain leis an bpaidéim a thosú in 2020, chuaigh an chuideachta in oiriúint do mhaireachtáil taobh le COVID-19 in 2021. Cé gur ardaigh agus gur thit turais phaisinéirí le linn tréimhsí éagsúla in 2021, rud a léiríonn comhairle taistil an Rialtais, bhí treocht aníos dhearfach ann ar an iomlán.

Aithníonn an bord an tacaíocht chistithe bhreise a fuarthas le linn 2021 a chuir ar chumas oibriú leanúnach seirbhísí iompair phoiblí riachtanacha agus an teagmháil dhearfach leis an Roinn Iompair agus leis an NTA maidir le pleananna seirbhíse feabhsaithe a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm do 2021.

Neamchinnteactaí Eacnamaíoch Domhanda agus Coagadh san Úcráin

Tá an cogadh san Úcráin, a thosaigh an 24 Feabhra 2022, tar éis roinnt rioscaí gnó ginearálta a mhéadú. Bhí cuid de na rioscaí seo le feiceáil roimh mhí Feabhra ach tá cuid acu níos éiginnte anois faoina dóchúlacht agus faoina dtionchar.

Ina measc sin tá cur isteach féideartha ar sholáthairtí fuinnimh mar aon le méadú géar ar phraghsanna, an fhéidearthacht go dtarlóidh suaitheadh sa slabhra soláthair agus an poitéinseal go dtiocfaidh méadú breise ar leibhéil phraghsanna, chomh maith le laghdú ar ghníomhaíocht eacnamaíoch agus leibhéal caiteachais na dtomhaltóirí.

Conarthaí Dírdhámhachtana OSP

Bronnadh Conradh Costais Dhírigh (DAC) ar an gcuideachta ag deireadh 2019 agus aistríodh é go conradh costais chomhláin ón 1 Eanáir 2021. Leanann an chuideachta ag feidhmiú faoi chonradh costais chomhláin don chuid eile den Chonradh Dámhachtain Dhíreach reatha. Faoi chonradh um ollchostas, tá freagracht as aitheantas a thabhairt do bhosca táillí pso agus d'aistrithe ioncain eile ó phaisinéirí chuig an NTA.

Lean Bus Éireann ar aghaidh ag oibriú seirbhísí OSP de réir an Chonartha Dámhachtana Díreach le linn 2021. Maoiníodh an chuideachta go hiomlán in 2021 faoin gconradh agus ba mhaith leis na stiúrthóirí aitheantas a thabhairt don tacaíocht mhaoinithe státchiste breise a fuarthas ón NTA agus ón Státchiste le linn 2020 a chuir ar chumas oibriú leanúnach seirbhísí riachtanacha iompair phoiblí.

In 2022 leanann an chuideachta ag feidhmiú faoi DAC agus fanann freagracht as bosca táillí OSP agus ioncam eile paisinéirí leis an NTA. Dheimhnigh an NTA go bhfuil sé ar intinn aige leanúint de mhaoiniú pso a sholáthar de réir DAC in 2022.

Phléigh na Stiúrthóirí an candam maoiniúcháin gur dócha a bheidh riachtanach i 2022 agus 2023. Ba phríomhghné í macnamh ar an tuairim go bhféadfaí maoiniú OSP ag leibhéal cuí a sholáthair i 2022 agus 2023 i measúnacht na Stiúrthóirí ar stad airgeadais na Cuideachta.

Tá na Stiúrthóirí sásta:

- go bhfanann sé mar chuspóir ag an NTA Bus Átha Cliath a mhaoiniú le ligean do na seirbhísí OSP iarrtha a oibriú de réir an Chonartha Dírdhámhachtana;
- gur lig mionphleanáil cás do sholáthar measúnuithe réasúnta ar leibéil maoinithe riachtanacha;
- go raibh go leor soláthair cuí san áireamh i mBuiséad 2021 an Stáitchiste le Conradh OSP Bhus Átha Cliatha i 2021 mhaoiniú;
- go gheobhaidh an NTA go leor maoiniú ón Stáitchiste le Conradh OSP Bus Átha Cliath i 2021 agus 2022 a mhaoiniú.

Rinne na Stiúrthóirí macnamh ar an eolas cuí ar fad le cinneadh a dhéanamh faoi réasúntacht a gconclúid i dtaca le soláthar maoiniú mar sin agus cuireadh caipéisí ar fáil do na Stiúrthóirí le cúnaimh le ina macnamh. Bhí macnamh ar rannpháirtíocht bainistíocht le príomhsheallbhóirí, mionshamhaltú agus cás planáilm Buiséad an Stáitchiste 2021 sa áireamh le sin, cnomh maith le gach eolas cuí ar fáil go poiblí.

Gníomhaíochtaí Tráchtála

Cuireadh seirbhísí tráchtála ar fionraí i mí Aibreáin 2020 mar gheall ar phaindéim COVID-19. Thabhaigh an ghnó cailiteanas i 2020 agus sé reámh-mheasta go dtabhófar cailiteanas bheag i 2021. Íoslaghdaíonn bearta mar ath-implonú foirne agus bearta eile laghdaithe costais na costais leanúnacha a thabófar sna gníomhaíochtaí seo agus ábaltachtaí meán-téarmacha na gnóthaí seo a oibriú go brábúsacha sa todchaí a chothabháil.

Leanann foireann bheag ag obair ar fhéidireachtaí do Sheirbhísí Tráchtála amach anseo nuair a bhisíonn an timpeallacht. Ach rinne gníomhaíochtaí tapa an bhoird agus an bhainistíocht na cailiteanais sna Seirbhísí Tráchtála a íoslaghdú. Tá na stiúrthóirí sásta, tar éis macnamh a dhéanamh ar mhionchásanna agus ar mhionmheasacháin, go bhfuil an candaim cailiteanais inbhaunaithe agus go bhfuil go leor acmhainní ag an chuideachta na cailiteanais seo a mhaoiniú.

Gníomhaíochtaí Bainistíochta Leanúnacha

Leanann bainistíocht Iarnród Éireann ag cur líon gníomhaíochtaí i bhfeidhm, lena n-áirítear:

- rannpháirtíocht leanúnach leis an NTA i dtaca le maoiniú cuí le tacú le hoibríocht leanúnach an DAC;
- dlúthfhairéachán ar threochtaí eacnamaíoch agus ar thionchar na neamhchinnteachtaí eacnamaíoch domhanda, lena n-áirítear an cogadh san Úcráin, ar ghníomhaíochtaí gnó na cuideachta;
- dianmhonatóireacht ar cheisteanna le tionchar ar Sheirbhísí Tráchtála;
- dianmhonatóireacht ón bhainistíocht ar staid airgid tirim laethúil, seachtainiúil agus mhíosúil ar fud na Cuideachta;
- cuir i bhfeidhm leanúnach agus dianmhonatóireacht ar thionscnaimh sábhála costas;
- mionmeasúnuithe ar mholtáí Infheistíochta Caipitiúla agus a éifeacht ar leachtacht; agus
- athbhreithniú leanúnach ar rioscaí agus ar dheiseanna le tionchar acu ar oibríochtaí na Cuideachta

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Grúpa CIÉ

Tá córas státchiste comhthiomsaithe i bhfeidhm ag Grúpa CIÉ agus braitheann Bus Átha Cliath ar áiseann bainc an Ghrúpa lena oibríochtaí a bahinsitiú de réir an plean gnó faofa. Tá tacaíocht leanúnach Grúpa CIÉ do Bhus Átha Cliath léirithe sa Litir Thacaíochta ó CIÉ go Bus Átha Cliath arna dhátú 7 Aibreán 2021. Luaitear an méid a leanas sa Litir sin “Tá sé fós mar bheartas CIÉ go mbeidh an Chuideachta in ann a cuid dlíteanas a shásamh i gcónaí. Leanfaidh CIÉ dá chearta mar scairshealbhóir agus a oibleagáidí reachtúla a chleachtadh d’fhonn a áirithiú go mbainistíonn an Chuideachta a cuid oibríochtaí, i gcomhréir lena pleananna gnó faofa, agus ar bhealach lena gcuirfear ar a cumas a oibleagáidí a chomhlíonadh go tráthúil. Soláthróidh CIÉ an tacaíocht airgeadais is gá chun lígean don Chuideachta leanúint ag oibriú agus a dlíteanas a leachtú i ngnáthchúrsa gnó ar feadh tréimhse dhá mhí dhéag ar a laghad tar éis dáta sínithe na ráiteas airgeadais.”

Buiséad Comhdhlúite Ghrúpa CIÉ

D’fhaomh Bord CIÉ an bhuiséad comhdhlúite grúpa do 2022 i Nollaig 2021. Cé go bhfuil líon na bpaisinéirí tuartha le fanacht faoi leibhéil 2019 i 2021 agus 2022, bunaithe ar feidhmíocht leanúnach na gconarthaí dírdhámhachta ar an bhun aontaithe, léiríonn an bhuiséad comhdhlúite grúpa do 2022 go bhfuil acmhainní dhóthanacha ag an Chuideachta le leanúint i ngnó ar feadh tréimhse ar a laghad 12 mhí ó dháta faofa na ráitis airgeadais seo.

Conclúd

De réir na fachtóirí leagtha amach thuas, tá dóchas réasúnta ag Stiúrthóirí Bhus Átha Cliath go mbeidh acmhainní leordhóthanacha ag an chuideachta le leanúint ag oibriú ar feadh ar laghad 12 mhí ó dháta faofa na ráitis airgeadais agus measann siad go bhfuil sé cuí glacadh leis an bhonn gnóthaigh leantaigh i dtaca le ullmhú na ráitis airgeadais.

3. Glanbharrachas/(Glaneasnamh) de réir gníomhaíochta

	Gníomhaíochtaí Sóisialta – Conradh Dírdhámhachtana		Gníomhaíochtaí Sóisialta eile		Gníomhaíochtaí Tráchtála	
	2021 €'000	2020 €'000	2021 €'000	2020 €'000	2021 €'000	2020 €'000
Ioncam oibriúcháin	-	122,158	-	-	1,541	2,919
Íocaíocht Oibleagáide Seirbhíse Poiblí	269,715	125,104	-	-	-	-
Deontais ioncaim (Nóta 17(a))	101	22,331	580	-	800	-
Ioncam Iomlán	269,816	269,593	580	-	2,341	2,919
Costais roimh tháillí & chreidmheasanna eisceachtúla	(267,425)	(268,307)	(723)	-	(2,853)	(8,032)
Barrachas/(easnamh) oibriúcháin roimh mhuirir eisceachtúla	2,391	1,286	(143)	-	(512)	(5,113)
Muirir oibriúcháin agus creidmheasanna eisceachtúla	(67)	(160)	(401)	-	4,501	(5,878)
Barrachas/(Easnamh) Oibríochta	2,324	1,126	(544)	-	3,989	(10,991)

Gníomhaíochtaí Sóisialta – Baineann Conradh Dámhachtana Dhíreach le gníomhaíochtaí a dhéantar faoin gConradh Dámhachtana Dhíreach leis an NTA. D'aithin Bus Átha Cliath €269.7 milliún san iomlán i bhfóirdheontas oibriúcháin, tar éis asbhaintí feidhmíochta, ón NTA a bhaineann le 2021.

Ón 1 Eanáir 2021, taifeadann Bus Átha Cliath ioncam a ghintear faoin gConradh Dámhachtana Dhíreach ar bhonn ollchostais. Íoctar le Bus Átha Cliath bunaithe ar chandam na seirbhísí a chuirtear ar fáil. Seoltar ar aghaidh chuig an NTA gach bosca táillí agus ioncam eile paisinéirí a fhaightear ón bpaisinéir iompair phoiblí agus ní aithnítear é a thuilleadh i gcuntas brabúis agus cailteanais Bhus Átha Cliath.

Baineann Gníomhaíochtaí Sóisialta eile le gníomhaíochtaí a dhéantar chun tacú leis an gConradh Dámhachtana Dhíreach nach maoiníonn an NTA faoin gConradh Dámhachtain Dhíreach.

Baineann Gníomhaíochtaí Tráchtála le gníomhaíochtaí eile. Áirítear orthu sin seirbhísí a chuirtear ar fáil don NTA i ndáil le tionscadal Athdheartha Líonra BusConnects agus gníomhaíochtaí tráchtála a oibrítear faoi bhranda DoDublin. Cuireadh tús le seirbhísí DoDublin sa dara leath de 2021, tar éis a bheith ar fionraí don chuid is mó de 2020 mar gheall ar thionchar phandéim COVID-19 ar mhargadh turasoireachta agus taistil na hÉireann.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

4. Ioncam

(a) Ioncam iomlán

Cuimsíonn sé seo ioncam oibriúcháin, glan ó CBL inghnóthaithe, fáltais faoin gConradh Dámhachtana Dhírigh agus deontais ioncaim. Soláthraí seirbhísí iompair is ea an chuideachta agus cuireann sí seirbhísí ar fáil ar fud Bhaile Átha Cliath agus tá sí á rialú ag an ÚNI. Ní thugann an chuideachta aitheantas a thuilleadh don bhosca táillí ná don ioncam ó phaisinéirí a ghintear faoin gConradh Dámhachtana Dhírigh ó sheirbhísí paisinéirí tar éis an aistrithe chuig bonn costais chomhláin ón 1 Eanáir 2021. Seoltar ar aghaidh chuig an ÚNI gach bosca táillí agus ioncam eile paisinéirí a bhailítear ó phaisinéirí iompair phoiblí agus ní aithnítear é a thuilleadh i gcuntas brabúis agus caillteanais Bhus Átha Cliath.

(b) Oibleagáid Seirbhíse Poiblí (OSP)

Bhí an íocaíocht Oibleagáide Seirbhíse Poiblí ba iníochta le Bus Átha Cliath – trína chuideachta sealbhaíochta, Córas Iompair Éireann – cothrom le €269.7 milliún don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2021 (2020: €125.1 milliún).

(c) Deontais ioncaim

Tugtar deontais ioncaim chuig an gcuntas brabúis agus caillteanais go hiomlán sa bhliain ábhartha a fhaightear/ atá infhaighte. Cuimsíonn deontais na gCoimisinéirí Ioncaim €0.6 milliún (2020: nialas) a fuarthas faoi thionscadal Athdheartha Líonra BusConnects, €0.8 milliún (2020: nialas) a fuarthas faoin Scéim Leanúnachais Ghnó um Iompar Turasóireachta Straitéiseach agus €0.1 milliún (2020: 0.1 milliún) a fuarthas faoin Scéim Cúnaimh Taistil. Tá tuilleadh sonraí leagtha amach i Nóta 17 (a), de réir Ciorclán Tagartha 13/2014 na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

5. Costais phárolla agus costais ghaolmhara

	2021 €'000	2020 €'000
Cuimsíonn na costais foirne:		
Pá agus tuarastail	168,465	164,352
Costais leasa shóisialaigh	17,530	17,000
Costais eile a bhaineann le sochar scoir (Nóta 20)	14,779	13,784
Costais iomlána foirne (gan luach saothair na stiúrthóirí san áireamh)	200,774	195,136
Luach saothair na Stiúrthóirí		
Luach saothair		
i leith seirbhísí mar stiúrthóirí	87	98
i leith seirbhísí eile	110	118
	197	216
Ranníocaíochtaí a rinneadh le scéim pinsean le sochar shainithe	4	6
Luach saothair agus díolaíochtaí iomlána na stiúrthóirí	201	222
Iomlán na dtuarastal agus na gcostas gaolmhar	200,975	195,358

Tá sochair scoir á bhfabhrú do 2 stiúrthóirí i rith na bliana (2020: 2 stiúrthóirí) faoi scéim pinsean le sochar sainithe.

Níor tabhaíodh aon chostais i leith chailleadh oifige d'aon stiúrthóirí in 2021 nó 2020 nó tar éis dháta an chláir comhardaithe.

	Líon na bhFostaithe	
	2021	2020
Ba é an meánlíon fostaithe i rith na bliana:		
Grád pá	3,186	3,135
Feidhmiúcháin/cléireachais	418	398
Sealadach/ar conradh	38	40
Iomlán	3,642	3,573

Cúiteamh príomhphearsanra bainistíochta

Áirítear leis an bpríomhlucht bainistíochta na stiúrthóirí agus an lucht ardbhainistíochta. Áirítear le costas pá agus tuarastal an luach saothair seo a leanas atá iníoctha leis na Príomhoifigeach Feidhmiúcháin.

Cúiteamh an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

	2021 €'000	2020 €'000
Buntuarastal	200	200
Costais leasa shóisialaigh	5	5
Costais eile i ndáil le sochair iarscoir	52	52
Iomlán	257	257

Tá tuarastal an Phríomhfheidhmeannaigh ag teacht le treoirlínte na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i ndáil le Príomhfheidhmeannaigh.

Léirítear thíos an cúiteamh a íocadh nó is iníoctha leis an bpríomhlucht bainistíochta (lena n-áirítear an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin) as ucht seirbhísí fostaithe:

Cúiteamh príomhphearsanra bainistíochta

	2021 €'000	2020 €'000
Tuarastal	1,177	1,150
Costais leasa shóisialaigh	51	43
Costais eile i ndáil le sochair iarscoir	257	281
Iomlán	1,485	1,474

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Íocadh táillí stiúrthóirí mar seo a leanas le stiúrthóirí na cuideachta as ucht seirbhísí mar stiúrthóirí in 2020:

An tUasal U. Courtney	€20,048
L. Carroll Usual	€12,600
E. Howley Uasal	€12,600
S. Madden Uasal	€7,736
An tUasal J. Quinn	€7,736
An tUasal K. Wallace	€12,600
An Dr R. Widdis Uasal	€12,600

Ní bhfuair an tUasal S. Hannan, tUasal D. Healy agus an tUasal T. O'Connor táillí stiúrthóra ar bith ón gcuideachta.

Tá gach íocaíocht ag cloí go hiomlán le treoiríní an rialtais i leith táillí stiúrthóra.

B'ionann na speansais iomlána a íocadh maidir le stiúrthóirí in 2021 agus niallas (2020: €345).

5(a) Costais phárolla agus costais ghaolmhara: riachtanais breise nochtaithe faoi Cód Cleachtas chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016:

San áireamh i bpá agus tuarastal:

	2021 €'000	2020 €'000
Tuarastal	110,329	108,374
Ragobair	10,595	9,568
Liúntais	47,541	46,410
Iomlán	168,465	164,352

Tá an uimhir fostaí a raibh iomlán a gcuid sochar fostaí (seachas costais pinsean fostóra) lastigh de ghach banna €25,000 ó €50,000 suas don tréimhse tuairisciú leagtha amach thíos.

	Líon na bhFostaithe	
	2021	2020
€50,000 go €75,000	973	945
€75,001 go €100,000	116	133
€100,001 go €125,000	15	19
€125,001 go €150,000	4	4
€150,001 agus os cionn	3	3

5(b) Párolla agus costais gaolta: riachtanais nochtuithe breise faoi Imlitir na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe Tagairt 13/2014

Líon fostaithe a bhfuil iomlán a sochar fostaí (gan costais pinsin fostóra san áireamh) don tréimhse thuairiscithe a thit laistigh de gach banda de €10,000 ó €60,000 in airde.

	Líon Foirne	
	2021	2020
€60,000 go €70,000	162	133
€70,001 go €80,000	98	79
€80,001 go €90,000	49	62
€90,001 go €100,000	20	26
€100,001 go €110,000	10	11
€110,001 go €120,000	5	6
€120,001 go €130,000	1	4
€130,001 go €140,000	1	1
€140,001 go €150,000	2	1
Thar €150,001	3	3

6. Costais ábhar agus seirbhísí

	2021 €'000	2020 €'000
Breosla agus bealaí	23,975	26,864
Ábhair	24,076	22,347
Cáin bhóthair agus ceadúnais	870	808
Cíos agus rátaí	792	368
Caillteanais airgeadra eachtraigh	25	12
Muirear i dtaobh gluaiseacht soláthair maidir le lagú stoc	345	248
Muirear i dtaobh gluaiseacht soláthair maidir le lagú féichiúnaithe	9	9
Léasanna oibriúcháin ar cíos	453	470
Éilimh um dhliteanas tríú páirtí agus dliteanas fostóirí	(1,618)	3,500
Seirbhísí eile	20,928	24,594
Iomlán	69,855	79,220

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

6(a) Costais ábhar agus seirbhísí: riachtanais breise nochtaithe faoi Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016:

	2021 €'000	2020 €'000
Taisteal agus maireachtáil		
Taisteal náisiúnta agus maireachtáil	-	-
Taisteal idirnáisiúnta agus maireachtáil	2	7
Fáillteachas	19	23
Iomlán	21	30

7. Costais Oibriúcháin Eisceachtúla

	2021 €'000	2020 €'000
Cúrsaí dlí agus nithe gaolmhara (Nóta 16)	(4,501)	4,608
Athstruchtúrú agus nithe fostaí eile	468	160
Caillteanas lagaithe sócmhainní seasta doláimhsithe	-	45
Caillteanas lagaithe sócmhainní seasta inláimhsithe	-	1,225
Iomlán	(4,033)	6,038

7(a) Foirceannadh/scaradh: riachtanais breise nochtaithe faoi Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016:

Is nialas (2020: €10,000) iomlán na híocaíochtaí foirceannadh nó scaradh a rinneadh le linn an tréimhse tuairiscithe.

8. Dímhéas agus amúchadh na sócmhainní inláimhsithe agus doláimhsithe

	2021 €'000	2020 €'000
Amúchadh na sócmhainní seasta doláimhsithe (Nóta 11)	679	548
Dímhéas na sócmhainní seasta inláimhsithe (Nóta 12)	17,267	22,009
Amúchadh ar dheontais chaipitil ón Aontas Eorpach/Státchiste (Nóta 17)	(17,942)	(20,848)
Iomlán	4	1,709

9. Ús infhála agus muirir dá shamhail

	2021 €'000	2020 €'000
Ar iarmhéideanna leis an gcuideachta sealbhaíochta	164	86
Íocaíochtaí úis eile	3	1
Iomlán	167	87

10. Cánachas

	2021 €'000	2020 €'000
Costas cánach san áireamh sa bhrabús nó sa chailteanas		
Cáin reatha:		
Cáin chorparáide na hÉireann ar an mbarrachas don bhliain airgeadais	-	-
Coigeartú i ndáil le blianta airgeadais roimhe sin	-	-
Costas cánach reatha don bhliain airgeadais	-	-
Cáin iarchurtha:		
Bunú agus aisiompú na ndifríochtaí uainiúcháin	-	-
Costas cánach iarchurtha don bhliain airgeadais	-	-
Cáin ar bhrabús ar ghnáthghníomhaíochtaí	-	-

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Tosca a raibh tionchar acu ar an muirear cánach don bhliain

Ní hionann an cháin arna measúnú don bhliain airgeadais agus an cháin a cinneadh tríd an ráta caighdeánach cánach corparáide i bPoblacht na hÉireann a chur i bhfeidhm ar an easnamh don bhliain airgeadais dar chríoch an 31 Nollaig 2021, is é sin 12.5% (2020: 12.5%). Mínítear na difríochtaí anseo thíos:

	2021 €'000	2020 €'000
Barrachas/(easnamh) ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh cháin	5,769	(9,865)
Barrachas/(easnamh) ghnáthghníomhaíochtaí méadaithe faoi 12.5%, an ráta caighdeánach cánach corparáide in Éirinn (2020: 12.5%)	721	(1,233)
<i>Tionchar de bharr:</i>		
Dímheas sa bhreis ar líuntais chaipitiúla i leith na bliana	1,889	2,414
Ioncam neamh-inchánach	(2,243)	(2,607)
Caiteachas neamh-inasbhainte	(264)	5
Faoiseamh caillteanais a ghéilleadh do ghrúpa cuideachta	-	1,420
Éileamh caillteanais a thabhairt ar ais go dtí an bhliain roimhe sin	-	1
Caillteanas úsáidte sa bhliain	(103)	-
Muirear cánach iomlán don bhliain	-	-

Níor aithníodh sócmhainn cánach iarchurtha fhéideartha €193 milliún (2020: €193 milliún), mar nach cinnte go ndéanfar í a aisghabháil sa todhchaí i gcoinne brabúis inchánacha. Tá Bus Átha Cliath ag comhlíonadh Imlitir na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe Tagairt 44/2006: Nósanna Imeachta Imréitigh Cánach Deontais, Fóirdheontais agus Íocaíochtaí Cosúla.

11. Sócmhainní Seasta Doláimhsithe

	Bogearraí €'000	Iomlán €'000
Costas		
Amhail an 1 Eanáir 2021	13,423	13,423
Breiseanna	1,089	1,089
Diúscáirtí	(176)	(176)
Amhail an 31 Nollaig 2021	14,336	14,336
Amúchadh		
Amhail an 1 Eanáir 2021	(12,826)	(12,826)
Muirear don bhliain (Nóta 8)	(679)	(679)
Diúscáirtí	176	176
Amhail an 31 Nollaig 2021	(13,329)	(13,329)
Glanmhéideanna de réir na leabhar		
Amhail an 31 Nollaig 2021	1,007	1,007
Amhail an 31 Nollaig 2020	597	597

Is é seo a leanas an saol úsáideach atá tuartha i leith na gcineálacha éagsúla sócmhainní doláimhsithe chun críocho amúchta:

Bogearraí   idir 3-5 bliana

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

12. Sócmhainní seasta inláimhsithe

	Feithiclí Paisinéirí Bóthair €'000	Stadanna Bus agus Scáthlám Bhus €'000	Gléasra agus Innealra €'000	Iomlán €'000
Costas				
Amhail an 1 Eanáir 2021	277,062	32,906	43,615	353,583
Breiseanna	2,263	1	994	3,258
Diúscairtí	(8,428)	-	(388)	(8,816)
Aistrithe	516	-	-	516
Amhail an 31 Nollaig 2021	271,413	32,907	44,221	348,541

Dímheas				
Amhail an 1 Eanáir 2021	(210,943)	(24,501)	(38,443)	(273,887)
Muirear don bhliain (Nóta 8)	(14,618)	(1,933)	(716)	(17,267)
Diúscairtí	7,825	-	388	8,213
Aistrithe	516	-	(516)	-
Amhail an 31 Nollaig 2021	(217,220)	(26,434)	(39,287)	(282,941)

Glanmhéideanna de réir na leabhar

Amhail an 31 Nollaig 2021	54,193	6,473	4,934	65,600
Amhail an 31 Nollaig 2020	66,119	8,405	5,172	79,696

- (i) Rinneadh feithiclí paisinéirí bóthair a chosain €112.1 milliún (2020: €118.6 milliún) a dhímheas go hiomlán ach bhí siad fós in úsáid ag dáta an chláir comhardaithe.
- (ii) Níl aon bhreisithe i ndáil le feithiclí paisinéirí bóthair, ar sócmhainní iad atá á dtógáil agus sócmhainní nach bhfuil i mbun seirbhíse go fóill (2020: Nialas).
- (iii) Ní leis an gcuideachta an talamh agus foirgnimh atá in úsáid; tá siad ar úinéireacht ag Cuideachta Sealbhaíochta CIÉ agus áirítear iad i ráitis airgeadais CIÉ.
- (iv) Diúscaíodh sócmhainní ag a raibh costas de €9.0milliún i rith na bliana i gcomhlíonadh bheartais agus nósanna imeachta Ghrúpa CIÉ i leith diúscairtí sócmhainní, agus rinneadh brabús €35,000. Níor choinnigh an cuideachta an brabús ar dhiúscairt sócmhainní agus aistríodh é chuig an ÚNI de réir chláisail an Chonartha Dámhachtana Dhíreach.

13. Stoic

	2021 €'000	2020 €'000
Ábhair chothabhála agus páirteanna spártha	2,367	1,851
Breosla, bealaí agus stoic éagsúla eile	1,388	1,597
	3,755	3,448

Tá an stoc thuas luaite glan ar sholáthar €730,000 i gcoinne dífheidhmeacht stoic (2020: €772,000).

Níl aon difríocht shuntasach idir costas athsholáthair na stoc agus a suim ghlanluacha.

14. Féichiúnaithe

	2021 €'000	2020 €'000
Féichiúnaithe trádála	798	2,619
Méideanna atá dlite ón gcuideachta sealbhaíochta	165,163	176,209
Réamhíocaíochtaí	317	394
Féichiúnaithe eile agus ioncam fabhráithe	493	3,228
	166,771	182,450

Tá na méideanna atá dlite ón gcuideachta sealbhaíochta neamhurráithe agus saor ó ús, níl aon dáta aisíocaíochta socraithe ina leith agus tá siad iníoctha ar éileamh.

Luaitear na féichiúnaithe thuas glan ar sholáthar €24,000 (2020: €11,000) soláthar in aghaidh drochfhiach.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

15. Creidiúnaithe (méideanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)

	2021 €'000	2020 €'000
Creidiúnaithe trádála	4,053	5,264
Cáin chorparáide	1,039	1,040
Cáin ioncaim/tobhach asbhainte faoi ÍMAT	3,818	3,479
Árachas sóisialta pá-choibhneasa	2,931	2,787
Cáin bhreisluacha	258	27
Cáin shiarchoinneálach	38	15
Creidiúnaithe eile	26,777	25,230
Ioncam iarchurtha	28	8,148
Ioncam iarchurtha (nóta 17)	16,255	17,455
Fabhruithe	10,653	11,306
	65,850	74,751
Creidiúnaithe i leith cánachais agus árachas sóisialta áirithe anseo thuas	7,045	6,308

Tá creidiúnaithe trádála agus creidiúnaithe eile iníoctha ar dhátaí éagsúla sna trí mhí tar éis dheireadh na bliana airgeadais de réir ghnáth-théarmaí creidmheasa na gcreidiúnaithe.

Tá creidiúnaithe i leith cánach agus árachas sóisialta iníoctha sa chreat ama atá leagtha síos sa reachtaíocht ábhartha.

Baineann ioncaim iarchurtha le ioncaim ó thicéid Tax saver agus ó thicéid ghearrthéarmacha eile.

16. Soláthairtí in aghaidh dliteanas

	Cúrsaí comhshaoil €'000	Cúrsaí dlí agus nithe gaolmhara €'000	Ath- struchtúrú €'000	Éilimh um dhliteanas tríú páirtí agus dhliteanas fostóirí €'000	Iomlán €'000
Amhail an 1 Eanáir 2020	2,324	200	3,841	80,230	86,595
Muirear don chuntas brabúis agus cailteanais	150	4,708	160	3,427	8,445
Úsáidte i rith na bliana	(414)	-	(362)	(5,920)	(6,696)
Amhail an 31 Nollaig 2020	2,060	4,908	3,639	77,737	88,344
Amhail an 1 Eanáir 2021	2,060	4,908	3,639	77,737	88,344
(Cur chun sochar)/muirear don chuntas brabúis agus cailteanais	(660)	(4,501)	20	(1,618)	(6,759)
Úsáidte i rith na bliana	(679)	(107)	-	(5,249)	(6,035)
Amhail an 31 Nollaig 2021	721	300	3,659	70,870	75,550

Cúrsaí comhshaoil

Tá aoiseanna éagsúla ag an talamh agus na foirgnimh atá á n-áitiú ag Bus Átha Cliath. Baineann an soláthar comhshaoil le móroibreacha tógála nach mór a chur i gcrích faoi láthair chun oibleagáidí na cuideachta a chomhlíonadh faoi reachtaíocht Chomhshaoil agus faoi reachtaíocht Sláinte agus Sábháilteachta.

Cúrsaí dlí agus nithe bainteacha

Baineann an soláthar le díospóidí dlí agus díospóidí chonartha eile le tríú páirtithe agus le fostaithe. Socraíodh díospóid chonarthach dá bhforáiltear in 2020 agus cuireadh an soláthar neamhúsáidte chun sochair ar ais tríd an gcuntas sochair agus dochair. Baineann na forálacha eile amhail an 31 Nollaig 2021 le díospóidí atá ar siúl faoi láthair. Ní chuirtear tuilleadh faisnéise ar fáil maidir leis na díospóidí leanúnacha seo mar d'fhéadfadh sé seo dochar mór a dhéanamh do sheasamh na cuideachta.

Soláthar athstruchtúraithe agus cúrsaí fostaí eile

Baineann an soláthar le haghaidh athstruchtúrú le próisis ghnó athraithe agus íocaíochtaí le baill foirne a mbeidh tionchar ag na hathruithe sin orthu. Baineann an soláthar le caiteachas párolla neamhghnách. Meastar go mbainfeadh leas as an soláthar le linn na bliana dar críoch an 31 Nollaig 2022.

Baineann cúrsaí fostaí eile le costais scohair iar-scoir curtha ar fáil ar 31 Nollaig 2021 de €2.1 milliún (2020: €1.9 milliún).

Éilimh um dhliteanas tríú páirtí agus dhliteanas fostóirí

Déantar aon chailteanais nach bhfuil cumhdaithe ag árachas seachtrach a chur de mhuirear an chuntais brabúis agus cailteanais, agus áirítear méideanna gan íoc sna soláthairtí in aghaidh dliteanas agus muirear.

Déantar soláthar ag deireadh na bliana do chostas measta na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil íoctha ar dháta an chláir comhardaithe, lena n-áirítear costas na n-éileamh atá tabhaithe ach nach bhfuil tuairiscithe (IBNR) don chuideachta fós.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

Ina cháil mar chomhlacht féinrialaithe, feidhmíonn CIÉ samhail féinárachais faoina n-íompraíonn na cuideachtaí oibríocha an riosca airgeadais a bhaineann le costas éileamh, faoi réir teagmhais aonuaire áirithe agus uasteorainneacha bliantúla i gcás na n-éileamh tríú páirtí. Áirítear i gcostas measta na n-éileamh na costais a thabhfófar agus éilimh á réiteach. Glacann an chuideachta gach céim réasúnach lena chinntiú go bhfuil an fhaisnéis chúí aici maidir lena nochtadh ar éilimh. Mar sin féin, mar gheall ar an neamhchinnteacht maidir le soláthairtí a bhunú in aghaidh éileamh, is dócha go mbeidh an toradh deiridh difriúil ón dliteanas bunaidh a cinneadh.

Agus costas measta na n-éileamh neamhíoctha á ríomh, úsáideann an chuideachta teicnící éagsúla meastacháin, lena n-áirítear anailís staitistiúil ar thaithí stairiúil, modh anailíse a ghlacann leis go mbeidh patrún forbartha na n-éileamh reatha ag teacht leis an taithí a bhí ann roimhe seo. Cuirtear san áireamh, áfach, aon athruithe nó ábhair neamhchinnteachta a d'fhéadfadh a bheith mar bhonn le saobhadh na staitisticí bunúsacha, agus athruithe nó ábhair neamhchinnteachta a d'fhéadfadh a bheith mar bhonn le costas na n-éileamh gan íoc a mhéadú nó a laghdú i gcomparáid le costas na n-éileamh a íocadh roimhe seo. Samplaí díobh sin is ea athruithe ar phróisis na cuideachta a d'fhéadfadh dlús a chur faoi fhorbairt agus/nó taifeadadh éileamh arna n-íoc nó arna dtabhú, nó moill a chur orthu, athruithe ar an timpeallacht dlí, éifeacht an bhoilscithe, athruithe ar mheascán na n-éileamh agus an tionchar atá ag cailleanais shuntasacha.

Agus costas na n-éileamh atá fógartha ach nach bhfuil íoctha á mheas, bíonn aird ag an gcuideachta ar imthosca timpistí arna gcruthú ag imscrúduithe, ar aon fhaisnéis a bhíonn ar fáil ó shaineolaithe dlí nó ó shaineolaithe eile agus ar fhaisnéis maidir le fasaigh sa chúirt ar dhliteanas ar bhain tréithe comhchosúla leo i dtréimhsí roimhe sin. Déantar timpistí a bhíonn thar a bheith tromchúiseach a mheas ar leithligh ó na meáin a léiríonn an tsamhail achtúireach.

Bíonn meastachán ar na héilimh IBNR faoi réir ag níos mó neamhchinnteachta ná an dliteanas measta i gcás na n-éileamh a cuireadh in iúl cheana don chuideachta, mar gheall ar an easpa faisnéise faoi theagmhais an éilimh, ach amháin sna cásanna sin inar glaoth imscrúdaitheoirí go dtí láithreacha na dtimpistí. Is iondúil, i gcás cineálacha éileamh a bhfuil críoch forbartha níos faide ag baint leo agus ina bhfuil an cion IBNR den chúlchiste iomlán ard dá réir, go léirítear éagsúlachtaí níos mó ina leith idir na meastacháin bhunaidh agus na torthaí deiridh mar gheall ar an deacracht níos mó a bhaineann leis na cúlchistí sin a mheas.

Déantar soláthairtí i leith éileamh a ríomh mar mhéid comhlán gan aisghabháil athárachais ar bith san áireamh. Aithnítear aisghabhálacha athárachais sa chás inar féidir a leithéid d'aisghabhálacha a mheas go réasúnach. Glactar leis go mbíonn aisghabhálacha athárachais i ndáil le héilimh mheasta IBNR ag teacht leis an bpatrún stairiúil i dtaobh aisghabhálacha den sórt sin, arna gcoigeartú chun athruithe ar chineál agus méid chlár athárachais na cuideachta in imeacht ama a léiriú.

Chomh maith leis sin, déantar aisghabhálacht an athárachais a mheas ag féachaint d'fhógra a bheith faighte ó bhróicéirí na cuideachta maidir le haon athárachóirí a bhfuil cailleanas luaite leo.

17. Ioncam iarchurtha

Áirítear sa chuntas seo agus deontais eile ón Aontas Eorpach agus ón Státchiste a chuirfear chun sochair an chuntais brabúis agus caillteanais ar an mbonn céanna ar a ndéanfar na sócmhainní seasta gaolmhara a dhímheas:

	2021 €'000	2020 €'000
Deontais chaipitil		
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir	82,076	197,667
Faighte agus infhála (Nóta 17(c))	4,638	2,903
Aisíoctha (Nóta 17(c))	(1,058)	-
Dí-aitheanta faoi chomhaontú léasú bus agreement	-	(97,646)
Amúchadh na ndeontas caipitil (Nóta 8)	(17,942)	(20,848)
Diúscairtí Sócmhainní	(87)	-
Iarmhéid ag 31 Nollaig	67,627	82,076
Cionroinnte:		
Dliteanas reatha (Nóta 15)	16,255	17,455
Méideanna atá dlite tar éis níos mó ná bliain amháin	51,372	64,621
	67,627	82,076

17(a) Nochtadh de réir imlitir na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe Tagairt 13/2014

	2021 €'000	2020 €'000
Deontais chaipitil		
(Glan) Feithiclí agus gléasra	3,580	2,903
Iomlán deontais chaipitil faighte	3,580	2,903

Déantar na deontais chaipitil a amúchadh thar shaol úsáideach na sócmhainní. Is i an tÚdarás Náisiúnta Iompair an ghníomhaireacht ábhartha agus is é Clár Cistithe Caipitil na bliana 2021 an clár ábhartha agus is an Roinn Iompair an raoinn rialtas a urraíonn. Tá na deontais teoranta do ghníomhaíochtaí Oibleagáide Seirbhíse Poiblí (OSP).

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

	2021 €'000	2020 €'000
Deontais ioncaim (Nóta 3 agus Nóta 4 (c))		
Scéim Cúnaimh Taistil – NTA	75	67
Athdhearadh Líonra BusConnects – NTA	580	–
Scéim Leanúnachais Ghnó Iompair Turasóireachta Straitéisigh – Fáilte Ireland	800	–
Scéim Dreasachta Printíseachta – Solas	26	–
Scéimeanna Fóirdheontais Pá – Coimisinéirí Ioncaim/An Roinn Cosanta Sóisialta	–	22,264
Iomlán na ndeontas ioncaim faighte	1,481	22,331

Tugtar deontais ioncaim chuig an gcuntas brabúis agus cailteanais go hiomlán sa bhliain ábhartha a fhaightear/atá infhaighte. Tá an ghníomhaireacht agus an clár ábhartha leagtha amach thuas. Is í an Roinn Iompair an roinn rialtais urraíochta don Scéim Cúnaimh Taistil agus d'Athdhearadh Líonra BusConnects agus tá na deontais seo teoranta do ghníomhaíochtaí pso.

Is í an Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta an roinn rialtais a dhéanann urraíocht ar an Scéim Dreasachta Printíseachta. Is í an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán an roinn rialtais a dhéanann urraíocht ar an Scéim Leanúnachais Gnó um Iompar Turasóireachta Straitéisí agus tá na deontais seo gan srian. Is í an Roinn Airgeadais a dhéanann urraíocht ar an roinn rialtais do na Scéimeanna Fóirdheontais Pá agus tá na deontais seo gan srian.

17(b) Ba é iomlán na ndeontas caipitil a aithníodh in 2021 ná €3.6 milliún (2020: €2.9 milliún). Bhain Deontais a aithníodh in 2021 le €3.1 milliún (2020: €2.8 milliún) a fuarthas ón NTA faoin gClár Maoinithe Caipitil, €0.5 milliún (2020: €0.1 milliún) a fuarthas ón NTA faoi Chonradh Dámhachtana Díreach.

17(c) Deontais chaipitiúla a fuarthas agus infhaighte

	2021 €'000	2020 €'000
Deontais chaipitiúla faighte agus leithdháilte	4,638	2,903
Deontais chaipitil aisíochta	(1,058)	–
Deontais chaipitiúla a fuarthas agus infhaighte (Nóta 17)	3,580	2,903
Leithdháileadh deontas caipitil ó 2019 go 2020	–	14,600
Fuair deontais chaipitil sreabhadh airgid	3,580	17,503

18. Scairchaipiteal

	2021 €'000	2020 €'000
Údaraithe:		
100,000,000 Gnáthscair ar €1.27 an ceann	126,974	126,974
Leithroinnte, glaoite agus curtha i láthair mar chaipiteal gnáthscaireanna:		
55,000,000 Gnáthscair ar €1.27 an ceann	69,836	69,836

Is ann d'aicme amháin gnáthscaireanna. Níl srian ar bith ar dháileadh díbhinní agus ar aisíoc an chaipitil. Baineann na cearta vótála céanna le gach scair agus an aicme chéanna i dtaobh díbhinní, a mhéid a bhfuil an méid iomlán ar gach scair íoctha.

19. Ráiteas faoi shreabhadh airgid

	2021 €'000	2020 €'000
Réiteach na sreafaí airgid oibriúcháin		
Barrachas/(easnamh) roimh ús agus cháin	5,936	(9,778)
Dímheas ar na sócmhainní seasta inláimhsithe	17,267	22,009
Amúchadh na sócmhainní seasta doláimhsithe	679	548
Amúchadh na ndeontas caipitil	(17,942)	(20,848)
Lagú sócmhainní seasta inláimhsithe agus doláimhsithe	-	1,270
Gnóthaigh ar dhiúscairt sócmhainní seasta inláimhsithe	-	(35)
(Méadú)/laghdú ar stoic	(307)	144
Laghdú ar fhéichiúnaithe	4,633	4,640
Laghdú ar chreidiúnaithe agus soláthairtí	(20,829)	(12,574)
Airgead glan úsáidte ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	(10,563)	(14,624)

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

20. Pinsin

Feidhmíonn Grúpa CIÉ dhá phlean sochar sainithe (Scéim Pinsean CIÉ don Fhoireann ar Phá Rialta agus plean sochar sainithe Scéim 2000 (Leasú) Scéim Aoisliúntais CIÉ 1951) d'fhostaithe ghrúpa CIÉ. Is baill de scéimeanna pinsin Ghrúpa Córas Iompair Éireann iad fostaíthe Bhus Átha Cliath. Cinneann achtúire cáilithe neamhspleách na ranníocaíochtaí ar bhonn luachálacha tríbhliantúla faoi mhodh chreidiúint réamh-mheasta an aonaid.

Ní shonraítear i rialacha na scéimeanna conas ba chóir aon bharrachas nó easnamh a leithdháileadh i measc fostóirí rannpháirteacha agus níl aon chomhaontú conartha ná beartas luaite i dtaobh glanchostas na sochar sainithe a leithdháileadh ar na grúpeintitis aonair. Dá réir sin, aithnítear glanchostas sochar sainithe na scéimeanna ina n-iomláine i ráitis airgeadais ar leithligh CIÉ toisc gurb amhlaidh, in éagmais socrú foirmiúil conartha a bheith i bhfeidhm, go gcreideann na stiúrthóirí gurb é an t-eintiteas sin atá freagrach as na scéimeanna faoin dlí. Aithníonn na heintitis rannpháirteacha eile, lena n-áirítear Bus Átha Cliath, costas arb ionann é agus a ranníocaíocht i leith na tréimhse.

Léirigh na luachálacha ar na scéimeanna faoi FRS 102 amhail an 31 Nollaig 2021 easnamh €847 milliún (2020: €975 milliún). Tá an nochtadh atá ceangailte faoi FRS 102 maidir le pleananna sochar sainithe an ghrúpa, ina bhfuil an chuideachta rannpháirteach, leagtha amach i ráitis airgeadais CIÉ don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2020, atá ar fáil don phobal ó CIÉ, Stáisiún Heuston, Baile Átha Cliath 8, Éire.

Bhí costas pinsean na cuideachta don bhliain ar na scéimeanna sochar sainithe cothrom le €14.8 milliún (2020: €13.8 milliún) agus tá na costais sin san áireamh mar sochair iarscor i Nóta 5. Cuimsíonn costas na cuideachta na ranníocaíochtaí atá iníoctha i leith na bliana.

21. Ceangaltais chaipitiúla

	2021 €'000	2020 €'000
Conradh déanta ina leith:	2,662	2,122

Is ionann na ceangaltais chaipitiúla agus tionscadail caiteachais chaipitiúil atá ceadaithe arb amhlaidh ina leith go bhfuil tús curtha leis an obair ar na tionscadail, ach nach raibh siad curtha i gcrích ina n-iomláine ag deireadh na tréimhse. Is an tÚdarás Náisiúnta Iompair a mhaoiníonn na gceangaltas caipitiúil OSP ar fad thuas luaite.

22. Léasanna oibriúcháin

	2021 €'000	2020 €'000
Ag deireadh na bliana, ba iad seo a leanas na híocaíochtaí léasa íosta todhchaíocha a bhí iníoctha faoi léasanna oibriúcháin nárbh fhéidir a chealú:		
Laistigh d'aon bhliain amháin	194	149
Idir bliain amháin agus cúig bliana	161	212
	355	361

Cuimsíonn léasanna oibriúcháin (i) feithiclí neamh-bhus faoi léasanna oibriúcháin agus (ii) an muirear léasa oibriúcháin is iníoctha leis an NTA a bhaineann le comhaontú léasaithe bus a thosaigh in 2017.

23. Ráthaíochtaí agus Dliteanais Theagmhasacha

Amhail dáta an chláir comhardaithe tá iasachtaí ar fiú €16 milliún iad (2020: €20 milliún) ag Grúpa CIÉ.

Bíonn an chuideachta ina páirtí, ó am go ham, in imeachtaí éagsúla dlí a bhaineann le ceisteanna tráchtála a bhfuiltear ag déileáil leo agus á gcosaint sa ghnáthchúrsa gnó. Déantar stádas imeachtaí ar feitheamh nó imeachtaí faoi bhagairt a athbhreithniú ar bhonn rialta le dlíodóirí Ghrúpa CIÉ. Is é tuairim na stiúrthóirí nach mbeidh na cailleanais, más ann dóibh, a eascróidh as na nithe sin níos mó go hábhartha ná na soláthairtí a rinneadh sna ráitis airgeadais.

Déantar caiteachas caipitiúil Bhus Átha Cliath i leith an Fhlít OSP roimh 2017 a chistiú trí dheontais chaipitil ón Údarás Náisiúnta Iompair. Cuirtear an cistiú sin ar fáil ag teacht le forálacha an Chonartha Dámhachtana Dírí. I bhfeidhm ó 1 Nollaig 2019. Eascraíonn dliteanais theagmhasacha áirithe faoi na comhaontuithe sin.

Bhunaigh an Chonradh Dámhachtana Dírí soláthairtí chomh maith le róchúiteamh do sheibhísí iompair poiblí a sheachaint faoi conarthaí OSP. Creideann na stiúrthóirí gur fíorbheag an baol atá ann go bhfeidhmeoidh an tÚdarás Náisiúnta Iompair a chearta faoi na comhaontuithe a bhaineann leo.

24. Idirbhearta páirtithe gaolmhara

I ngnáthchúrsa an ghnó, ceannaíonn an chuideachta earraí agus seirbhísí ó aonáin arna rialú ag Rialtas na hÉireann. Ar na haonáin is tábhachtaí díobh sin tá An Post, sn tÚdarás Náisiúnta Iompair agus Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath. Is páirtí gaolmhar suntasach é an NTA trína aontaigh Bus Átha Cliath conradh 5 bliana ar son 100% de ghníomhaíocht trádála seirbhíse poiblí na cuideachta tríd Conradh Dámhachtana Dírí ar son iompar paisnéirí i mórcheantar Bhaile Átha Cliath. Tá an conradh seo ó 1 Nollaig 2019 go Samhain 2024. Tá na stiúrthóirí den tuairim nach bhfuil candam na gceannachán sin lasmuigh den an Chonartha Dámhachtana Dírí ábhartha i ndáil le gnó na cuideachta.

Tá an chuideachta díolmhaithe ó cheangaltas nochta alt 33.9 de FRS 102 maidir le hidirbhearta leis na heintitis ar páirtithe gaolmhara iad de bhua smacht, comhrialú nó tionchar suntasach a bheith ag an Stát céanna ar an eintiteas tuairiscithe agus an eintiteas eile.

25. Ballraíocht i nGrúpa Chóras Iompair Éireann

Is fochuideachta ar lánúinéireacht ag CIÉ é Bus Átha Cliath agus léirítear sna ráitis airgeadais éifeachtaí na ballraíochta sa Ghrúpa.

I gcás roinnt feidhmeanna uileghrúpa amhail Cisteán, Dlí, Maoin agus Pinsin, is í an Chuideachta Sealbhaíochta a chuireann i gcrích iad ar bhonn seirbhísí comhroinnte áit ar gheartar leithroinnt comhaontaithe ar an chuideachta agus fochuideachtaí eile. Is féidir cóipeanna de ráitis airgeadais chomhdhlúite CIÉ a fháil ó Rúnaí na Cuideachta ag Stáisiún Heuston, Baile Átha Cliath 8, Éire.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais (ar lean)

26. Teagmhais iarchláir comhardaithe

Ar an 24 Feabhra 2022 bhris cogadh amach san Úcráin. Tá méadú tagtha ar rioscaí gnó mar thoradh ar na hiarmhairtí eacnamaíocha, agus bhí a bhformhór le feiceáil roimh mhí Feabhra, ach tá cuid acu níos éiginnte anois faoina dóchúlacht agus faoina dtionchar. I measc na rioscaí sin tá:

- Cur isteach féideartha ar sholáthar fuinnimh, ganntanas amhábhar, agus méadú géar i bpraghsanna
- Méaduithe breise ar chostas maireachtála agus laghdú féideartha ar chaiteachas tomhaltóirí agus ar ghníomhaíocht eacnamaíoch
- Margadh airgeadais luaineacht
- Bagairt mhéadaithe de chibear-ionsaí

Leanfaidh an chuideachta a mheas ar an tionchar airgeadais agus a bhainistiú ar an méid de na rioscaí gnó a bhaineann.

Níl an bord stiúrthóirí ar an eolas faoi aon imeachtaí suntasacha eile ó dheireadh na bliana airgeadais ar gá iad a choigeartú nó a nochtadh sna ráitis airgeadais.

27. Ceadú na ráiteas airgeadais

Cheadaigh na stiúrthóirí na ráitis airgeadais an 30 Márta 2022 faoi réir litir tacaíochta a fháil ó CIÉ, a fuarthas go cuí an 6 Aibreán 2022.

59 Sráid Uí Chonail Uachtarach,
Baile Átha Cliath 1
www.dublinbus.ie